

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 596/2014,

annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014,

markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Todelliset rahoituspalvelujen sisämarkkinat ovat ratkaisevan tärkeitä unionin taloudellisen kasvun ja työpaikkojen luomisen kannalta.
- (2) Yhdentyneet, tehokkaat ja avoimet rahoitusmarkkinat edellyttävät, että markkinat ovat luotettavat. Arvopaperimarkkinoiden häiriötön toiminta ja yleinen luottamus markkinoihin ovat taloudellisen kasvun ja vaurauden ennakkoehtoja. Markkinoiden väärinkäyttö vähentää rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta ja yleistä luottamusta arvopapereihin ja johdannaisiin.
- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/6/EY ⁽⁴⁾ täydennettiin ja ajantasaistettiin markkinoiden luotettavuuden suojaamiseen tähtäävää unionin lainsäädäntökehystä. Mainitun direktiivin voimaantulon jälkeen tahtunut lainsäädännön, markkinoiden ja tekniikan kehitys on kuitenkin johtanut huomattaviin muutoksiin rahotuslalla, minkä vuoksi kyseinen direktiivi olisi nyt korvattava uudella. Uutta lainsäädäntövälinettä tarvitaan myös varmistamaan, että on olemassa yhdenmukaiset säännöt, keskeiset käsitteet ovat selkeitä ja säännökset on koottu yhtenäiseksi ohjekirjaksi, kuten rahoitusvalvontaa käsittelevän EU:n korkean tason asiantuntijaryhmän, jonka puheenjohtajana toimi Jacques de Larosiére, jäljempänä 'de Larosièren ryhmä', 25 päivänä helmikuuta 2009 antaman kertomuksen päätelmissä esitettiin.

⁽¹⁾ EUVL C 161, 7.6.2012, s. 3.

⁽²⁾ EUVL C 181, 21.6.2012, s. 64.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 10. syyskuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 14. huhtikuuta 2014.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/6/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) (EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16).

- (4) Yhdenmukaisemman ja vahvemman sääntelykehyksen laatiminen on tarpeen, jotta voidaan säilyttää markkinoiden luotettavuus, välttää sääntelyn katvealueiden mahdollinen hyväksikäyttö, varmistaa vastuuvollisuus markkinoiden manipulointiyritysten yhteydessä ja tarjota markkinaosapuolille enemmän oikeusvarmuutta ja yksinkertaisempaa sääntelyä. Tällä asetuksella pyritään edistämään merkittäväällä tavalla sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, ja sen olisi näin ollen perustuttava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 114 artiklaan, sellaisina kuin sitä on vakiintuneesti tulkittu Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä.
- (5) Jotta voidaan poistaa jäljellä olevat kaupan esteet ja kansallisen lainsäädännön eroista johtuvat merkittävät kilpailun vääristymät sekä ennaltaehkäistä uusien kaupan esteiden ja kilpailun vääristymien syntymistä, on tarpeen antaa asetus, jossa otetaan käyttöön markkinoiden väärinkäyttöä koskevan unionin kehyksen yhdenmukaisempi tulkinta ja vahvistetaan selkeämmin kaikissa jäsenvaltioissa sovellettavat säännöt. Markkinoiden väärinkäyttöä koskevien vaatimusten esittämisellä asetuksessa varmistetaan, että vaatimukset ovat sellaisenaan sovellettavia. Näin voitaisiin varmistaa yhdenmukaiset edellytykset ehkäisemällä direktiivin saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä seuraavat toisistaan poikkeavat kansalliset vaatimukset. Tässä asetuksessa vaaditaan, että kaikki noudattavat samoja sääntöjä koko unionissa. Sillä vähennetään myös sääntelyn monimutkaisuutta ja sen noudattamisesta yrityksille, erityisesti rajat ylittävää toimintaa harjoittaville yrityksille, aiheutuvia kuluja sekä edistetään kilpailun vääristymien poistamista.
- (6) Komission 25 päivänä kesäkuuta 2008 antamassa tiedonannossa "Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite ("Small Business Act")" unionia ja sen jäsenvaltioita kehoitetaan suunnittelemaan sääntöjä hallinnollisten rasitteiden vähentämiseksi, lainsäädännön mukauttamiseksi pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) markkinoilla toimivien liikkeeseenlaskijoiden tarpeisiin ja kyseisten liikkeeseenlaskijoiden rahoituksen saannin helpottamiseksi. Direktiivin 2003/6/EY joissakin säännöksissä asetetaan hallinnollisia rasitteita liikkeeseenlaskijoille, erityisesti sellaisille liikkeeseenlaskijoille, joiden rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinoilla; näitä rasitteita olisi vähennettävä.
- (7) Markkinoiden väärinkäytön käsite kattaa laittoman toiminnan rahoitusmarkkinoilla, ja tätä asetusta sovellettaessa kyseistä käsitettä olisi tulkittava siten, että se sisältää sisäpiirikaupat, sisäpiiritiedon laittoman ilmaisemisen ja markkinoiden manipuloinnin. Tällainen toiminta estää markkinoiden täysimääräisen ja asianmukaisen avoimuuden, joka on ennakkoehto kaikkien talouden toimijoiden kaupankäynnille yhdenmukaisilla rahoitusmarkkinoilla.
- (8) Direktiivin 2003/6/EY soveltamisala keskittyi säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettuihin rahoitusvälineisiin tai välineisiin, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi kyseisillä markkinoilla oli pyydetty. Viime vuosina rahoitusvälineillä on kuitenkin käyty kauppaa yhä enemmän monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä (MTF). Lisäksi on rahoitusvälineitä, joilla käydään kauppaa ainoastaan muuntotyypisissä organisoiduissa kaupankäyntijärjestelmissä (OTF) tai OTC-markkinoilla. Tämän vuoksi asetuksen soveltamisalan olisi katettava kaikki säännellyillä markkinoilla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevat rahoitusvälineet ja kaikki muut menettelyt tai toimet, joilla voi olla vaikutusta tällaiseen rahoitusvälineeseen riippumatta siitä, toteutetaanko liiketoimi kauppapaikalla. Kun on kyse tietyn tyyppisistä monenkeskisistä kaupankäyntijärjestelmistä, jotka säänneltyjen markkinoiden tapaan auttavat yrityksiä hankkimaan oman pääoman ehtoista rahoitusta, markkinoiden väärinkäyttöä koskevaa kieltoa sovelletaan myös, jos ottamista kaupankäynnin kohteeksi tällaisilla markkinoilla on pyydetty. Tämän asetuksen soveltamisalan olisi näin ollen katettava rahoitusvälineet, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä on pyydetty. Näin voitaisiin parantaa sijoittajansuojaa, säilyttää markkinoiden luotettavuus ja varmistaa, että tällaisten rahoitusvälineiden markkinoiden väärinkäyttö on selkeästi kielletty.
- (9) Säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien tai organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ylläpitäjien olisi avoimuussyistä viipymättä ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisilleen yksityiskohtaiset tiedot kaupankäynnin kohteeksi ottamistaan rahoitusvälineistä sekä rahoitusvälineistä, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi on pyydetty tai joilla on käyty kauppaa niiden kauppapaikalla. Toinen ilmoitus olisi tehtävä, kun välineitä ei enää oteta kaupankäynnin kohteeksi. Tällaisia velvoitteita olisi sovellettava myös rahoitusvälineisiin, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi niiden kauppapaikalla on pyydetty, ja rahoitusvälineisiin, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi ennen tämän asetuksen voimaantuloa. Toimivaltaisten viranomaisten olisi toimitettava ilmoitukset Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jäljempänä 'arvopaperimarkkinaviranomainen', ja arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi julkaistava kaikista näistä ilmoitetuista rahoitusvälineistä luettelo. Tätä asetusta sovelletaan rahoitusvälineisiin riippumatta siitä, sisältyvätkö ne arvopaperimarkkinaviranomaisen julkaisemaan luetteloon.
- (10) On mahdollista, että tiettyjä rahoitusvälineitä, joilla ei käydä kauppaa kauppapaikalla, käytetään markkinoiden väärinkäyttöön. Tällaisia ovat rahoitusvälineet, joiden hinta tai arvo määräytyy kauppapaikalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen perusteella tai vaikuttaa siihen tai joiden kaupankäynti vaikuttaa kauppapaikalla

kaupankäynnin kohteena olevien muiden rahoitusvälineiden hintaan tai arvoon. Esimerkkeihin tapauksista, joissa tällaisia välineitä voidaan käyttää markkinoiden väärinkäyttöön, kuuluvat osakkeeseen tai joukkovelkakirjaan liittyvä sisäpiiritieto, jota voidaan käyttää kyseisen osakkeen tai joukkovelkakirjan johdannaisten ostamiseen, tai indeksi, jonka arvo määräytyy kyseisen osakkeen tai joukkovelkakirjan perusteella. Jos rahoitusvälinettä käytetään viitehintana, OTC-markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevaa johdannaista voidaan käyttää hyödyn saamiseksi manipuloituista hinnoista tai sitä voidaan käyttää manipuloimaan kauppapaikalla kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin hintaa. Toinen esimerkki on uuden arvopaperierän suunniteltu liikkeeseenlasku, kun kyseiset arvopaperit eivät muutoin kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan mutta kaupankäynti niillä voisi vaikuttaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien olemassa olevien listattujen arvopapereiden hintaan tai arvoon. Tämän asetuksen piiriin kuuluu myös tilanne, jossa kauppapaikalla kaupankäynnin kohteena olevan välineen hinta tai arvo määräytyy OTC-markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevan välineen perusteella. Tätä samaa periaatetta olisi sovellettava hyödykkeitä koskeviin spot-sopimuksiin, joiden hinta perustuu johdannaisten hintaan, sekä sellaisten hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten ostamiseen, jotka ovat rahoitusvälineiden vertailukohteina.

- (11) Arvopapereilla tai liitännäisvälineillä arvopapereiden vakauttamiseksi käytävä kauppa tai kaupankäynti omilla osakkeilla takaisinosto-ohjelmien mukaisesti voi olla taloudellisista syistä oikeutettua, ja se olisi näin ollen tietyissä olosuhteissa jätettävä markkinoiden väärinkäyttöä koskevien kieltojen soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäen, että toimita noudatetaan asianmukaista avoimuutta siten, että merkitykselliset tiedot vakautus- tai takaisinosto-ohjelmasta julkistetaan.
- (12) Takaisinosto-ohjelmien mukaista kaupankäyntiä omilla osakkeilla tai rahoitusvälineen vakauttamista, johon ei voida soveltaa tämän asetuksen mukaisia poikkeuksia, ei sellaisenaan olisi pidettävä markkinoiden väärinkäyttönä.
- (13) Jäsenvaltioiden, Euroopan keskuspankkijärjestelmän jäsenten, ministeriöiden ja muiden elinten ja yhden tai useamman jäsenvaltion erillisyhtiön tai unionin ja tiettyjen muiden julkisten elinten tai niiden puolesta toimivien henkilöiden toimintaa rahapolitiikan, valuuttakurssipolitiikan tai julkisen velan hoitoa koskevan politiikan alalla ei pitäisi rajoittaa, kunhan toimenpiteet toteutetaan yleisen edun mukaisesti ja ainoastaan näiden politiikkojen toteuttamiseksi. Myöskään unionin, yhden tai useamman jäsenvaltion erillisyhtiön, Euroopan investointipankin, Euroopan rahoitusvakausvälineen, Euroopan vakausmekanismin tai kahden tai useamman jäsenvaltion perustaman kansainvälisen rahoituslaitoksen toteuttamia liiketoimia, toimeksiantoja tai toimintaa rahoituksen keräämiseksi ja rahoitustuen antamiseksi jäsenilleen ei pitäisi rajoittaa. Tällainen tämän asetuksen soveltamisalaa koskeva poikkeus voidaan ulottaa tiettyihin julkisiin elimiin, joiden tehtävänä on julkisen velan hallinnointi tai jotka osallistuvat siihen, ja kolmansien maiden keskuspankkeihin. Rahapolitiikalle, valuuttakurssipolitiikalle tai julkisen velan hoitoa koskevalle politiikalle myönnettyjä poikkeuksia ei pitäisi ulottaa koskemaan tapauksia, joissa kyseiset elimet osallistuvat muihin kuin näiden politiikkojen toteuttamiseen liittyviin liiketoimiin, toimeksiantoihin tai toimintaan tai joissa kyseisten elinten palveluksessa olevat henkilöt osallistuvat liiketoimiin, toimeksiantoihin tai toimintaan omaan lukuunsa.
- (14) Järkevästi toimivat sijoittajat tekevät sijoituspäätöksensä käytettävissään olevien tietojen eli ennen päätöksentekoa saatavilla olevien tietojen perusteella. Kun arvioidaan, ottaisiko järkevästi toimiva sijoittaja tietyn tiedon todennäköisesti huomioon sijoituspäätöstä tehdessään, lähtökohdaksi olisi tämän vuoksi aina otettava ennen päätöksentekoa saatavilla olevat tiedot. Tämänkaltaisessa arvioinnissa on otettava huomioon tietojen odotettavissa olevat vaikutukset, kun niitä tarkastellaan kyseisen liikkeeseenlaskijan koko toiminnan muodostamaa taustaa vasten, tietolähteen luotettavuus ja kaikki muut markkinatekijät, jotka kyseisessä tilanteessa todennäköisesti vaikuttavat kyseiseen rahoitusvälineeseen, siihen liittyvään hyödykettä koskevaan spot-sopimukseen tai päästöoikeuksiin perustuviin huutokauppatuotteisiin.
- (15) Päätöksenteon jälkeen saatavilla olevia tietoja voidaan käyttää testattaessa oletettavaa, jonka mukaan ennen päätöksentekoa saatavilla olleet tiedot ovat vaikuttaneet hintaan. Tätä ei pitäisi käyttää sellaisia henkilöjä vastaan, jotka ovat tehneet ennen päätöksentekoa saatavilla olleiden tietojen perusteella harkittuja johtopäätöksiä.
- (16) Jos sisäpiiritieto koskee vaiheittain tapahtuvaa menettelyä, menettelyn jokainen vaihe samoin kuin menettely kokonaisuudessaan voidaan katsoa sisäpiiritiedoksi. Pitkäkestoisien menettelyn välivaihe voi sellaisenaan merkitä olosuhteita tai tapahtumaa, jotka ovat olemassa tai joiden osalta jo tiedossa olevien osatekijöiden kokonaisvaltaisen arvioinnin perusteella on olemassa todellinen mahdollisuus siitä, että ne ilmenevät tai toteutuvat. Käsitettävä ei kuitenkaan ole tulkittava siten, että kyseisten olosuhteiden tai kyseisen tapahtuman vaikutuksen laajuus asianomaisten rahoitusvälineiden hintaan on otettava huomioon. Välivaihe olisi katsottava sisäpiiritiedoksi, jos se sellaisenaan täyttää tässä asetuksessa säädetyt sisäpiiritiedon arviointiperusteet.

- (17) Tapahtumaan tai olosuhteisiin, jotka ovat pitkäkestoisen menettelyn välivaihe, liittyvä tieto voi koskea esimerkiksi sopimusneuvottelujen vaihetta, sopimusneuvotteluissa alustavasti sovittuja ehtoja, mahdollisuutta tarjota rahoitusvälineitä, rahoitusvälineiden tulevia markkinointiedellytyksiä, rahoitusvälineiden tarjoamisen alustavia ehtoja tai harkintaa, joka koskee rahoitusvälineen sisällyttämistä merkittävään indeksiin tai rahoitusvälineen poistamista tällaisesta indeksistä.
- (18) Oikeusvarmuutta olisi markkinaosapuolten kannalta parannettava määrittelemällä tarkemmin kaksi sisäpiiritiedon määritelmään kuuluvaa olennaista osatekijää, jotka ovat sisäpiiritiedon täsmällisyys ja sen mahdollinen huomattava vaikutus rahoitusvälineiden, niihin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten tai päästöoikeuksiin perustuvien huutokauppatuotteiden hintoihin. Kun kyse on johdannaisista, jotka ovat tukkukaupan energiatuotteita, sisäpiiritiedoksi olisi katsottava erityisesti tiedot, jotka on julkistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011⁽¹⁾ mukaisesti.
- (19) Tällä asetuksella ei ole tarkoitus estää liikkeeseenlaskijaa koskevia yleisluonteisia keskusteluja liiketoiminnan ja markkinoiden kehityksestä osakkeenomistajien ja johdon välillä. Tällainen vuorovaikutus on markkinoiden tehokkaan toiminnan kannalta keskeisen tärkeää, eikä sitä olisi kiellettävä tällä asetuksella.
- (20) Spot-markkinat ja niihin liittyvät johdannaismarkkinat ovat maailmanlaajuiset ja pitkälti toisiinsa kytköksissä, ja markkinoiden väärinkäyttöä voi esiintyä niin markkinat kuin valtioiden rajatkin ylittävällä tasolla, mikä voi aiheuttaa merkittäviä järjestelmäriskkejä. Tämä pitää paikkansa niin sisäpiirikauppojen kuin markkinoiden manipuloinninkin kohdalla. Erityisesti spot-markkinoiden sisäpiiritiedosta voi olla hyötyä rahoitusmarkkinoilla kaupankäyntiin osallistuvalla henkilöllä. Hyödykejohdannaisista koskeva sisäpiiritieto olisi määriteltävä tiedoksi, joka vastaa rahoitusmarkkinoita koskevan sisäpiiritiedon yleistä määritelmää ja jonka julkistamista kyseisillä hyödykejohdannais- tai spot-markkinoilla edellytetään unionin tai jäsenvaltioiden säännöksissä tai määräyksissä, markkinasäännöissä, sopimuksissa tai käytännöissä. Tärkeitä esimerkkejä tällaisista säännöistä ovat energian tukkumarkkinoiden osalta asetus (EU) N:o 1227/2011 ja öljymarkkinoiden yhteistä tietokantaa koskeva hanke (JODI). Tällainen tieto voi tarjota perustan markkinaosapuolten päätöksille, jotka koskevat liiketoimien toteuttamista hyödykejohdannaisilla tai niihin liittyvillä hyödykkeitä koskevilla spot-sopimuksilla, ja siksi se olisi sisäpiiritietoa, joka on julkistettava, jos sillä on todennäköisesti merkittävä vaikutus tällaisten johdannaisten tai niihin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten hintoihin.

Manipulointistrategiat voivat myös ulottua spot- ja johdannaismarkkinoille. Kaupankäyntiä rahoitusvälineillä, myös hyödykejohdannaisilla, voidaan käyttää niihin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten manipulointiin ja spot-sopimuksia puolestaan niihin liittyvien rahoitusvälineiden manipulointiin. Markkinoiden manipulointikiellon olisi katettava nämä markkinoiden väliset yhteydet. Tämän asetuksen soveltamisalaa ei kuitenkaan ole asianmukaista tai käytännöllistä laajentaa kattamaan toiminta, joka ei liity rahoitusvälineisiin, kuten hyödykettä koskevan spot-sopimuksen kauppaa, joka vaikuttaa ainoastaan spot-markkinoihin. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tukkukaupan energiatuotteiden erityistapauksessa otettava huomioon asetuksen (EU) N:o 1227/2011 määritelmien erityispiirteet, kun ne soveltavat tässä asetuksessa vahvistettuja sisäpiiritiedon, sisäpiirikauppojen ja markkinoiden manipuloinnin määritelmiä tukkukaupan energiatuotteisiin liittyviin rahoitusvälineisiin.

- (21) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽²⁾ mukaisesti komissio, jäsenvaltiot ja muut virallisesti nimetyt elimet ovat vastuussa muun muassa päästöoikeuksien teknisestä myöntämisestä, niiden jakamisesta ilmaiseksi niihin oikeutetuille teollisuudenaloille ja uusille tulokkaille sekä yleisemmin sellaisten unionin ilmastopolitiikan säännösten kehittämisestä ja täytäntöönpanosta, jotka ovat perustana päästöoikeuksien jakamiselle ostajille unionin päästökauppajärjestelmässä. Näillä julkisilla elimillä voi edellä mainittuja tehtäviä suorittaessaan olla muun muassa pääsy hintaan vaikuttaviin ei-julkisiin tietoihin, ja direktiivin 2003/87/EY mukaisesti niiden on mahdollisesti suoritettava tiettyjä päästöoikeuksiin liittyviä markkinatoimia. Päästöoikeudet luokitellaan rahoitusvälineiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁽³⁾ tarkistamisen seurauksena, ja tämän vuoksi ne kuuluvat myös tämän asetuksen soveltamisalaan.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21. huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

Jotta komissio, jäsenvaltiot ja tehtävään virallisesti nimetyt muut elimet säilyttävät kykynsä kehittää ja panna täytäntöön unionin ilmastopolitiikkaa, niiden yleisen edun mukaisesti ja ainoastaan tämän politiikan täytäntöönpanemiseksi ja päästöoikeuksiin liittyen toteuttamat toimet olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Tällainen poikkeus ei saisi vaikuttaa kielteisesti markkinoiden avoimuuteen, koska kyseisillä julkisilla elimillä on lakisääteisiä velvoitteita toimia tavalla, jolla varmistetaan hintaan vaikuttavien uusien päätösten, muutosten ja tietojen asianmukainen, tasapuolinen ja syrjimätön julkistaminen ja saatavuus. Lisäksi direktiivissä 2003/87/EY ja sen täytäntöönpanotoimenpiteissä on takeet viranomaisten hallussa olevien erityisten hintaan vaikuttavien tietojen tasapuolisesta ja syrjimättömästä julkistamisesta. Unionin ilmastopolitiikkaa täytäntöönpanevia julkisia elimiä koskevaa poikkeusta ei olisi ulotettava koskemaan tapauksia, joissa tällaiset julkiset elimet osallistuvat toimiin tai liiketoimiin, jotka eivät liity unionin ilmastopolitiikan toteuttamiseen, tai joissa tällaisten elinten palveluksessa olevat henkilöt osallistuvat toimiin tai liiketoimiin omaan lukuunsa.

- (22) SEUT 43 artiklan mukaisesti tai SEUT:n mukaisesti tehtyjen kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanemiseksi komissio, jäsenvaltiot ja muut virallisesti nimetyt elimet ovat vastuussa muun muassa unionin yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan toteuttamisesta. Näitä tehtäviä suorittaessaan nämä julkiset elimet toteuttavat toimia ja toimenpiteitä maatalousmarkkinoiden ja kalastusalan hallinnoimiseksi, mukaan lukien julkiset interventiot sekä lisätuontitullien määrääminen tai tuontitullien poistaminen. Ottaen huomioon tämän asetuksen soveltamisala, jonka mukaisesti tiettyjä tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan hyödykkeitä koskeviin spot-sopimuksiin, jotka vaikuttavat tai jotka todennäköisesti vaikuttavat rahoitusvälineisiin, ja rahoitusvälineisiin, joiden arvo määräytyy hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten arvon perusteella ja jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat hyödykkeitä koskeviin spot-sopimuksiin, on varmistettava, että ei rajoiteta komission, jäsenvaltioiden ja muiden virallisesti nimettyjen elinten unionin yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan toteuttamista koskevia toimia. Jotta komissio, jäsenvaltiot ja tehtävään virallisesti nimetyt muut elimet säilyttävät kykynsä kehittää ja panna täytäntöön unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa ja yhteistä kalastuspolitiikkaa, niiden yleisen edun mukaisesti ja ainoastaan näiden politiikkojen täytäntöönpanemiseksi toteuttamat toimet olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Tällainen poikkeus ei saisi vaikuttaa kielteisesti markkinoiden avoimuuteen, koska kyseisillä julkisilla elimillä on lakisääteisiä velvoitteita toimia tavalla, jolla varmistetaan hintaan vaikuttavien uusien päätösten, muutosten ja tietojen asianmukainen, tasapuolinen ja syrjimätön julkistaminen ja saatavuus. Unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa ja yhteistä kalastuspolitiikkaa täytäntöönpanevia julkisia elimiä koskevaa poikkeusta ei olisi ulotettava koskemaan tapauksia, joissa kyseiset julkiset elimet osallistuvat toimiin tai liiketoimiin, jotka eivät liity näiden unionin yhteisten politiikkojen toteuttamiseen, tai joissa kyseisten elinten palveluksessa olevat henkilöt osallistuvat toimiin tai liiketoimiin omaan lukuunsa.
- (23) Sisäpiirikaupan olennaisena piirteenä on se, että sisäpiiritiedosta saadaan perusteetonta etua sellaisten kolmansien osapuolten vahingoksi, joilla ei ole kyseistä tietoa, jolloin heikennetään rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta ja sijoittajien luottamusta. Sisäpiirikauppojen kieltoa olisi siis sovellettava silloin, kun henkilö, jolla on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttää perusteettomasti tämän tiedon hänelle antamaa etua tekemällä markkinoilla kaupan kyseisen tiedon mukaisesti hankkimalla tai luovuttamalla tai yrittämällä hankkia tai luovuttaa rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy, tai peruuttamalla tai muuttamalla tai yrittämällä peruuttaa tai muuttaa rahoitusvälinettä koskevaa toimeksiantoa omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti. Sisäpiiritiedon käyttö voi olla myös kaupankäyntiä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla sekä tarjousten tekemistä komission asetuksen (EU) N:o 1031/2010 ⁽¹⁾ mukaisesti järjestettävissä päästöoikeuksien tai muiden niihin perustuvien huutokauppatuotteiden huutokaupoissa.
- (24) Sitä, että sisäpiiritietoa hallussaan pitävä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö hankkii tai luovuttaa tai yrittää hankkia tai luovuttaa omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy, olisi pidettävä merkinä siitä, että henkilö on käyttänyt kyseistä tietoa. Tämä oletama ei rajoita puolustautumisoikeuksien käyttöä. Se, onko henkilö rikkonut sisäpiirikauppojen kieltoa tai yrittänyt tehdä sisäpiirikaupan, olisi selvitettävä tarkastelemalla tämän asetuksen tarkoitusta, joka on suojata rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta ja lujittaa sijoittajien luottamusta, johon vaikuttaa muun muassa varmuus siitä, että sijoittajia kohdellaan yhdenvertaisesti ja suojataan sisäpiiritiedon perusteettomalta käytöltä.

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 1031/2010, annettu 12 päivänä marraskuuta 2010, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisen kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien huutokaupan ajoituksesta, hallinnoinnista ja muista näkökohdista (EUVL L 302, 18.11.2010, s. 1).

- (25) Toimeksiantoja, jotka on tehty ennen kuin henkilöllä on hallussaan sisäpiiritietoa, ei olisi katsottava sisäpiirikauppoiksi. Jos henkilö saa haltuunsa sisäpiiritietoa, olisi kuitenkin vallittava oletama, että mikä tahansa muutos, joka yhdistää kyseiset tiedot ennen niiden haltuun saamista tehtyihin toimeksiantoihin, mukaan lukien toimeksiannon peruuttaminen tai muuttaminen tai yritys peruuttaa toimeksianto tai muuttaa sitä, on sisäpiirikauppa. Tämä oletama voitaisiin kuitenkin kumota, jos henkilö osoittaa, että hän ei käyttänyt sisäpiiritietoa liiketoimintaa suorittaessaan.
- (26) Sisäpiiritiedon käyttöä voi olla rahoitusvälineen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hankkiminen tai luovuttaminen tai toimeksiannon peruuttaminen tai muuttaminen tai yritys hankkia tai luovuttaa rahoitusväline tai peruuttaa toimeksianto tai muuttaa sitä, jos tekijänä on henkilö, joka tietää tai jonka olisi pitänyt tietää, että tieto on sisäpiiritietoa. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tältä osin harkittava, mitä tavallinen ja järkevä henkilö tietää tai mitä hänen olisi pitänyt tietää kyseisissä olosuhteissa.
- (27) Tätä asetusta olisi tulkittava johdonmukaisesti niiden toimenpiteiden kanssa, jotka jäsenvaltiot ovat toteuttaneet suojellakseen äänioikeuden yhtiössä antavien (tai oikeuksien käytön tai vaihdon kautta tällaisen äänioikeuden antavien) siirtokelpoisten arvopapereiden haltijoiden etuja, kun yhtiöstä on tehty julkinen ostotarjous tai kun on esitetty muu yhtiöön kohdistuva määräysvallan muutosta koskeva ehdotus. Tätä asetusta olisi tulkittava erityisesti sellaisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti, jotka koskevat julkisia ostotarjouksia, keskitymiä ja muita liiketoimia, joilla on vaikutusta yritysten omistukseen tai määräysvaltaan ja joiden sääntelystä vastaavat jäsenvaltioiden Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/25/EY⁽¹⁾ 4 artiklan mukaisesti nimeämät valvontaviranomaiset.
- (28) Julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella tehtyjä tutkimuksia ja arvioita ei olisi sellaisinaan pidettävä sisäpiiritietona, ja pelkästään sitä, että liiketoimi toteutetaan tutkimusten tai arvioiden perusteella, ei näin ollen olisi pidettävä sisäpiiritiedon käyttönä. Tieto voi kuitenkin olla sisäpiiritietoa esimerkiksi silloin, kun markkinat odottavat tiedon julkaisemista tai levittämistä rutiininomaisesti ja tällainen julkaiseminen tai levittäminen vaikuttaa rahoitusvälineiden hinnanmuodostukseen tai kun tällainen julkaiseminen tai levittäminen vaikuttaa tietoihin liittyvien rahoitusvälineiden hintoihin tai sisältää tunnustetun markkina-asiantuntijan tai laitoksen näkemyksiä. Markkinatoimijoiden on tämän vuoksi pohdittava, missä määrin tieto on ei-julkista ja miten se mahdollisesti vaikuttaa rahoitusvälineisiin, joilla käydään kauppaa ennen tiedon julkaisemista tai levittämistä, jotta saataisiin selville, kävisivätkö ne kauppaa sisäpiiritiedon perusteella.
- (29) Jotta ei tahattomasti kiellettäisi sellaisia rahoitustoiminnan muotoja, jotka ovat laillisia ja joissa ei tapahdu markkinoiden väärinkäyttöä, on tunnistettava tiettyjä laillisia toimintatapoja. Tähän voi kuulua esimerkiksi se, että tunnistetaan markkinatakaajien rooli niiden toimiessa laillisessa ominaisuudessaan tarjoamassa likviditeettiä markkinoille.
- (30) Sisäpiiritiedon käytöksi ei olisi katsottava sitä, että markkinatakaajat tai henkilöt, jotka on valtuutettu toimimaan vastapuolina, harjoittavat ainoastaan lainmukaista liiketoimintaansa eli ostavat tai myyvät rahoitusvälineitä, tai sitä, että henkilöt, jotka on valtuutettu toteuttamaan toimeksiantoja kolmansien osapuolten puolesta ja joilla on sisäpiiritietoa, ainoastaan toteuttavat toimeksiannon, peruuttavat sen tai muuttavat sitä asianmukaisesti. Tässä asetuksessa markkinatakaajille, vastapuolina toimimaan oikeutetuille tahoille tai henkilöille, jotka on valtuutettu toteuttamaan toimeksiantoja kolmansien osapuolten puolesta ja joilla on sisäpiiritietoa, säädetty suojaa ei kuitenkaan ulotu toimiin, jotka on selkeästi kielletty tässä asetuksessa, esimerkiksi yleisesti "front-running"-käytäntönä tunnettuun käytäntöön. Jos oikeushenkilöt ovat toteuttaneet kaikki kohtuulliset toimenpiteet estääkseen markkinoiden väärinkäyttöä tapahtumasta mutta tästä huolimatta luonnolliset henkilöt harjoittavat markkinoiden väärinkäyttöä työssään oikeushenkilön puolesta, tämän ei olisi katsottava olevan oikeushenkilön harjoittamaa markkinoiden väärinkäyttöä. Toinen esimerkki, jonka ei olisi katsottava olevan sisäpiiritiedon käyttöä, on erääntyneen velvoitteen täyttämiseksi toteutetut liiketoimet. Pelkästään sitä seikkaa, että on pääsy toista yhtiötä koskevaan sisäpiiritietoon, ja tämän tiedon käyttämistä julkisten ostotarjousten yhteydessä määräysvallan hankkimiseksi kyseisessä yhtiössä tai sulauttamista koskevan ehdotuksen tekemiseksi ei olisi katsottava sisäpiirikaupaksi.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/25/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, julkisista ostotarjouksista (EUVL L 142, 30.4.2004, s. 12).

- (31) Koska rahoitusvälineiden hankinta tai luovutus välttämättä edellyttää tällaiseen liiketoimeen ryhtyvältä etukäteen tehtyä hankinta- tai luovutuspäätöstä, pelkääntään sitä, että tällainen hankinta tai luovutus toteutetaan, ei olisi katsottava sisäpiiritiedon käyttämiseksi. Omien kaupankäyntisuunnitelmien ja -strategioiden perusteella toimimista ei olisi katsottava sisäpiiritiedon käytöksi. Mitään näistä oikeushenkilöistä tai ketään näistä luonnollisista henkilöistä ei olisi kuitenkaan suojeltava työtehtäviensä perusteella; heitä olisi suojeltava ainoastaan, jos he toimivat asianmukaisesti ja luotettavasti ja täyttävät sekä ammattinsa edellyttämät että tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset, joita ovat markkinoiden yhtenäisyys ja sijoittajien suoja. Rikkominen voitaisiin silti katsoa tapahtuneeksi, jos toimivaltainen viranomainen osoittaa, että kyseisiin liiketoimiin tai toimeksiantoihin taikka toimintaan oli oikeudeton peruste tai että henkilö käytti sisäpiiritietoa.
- (32) Markkinoiden tunnustelu on rahoitusvälineen myyjän ja yhden tai useamman mahdollisen sijoittajan välistä vuorovaikutusta, joka tapahtuu ennen kuin liiketoimesta ilmoitetaan ja jonka tarkoituksena on kartoittaa mahdollisten sijoittajien kiinnostusta mahdolliseen liiketoimeen ja sen hintaan, kokoon ja rakenteeseen. Markkinoiden tunnusteluun voisi kuulua arvopapereiden listautumisanti tai toissijainen anti, ja se eroaa tavanomaisesta kaupankäynnistä. Markkinoiden tunnustelu on erittäin tärkeä väline, jolla voidaan kartoittaa mahdollisten sijoittajien näkemyksiä, lisätä vuoropuhelua osakkeenomistajien kanssa sekä varmistaa, että sopimukset toteutetaan moitteettomasti ja että liikkeeseenlaskijoiden, osakkeenomistajien ja mahdollisten uusien sijoittajien näkemykset ovat yhteneväiset. Niistä voi olla erityistä hyötyä, jos markkinoilta puuttuu luottamusta tai asiaa koskevia viitearvoja tai jos markkinat heilahtelevat voimakkaasti. Tämän vuoksi mahdollisuus suorittaa markkinoiden tunnustelua on tärkeää rahoitusmarkkinoiden asianmukaisen toiminnan kannalta, eikä markkinoiden tunnustelua olisi sellaisenaan katsottava markkinoiden väärinkäytöksi.
- (33) Esimerkkeihin markkinoiden tunnustelusta kuuluvat seuraavanlaiset tilanteet: se, kun myyntipuolen yritys käy liikkeeseenlaskijan kanssa keskustelua mahdollisesta liiketoimesta ja on päättänyt kartoittaa mahdollisten sijoittajien kiinnostusta voidakseen määrittää liiketoimen ehdot; se, kun liikkeeseenlaskija aikoo ilmoittaa joukkolainan liikkeeseenlaskusta tai lisäosakeannista ja myyntipuolen yritys ottaa yhteyttä tärkeimpiin sijoittajiin ja antaa niille kaikki sopimusehdot tarkoituksenaan saada niiltä rahoitussitoumus liiketoimeen osallistumisesta; tai se, kun myyntipuoli aikoo myydä suuren määrän arvopapereita sijoittajan puolesta ja pyrkii kartoittamaan muiden mahdollisten sijoittajien mahdollista kiinnostusta näihin arvopapereihin.
- (34) Markkinoiden tunnustelu voi edellyttää sisäpiiritiedon ilmaisemista mahdollisille sijoittajille. Markkinoiden tunnustelun yhteydessä annetun sisäpiiritiedon perusteella tehdyistä kaupoista on yleensä mahdollisuus hyötyä taloudellisesti ainoastaan, jos markkinoiden tunnustelun kohteena olevalle rahoitusvälineelle tai siihen liittyvälle rahoitusvälineelle on olemassa markkinat. Kun otetaan huomioon kyseisten keskustelujen ajoitus, on mahdollista, että sisäpiiritietoa voidaan ilmaista mahdolliselle sijoittajalle markkinoiden tunnustelun aikana sen jälkeen, kun rahoitusväline on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla tai sillä on käyty kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä. Ennen markkinoiden tunnusteluun ryhtymistä tietoja ilmaisevan markkinaosapuolen olisi arvioitava, kuuluuko markkinoiden tunnusteluun sisäpiiritiedon ilmaisemista.
- (35) Olisi katsottava, että sisäpiiritieto on ilmaistu lainmukaisesti, jos tieto on ilmaistu osana kyseisen henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista. Jos markkinoiden tunnusteluun kuuluu sisäpiiritiedon ilmaisemista, tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen katsotaan toimivan osana työnsä, ammatinsa tai tehtäviensä normaalia suorittamista, jos hän tietoa ilmaistessaan ilmoittaa tästä tiedon saavalle henkilölle ja saa tältä suostumuksen siihen, että hänelle saa antaa sisäpiiritietoa, että tämän asetuksen säännökset rajoittavat häntä käymästä kauppaa tai toimimasta kyseisen tiedon perusteella, että on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet tiedon luottamuksellisuuden suojaamiseksi ja että hänen on ilmoitettava tiedon ilmaisevalle markkinaosapuolelle kaikkien niiden luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden henkilöllisyydet, joille tietoa ilmaistaan laadittaessa vastausta markkinoiden tunnusteluun. Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen olisi lisäksi noudatettava teknisissä sääntelystandardeissa yksityiskohtaisesti vahvistettavia velvoitteita, jotka koskevat ilmaistua tietoa koskevien tietojen säilyttämistä. Ei olisi valittava olettaa, jonka mukaan markkinaosapuolet, jotka eivät noudata tätä asetusta markkinoiden tunnustelua tehdessään, ovat ilmaisseet laittomasti sisäpiiritietoa, mutta niiden ei pitäisi voida hyötyä kyseisiä säännöksiä noudattaville myönnetystä poikkeuksesta. Se, ovatko kyseiset markkinaosapuolet rikkoneet sisäpiiritiedon laittoman ilmaisemisen kieltoa, olisi selvitettävä tarkastelemalla tämän asetuksen kaikkia asiaa koskevia säännöksiä, ja kaikilla tiedoa ilmaisevilla markkinaosapuolilla olisi oltava velvollisuus kirjata ennen markkinoiden tunnusteluun ryhtymistä arvionsa siitä, kuuluuko markkinoiden tunnusteluun sisäpiiritiedon ilmaisemista.

- (36) Markkinoiden tunnustelun kohteena olevien mahdollisten sijoittajien olisi puolestaan selvítettävä, onko niille ilmaistu tieto sisäpiiritietoa, mikä kieltäisi niitä käymästä kauppaa kyseisen sisäpiiritiedon perusteella tai ilmaise- masta tätä tietoa edelleen. Mahdollisiin sijoittajiin sovelletaan sisäpiirikauppaa ja sisäpiiritiedon laitonta ilmaisemista koskevia tässä asetuksessa vahvistettuja sääntöjä. Arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi annettava ohjeita, jotta mahdollisille sijoittajille voitaisiin tarjota apua niiden pohtiessa, miten toimia, etteivät ne rikkoisi tätä asetusta.
- (37) Asetuksessa (EU) N:o 1031/2010 säädetään kaksi rinnakkaista markkinoiden väärinkäyttöä koskevaa sääntelyjär- jestelmää, joita sovelletaan päästöoikeuksien huutokauppaan. Päästöoikeuksien luokittelusta rahoitusvälineiksi seu- raan, että tämän asetuksen olisi muodostettava markkinoiden väärinkäyttötoimenpiteiden osalta yksi sääntökokonai- suus, jota sovelletaan päästöoikeuksien ensi- ja jälkimarkkinoihin kokonaisuudessaan. Tätä asetusta olisi sovellettava myös toimintaan ja liiketoimiin, myös tarjouksiin, jotka liittyvät asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaiseen päästö- oikeuksien tai muiden niihin perustuvien huutokauppatuotteiden huutokauppaan huutokauppapaikassa, jolle on annettu säännellyn markkinan toimilupa, myös silloin, kun huutokauppatuotteet eivät ole rahoitusvälineitä.
- (38) Tässä asetuksessa olisi säädettävä markkinoiden manipulointia koskevia toimenpiteitä, joita on mahdollista mu- kauttaa uusiin kaupankäyntimuotoihin tai uusiin strategioihin, joihin voi liittyä väärinkäyttöä. Koska rahoitusväli- neiden kaupankäynnissä hyödynnetään yhä enemmän tietotekniikkaa, on toivottavaa, että markkinoiden manipu- loinnin määritelmä tarjoaa esimerkkejä erityisistä väärinkäyttöstrategioista, joita voidaan toteuttaa kaikilla kaupan- käyntitavoilla, mukaan lukien algoritmikauppa ja huippunopea kaupankäynti. Esitettyjen esimerkkien on tarkoitus olla vain suuntaa-antavia eikä niiden ole tarkoitus merkitä, ettei samojen strategioiden noudattaminen toisilla välineillä olisi niin ikään väärinkäyttöä.
- (39) Markkinoiden väärinkäytön kieltojen olisi katettava myös ne henkilöt, jotka tekevät yhteistyötä markkinoiden väärinkäyttötarkoituksessa. Tällaisia henkilöitä voisivat olla muun muassa välittäjät, jotka laativat ja suosittelevat markkinoiden väärinkäyttöön suunniteltuja kaupankäyntistrategioita, henkilöt, jotka kannustavat sisäpiiritietoa hal- lussaan pitävää henkilöä ilmaisemaan tämän tiedon laittomasti, tai henkilöt, jotka kehittävät kaupankävijän kanssa yhteistyössä tietokoneohjelmia, joilla on tarkoitus helpottaa markkinoiden väärinkäyttöä.
- (40) Sen varmistamiseksi, että vastuuvuolisuus jakautuu sekä oikeushenkilölle että oikeushenkilön päätöksentekoon mahdollisesti osallistuvalla luonnollisella henkilöllä, on tunnustettava jäsenvaltioiden erilaiset oikeudelliset toimin- tatavat. Tällaisten toimintatapojen olisi liitettävä suoraan menetelmiin, jotka koskevat vastuuvuolisuuden osoit- tamista kansallisessa lainsäädännössä.
- (41) Markkinoiden manipuloinnin kiellon täydentämiseksi tällä asetuksella olisi kiellettävä markkinoinnin manipuloin- nin yritys. Markkinoiden manipuloinnin yritys olisi erotettava toiminnasta, joka todennäköisesti johtaa markkinoi- den manipulointiin, sillä kumpikin toiminta on kielletty tämän asetuksen mukaisesti. Markkinoiden manipuloinnin yritykseen voivat kuulua tilanteet, joissa toiminta on aloitettu mutta sitä ei ole saatettu päätökseen esimerkiksi teknisten ongelmien vuoksi tai siksi, että kaupanteko-ohjetta ei ole noudatettu. Yritys manipuloida markkinoita on kiellettävä, jotta toimivaltaisille viranomaisille voidaan antaa toimivalta määrätä seuraamuksia tällaisista yrityksistä.
- (42) Henkilö, joka ryhtyy sellaiseen liiketoimeen tai antaa sellaisen kauppaa koskevan toimeksiannon, joka voidaan katsoa markkinoiden manipuloinniksi, voi pystyä osoittamaan, että hänen perusteensa ryhtyä tällaiseen liiketo- imeen tai antaa tällainen kauppaa koskeva toimeksianto ovat oikeutettuja ja että liiketoimi tai toimeksianto on kyseisillä markkinoilla hyväksytyjen käytäntöjen mukainen, sanotun kuitenkin vaikuttamatta tämän asetuksen ja sen suoraan sovellettavien säännösten tarkoitukseen. Ainoastaan asianomaisten markkinoiden väärinkäytön val- vonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen voi vahvistaa hyväksytyyn markkinakäytännön. Käytäntöä, joka on hyväksytty tietyillä markkinoilla, ei voida katsoa voitavan soveltaa muihin markkinoihin, elleivät näiden markki- noiden toimivaltaiset viranomaiset ole virallisesti hyväksyneet sitä. Rikkominen voitaisiin silti katsoa tapahtuneeksi, jos toimivaltainen viranomainen osoittaa, että kyseisiin liiketoimiin tai toimeksiantoihin oli oikeudeton peruste.
- (43) Tässä asetuksessa olisi myös selvennettävä, että rahoitusvälineen markkinoiden manipulointi tai yritys manipuloida markkinoita voi tapahtua hyödyntämällä kyseiseen rahoitusvälineeseen liittyviä rahoitusvälineitä kuten johdannai- sinstrumentteja, jotka ovat kaupankäynnin kohteena toisessa kauppapaikassa tai OTC-markkinoilla.

- (44) Monet rahoitusvälineet hinnoitellaan viitearvojen perusteella. Viitearvojen, pankkien toisilleen tarjoamat korot mukaan luettuina, manipuloinnilla tai sen yrityksellä voi olla vakavia seurauksia markkinoiden luottamukselle, ja se voi aiheuttaa sijoittajille huomattavia tappioita tai vääristää reaalityä. Viitearvoja koskevat erityissäännökset ovat tarpeen, jotta voidaan säilyttää markkinoiden luotettavuus ja varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset voivat valvoa niiden sääntöjen noudattamista, joilla viitearvojen manipulointi kielletään. Näiden säännösten olisi katettava kaikki julkaistut viitearvot, myös internetin kautta saatavilla olevat viitearvot, riippumatta siitä, ovatko ne maksuttomia vai eivät, kuten luottoriskijohdannaisia koskevat viitearvot ja indeksien indeksit. Markkinoiden väärinkäytön yleisluonteista kieltämisestä on täydennettävä kieltämällä itse viitearvon manipulointi sekä kieltämällä väärien tai harhaanjohtavien tietojen antaminen tai muu toiminta, jolla manipuloidaan viitearvon laskentaa; tässä yhteydessä laskenta määritellään laajasti niin, että se kattaa kaiken kyseisen viitearvon laskentaan liittyvän tiedon vastaanottamisen ja arvioinnin ja erityisesti kaunistellut tiedot, mukaan luettuna viitearvomenetelmä, oli se sitten kokonaan tai osittain algoritmien tai harkintaan perustuva. Näitä sääntöjä sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1227/2011 lisäksi, jossa kielletään tarkoituksellinen väärien tietojen toimittaminen yrityksille, jotka antavat hinta-arvioita tai laativat markkinaraportteja energiamarkkinoiden tukkutuotteista; väärien tietojen antamisesta seuraa, että näiden hinta-arvioiden tai markkinaraporttien pohjalta toimivia markkinaosapuolia johdetaan harhaan.
- (45) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kauppapaikkojen ja kaupankäyntijärjestelmien yhdenmukaiset markkinaolosuhteet, olisi edellytettävä, että kaikkien henkilöiden, jotka harjoittavat säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimintaa, on otettava käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt, joilla pyritään ennaltaehkäisemään ja havaitsemaan markkinoiden manipulointi ja väärinkäytökset, ja ylläpidettävä näitä järjestelyitä, järjestelmiä ja menettelyitä.
- (46) Rahoitusvälineiden manipulointi tai manipuloinnin yritys voi myös tapahtua antamalla toimeksiantoja, joita ei toteuteta. Rahoitusvälinettä voidaan manipuloida myös toiminnalla, joka tapahtuu kauppapaikan ulkopuolella. Olisi edellytettävä, että liiketoimia ammattimaisesti järjestävät tai toteuttavat henkilöt ottavat käyttöön ja pitävät yllä tehokkaita järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä epäilyttävien liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi. Niiden olisi myös ilmoitettava epäilyttävistä toimeksiannoista ja liiketoimista, jotka toteutetaan kauppapaikan ulkopuolella.
- (47) Rahoitusvälineiden manipulointi tai manipuloinnin yritys voi myös tapahtua levittämällä vääriä tai harhaanjohtavia tietoja. Väärien tai harhaanjohtavien tietojen levittämisellä voi olla tuntuva vaikutus rahoitusvälineiden hintoihin suhteellisen lyhyellä aikavälillä. Kyse voi olla ilmeisen väärän tiedon keksimisestä, mutta myös tosiasioiden tahallista julkistamista jättämisestä tai tietoisesti epätarkan tiedon julkistamisesta. Tämä markkinoiden manipulointimuoto on erityisen haitallinen sijoittajille, koska sen vuoksi sijoituspäätökset tehdään väärien tai vääristyneiden tietojen perusteella. Siitä on haittaa myös liikkeeseenlaskijoille, koska se vähentää sijoittajien luottamusta niitä koskeviin käytettävissä oleviin tietoihin. Markkinoiden luottamuksen puute voi puolestaan vaarantaa liikkeeseenlaskijan kyvyn laskea liikkeeseen uusia rahoitusvälineitä tai varmistaa luoton saanti muilta markkinaosapuolilta toimintansa rahoittamiseen. Tieto leviää markkinoilla hyvin nopeasti. Tästä seuraa, että sijoittajille ja liikkeeseenlaskijoille aiheutuneet vahingot voivat olla suhteellisen pitkäkestoisia ennen kuin tieto todetaan vääräksi tai harhaanjohtavaksi ja ennen kuin liikkeeseenlaskija tai tietojen levittämisestä vastaava taho voi oikaista sen. Tästä syystä väärän tai harhaanjohtavan tiedon levittäminen, myös huhujen tai väärien tai harhaanjohtavien uutisten levittäminen, on tarpeen luokitella tämän asetuksen rikkomiseksi. Tämän vuoksi on aiheellista, että rahoitusmarkkinoilla toimivat eivät voi vapaasti esittää oman mielipiteensä tai paremman tiedon vastaisia tietoja, jotka he tietävät tai heidän pitäisi tietää vääräksi tai harhaanjohtaviksi, sijoittajille ja liikkeeseenlaskijoille vahinkoa aiheuttavalla tavalla.
- (48) Koska erilaisten verkkosivustojen, verkkopäiväkirjojen ja sosiaalisen median käyttö on yleistynyt, on tärkeää selvittää, että väärien tai harhaanjohtavien tietojen levittämiseen internetissä, mukaan lukien sosiaalinen media tai anonyymit verkkopäiväkirjat, suhtaudutaan tätä asetusta sovellettaessa samalla tavalla kuin vastaavaan toimintaan perinteisempiä viestintäkanavia käyttäen.
- (49) On tärkeää, että liikkeeseenlaskija julkistaa sisäpiiritiedon, jotta vältetään sisäpiirikaupat ja varmistetaan, ettei sijoittajia johdeta harhaan. Tämän vuoksi olisi vaadittava, että liikkeeseenlaskijat julkistavat sisäpiiritiedon mahdollisimman pian. Tämä velvoite voi kuitenkin tietyissä olosuhteissa vaarantaa liikkeeseenlaskijan oikeutetut edut. Näissä olosuhteissa tietojen julkistamisen lykkääminen olisi sallittava tapauksissa, joissa julkistamisen lykkääminen ei todennäköisesti johda yleisöä harhaan ja liikkeeseenlaskija pystyy takaamaan kyseisen tiedon säilymisen luottamuksellisenä. Liikkeeseenlaskijalla on velvollisuus julkistaa sisäpiiritieto ainoastaan, jos se on pyytänyt rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi tai hyväksynyt sen.

- (50) Sovellettaessa tämän asetuksen vaatimuksia, jotka koskevat sisäpiiritiedon julkistamista ja tällaisen julkistamisen lykkäämistä, oikeutetut edut voivat erityisesti liittyä muun muassa seuraaviin seikkoihin: a) käynnissä olevat neuvottelut tai niihin liittyvät seikat silloin, kun tietojen julkistaminen todennäköisesti vaikuttaisi neuvottelujen tulokseen tai niiden normaaliin kulkuun; erityisesti silloin jos liikkeeseenlaskijan taloudelliseen elinkelpoisuuteen kohdistuu vakava ja välitön uhka, joka ei kuitenkaan anna aiheutta maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan lain-säädännön soveltamiseen, tietojen julkistamista voidaan lykätä tilapäisesti, jos tietojen julkistaminen saattaisi vakavasti vaarantaa nykyisten ja potentiaalisten osakkeenomistajien edut haittaamalla sellaisten neuvottelujen loppuunsaattamista, joilla pyritään varmistamaan liikkeeseenlaskijan taloudellisen aseman vahvistuminen pitkällä aikavälillä; b) liikkeeseenlaskijan hallintoelimen tekemät päätökset tai sopimukset, joiden voimaantulo edellyttää liikkeeseenlaskijan muun elimen hyväksyntää, silloin kun liikkeeseenlaskijan organisaatiossa edellytetään näiden elinten pitämistä erillään, edellyttäen että tietojen julkistaminen ennen tämänkaltaista hyväksyntää ja tieto siitä, että hyväksyntää ei ole vielä saatu, todennäköisesti vaarantaisi tietojen asianmukaisen arvioinnin yleisön keskuudessa.
- (51) Lisäksi sisäpiiritiedon julkistamisvaatimuksen on kohdistuttava päästöoikeuksien markkinoilla toimiviin markkinaosapuoliin. Jotta voidaan välttää hyödyttömien raportointivelvoitteiden asettaminen markkinoille ja säilyttää toimenpiteen tarkoitettu kustannus-hyötysuhde, vaikuttaa tarpeelliselta rajoittaa kyseistä vaatimusta koskeva sääntelyvaikeus ainoastaan sellaisiin EU:n päästökauppajärjestelmän toiminnanharjoittajiin, joiden voidaan kokonsa ja toimintansa puolesta kohtuullisesti odottaa vaikuttavan tuntuvasti päästöoikeuksien, niihin perustuvien huutokauppatuotteiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan ja tarjousten tekemiseen asetuksen (EU) N:o 1031/2010 nojalla. Komission olisi hyväksyttävä delegoidulla säädöksellä toimenpiteitä, joilla vahvistetaan alaraja tämän poikkeuksen soveltamista varten. Julkistettavan tiedon olisi koskettava julkistavan osapuolen fyysisiä toimia, ei sen suunnitelmia tai strategioita, jotka koskevat päästöoikeuksien, niihin perustuvien huutokauppatuotteiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten kauppaa. Jos päästöoikeuksien markkinoilla toimivat markkinaosapuolet noudattavat jo vastaavanlaisia sisäpiiritiedon julkistamista koskevia vaatimuksia erityisesti asetuksen (EU) N:o 1227/2011 mukaisesti, päästöoikeuksia koskevan sisäpiiritiedon julkistamisvelvoitteen ei olisi johdettava siihen, että pääosin samat tiedot on julkistettava kahteen kertaan. Niiden päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten osalta, joiden yhteenlasketut päästöt tai arvioitu lämmöntuotto ovat vahvistetun alarajan tasolla tai sen alapuolella, olisi katsottava, että koska niiden fyysisiä toimia koskevan tiedon katsotaan olevan julkistamisen kannalta merkitykseltään vähäistä, niiden fyysisiä toimia koskevalla tiedolla ei olisi liioin katsottava olevan huomattavaa vaikutusta päästöoikeuksien, niihin perustuvien huutokauppatuotteiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan. Sisäpiiri kauppoo koskevaa kieltoa olisi kuitenkin sovellettava tällaisiin päästöoikeuksien markkinoilla toimiviin markkinaosapuoliin kaiken muun sellaisen tiedon osalta, johon niillä on pääsy ja joka on sisäpiiritietoa.
- (52) Yleisen edun turvaamiseksi, rahoitusjärjestelmän vakauden säilyttämiseksi ja esimerkiksi sen estämiseksi, että rahoituslaitosten maksuvalmiuskriisit muuttuvat vakavaraisuuskriiseiksi siksi, että varoja vedetään yhtäkkiä pois, saattaa olla asianmukaista sallia luottolaitoksille ja rahoituslaitoksille sisäpiiritiedon julkistamisen lykkääminen poikkeuksellisissa olosuhteissa. Tätä voidaan soveltaa erityisesti tilapäisiin maksuvalmiusongelmiin liittyvään tietoon, kun rahoituslaitokset ja luottolaitokset tarvitsevat keskuspankilta lainaa tai hätätilanteen maksuvalmiusapua, jolloin tietojen julkistaminen vaikuttaisi koko järjestelmään. Julkistamisen lykkääminen ehdoksi olisi asetettava, että liikkeeseenlaskijan on saatava asiasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen suostumus, ja on oltava selvää, että tietojen julkistamisen lykkääminen yhteydessä laajempi yleinen ja taloudellinen etu on tärkeämpi kuin markkinoiden kiinnostus saada lykkäyksen kohteena olevia tietoja.
- (53) Rahoituslaitosten tapauksessa etenkin silloin, kun ne saavat keskuspankilta lainaa tai hätätilanteen maksuvalmiusapua, toimivaltaisen viranomaisen olisi arvioitava asianomaista kansallista keskuspankkia, makrotason vakaudesta vastaavaa viranomaista tai muuta mahdollista asian kannalta merkityksellistä kansallista viranomaista kuultuaan, onko tiedoilla merkitystä koko järjestelmän kannalta ja onko tietojen julkistamisen lykkääminen yleisen edun mukaista.
- (54) Sisäpiiritiedon käyttö tai sen käytön yrittäminen olisi selkeästi kiellettävä omaan lukuun tai kolmannen osapuolen lukuun tapahtuvassa kaupankäynnissä. Sisäpiiritiedon käyttö voi olla myös kaupankäyntiä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla sekä tarjousten tekemistä asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaisesti järjestettävissä päästöoikeuksien tai muiden niihin perustuvien huutokauppatuotteiden huutokaupoissa, kun tekijöinä ovat henkilöt, jotka tietävät tai joiden pitäisi tietää, että niiden hallussaan pitäminen on sisäpiiritietoa. Markkinaosapuolen omia kaupankäyntisuunnitelmia ja -strategioita koskevaa tietoa ei olisi katsottava sisäpiiritiedoksi, mutta kolmannen osapuolen kaupankäyntisuunnitelmia ja -strategioita koskeva tieto voi olla sisäpiiritietoa.

- (55) Sisäpiiritiedon julkistamisvaatimus voi olla raskas pienille ja keskisuurille yrityksille, sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/65/EU ⁽¹⁾, joiden rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinoilla, kun otetaan huomioon kustannukset, jotka liittyvät niiden hallussa olevien tietojen seurantaan ja oikeudellisen avun hankkimiseen siitä, mitkä tiedot on julkistettava ja milloin. Sisäpiiritiedon nopea julkistaminen on kuitenkin olennaista, jotta voidaan varmistaa sijoittajien luottamus kyseisiin liikkeeseenlaskijoihin. Tämän vuoksi arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi voitava antaa ohjeita, jotka auttavat liikkeeseenlaskijoita täyttämään sisäpiiritiedon julkistamisvaatimukset vaarantamatta sijoittajien suojaa.
- (56) Sisäpiiriluetelot ovat merkittävä työväline sääntelyviranomaisille markkinoiden mahdollisen väärinkäytön tutkimisessa. Luetteloihin sisällytettävien tietojen maakohtaiset erot aiheuttavat kuitenkin liikkeeseenlaskijoille tarpeettomia hallinnollisia rasitteita. Tämän vuoksi sisäpiirilueteloiden sisältämien tietojen pitäisi olla yhdenmukaisia, jotta näitä kustannuksia voidaan supistaa. On myös tärkeää, että sisäpiiriluetelloissa olevat henkilöt saavat tiedon asiasta ja sen vaikutuksista tämän asetuksen sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/57/EU ⁽²⁾ mukaisesti. Sisäpiirilueteloiden pitämistä ja jatkuvaa ajan tasalle saattamista koskeva vaatimus asettaa hallinnollisia rasitteita erityisesti pk-yritysten kasvumarkkinoilla toimiville liikkeeseenlaskijoille. Toimivaltaiset viranomaiset voivat valvoa markkinoiden väärinkäyttöä tehokkaasti, vaikka luetteloita ei olisi jatkuvasti käytettävissä näiden liikkeeseenlaskijoiden osalta. Kyseiset liikkeeseenlaskijat pitäisikin vapauttaa tästä velvoitteesta, jotta tästä asetuksesta johtuvia hallintokuluja voidaan vähentää. Kyseisten liikkeeseenlaskijoiden olisi kuitenkin pyynnöstä toimitettava toimivaltaisille viranomaisille sisäpiiriluetelo.
- (57) Se, että liikkeeseenlaskijat taikka mahdolliset niiden puolesta tai niiden lukuun toimivat henkilöt laativat luettelon henkilöistä, jotka ovat niiden palveluksessa työsopimuksen perusteella tai muuten ja joilla on pääsy liikkeeseenlaskijaan suoraan tai välillisesti liittyvään sisäpiiritietoon, on hyödyllinen toimenpide markkinoiden luotettavuuden varmistamiseksi. Liikkeeseenlaskijat tai mainitut henkilöt voivat tällaisten luetteloiden avulla mahdollisesti valvoa sisäpiiritiedon liikkumista ja siten täyttää salassapitovelvollisuutensa. Tällaiset luettelot voivat lisäksi olla toimivaltaisille viranomaisille hyödyllinen väline saada selville kaikki henkilöt, joilla on pääsy sisäpiiritietoon, sekä päivämäärä, jona nämä ovat saaneet pääsyn tietoihin. Se, että kyseisiin luetteloihin sisältyvillä henkilöillä on pääsy liikkeeseenlaskijaan suoraan tai välillisesti liittyvään sisäpiiritietoon, ei vaikuta tässä asetuksessa säädettyihin kieltoihin.
- (58) Liikkeeseenlaskijan johtotehtävissä toimivien henkilöiden ja tarvittaessa näiden lähipiiriin kuuluvien henkilöiden liiketoimia koskevan avoimuuden lisäämisellä on ennaltaehkäisevä vaikutus markkinoiden väärinkäyttöön, erityisesti sisäpiirikauppaan. Kyseisten liiketoimien julkistaminen ainakin yksittäin voi olla myös sijoittajille arvokas tieto. On syytä selvittää, että johtohenkilöiden liiketoimien julkistamista koskeva vaatimus koskee myös rahoitusvälineiden panttausta tai lainausta, sillä osakkeiden panttauksella voi olla huomattava ja mahdollisesti epävakautta aiheuttava vaikutus yritykseen, jos osakkeita luovutetaan äkillisesti ja odottamatta. Jos tietoja ei julkistettaisi, markkinat eivät tietäisi, että oli olemassa suurempi mahdollisuus, että esimerkiksi osakkeiden omistuksessa tapahtuu tulevaisuudessa merkittävä muutos, osakkeita tulee lisää markkinapaikalle tai menetetään äänioikeuksia kyseisessä yhtiössä. Tästä syystä tämän asetuksen mukaista ilmoittamista edellytetään, jos arvopapereiden panttaus tehdään osana laajempaa liiketoimintaa, jossa johtohenkilö panttaa arvopaperit vakuutena saadakseen lainaa kolmanelta osapuolelta. Lisäksi markkinoiden asianmukainen avoimuus on ennakkoehto markkinatoimijoiden luottamukselle ja erityisesti yhtiön osakkeenomistajien luottamukselle. On myös syytä selvittää, että johtohenkilöiden liiketoimien julkistamista koskeva vaatimus koskee myös harkintavaltaa johtohenkilöiden puolesta käyttävän henkilön liiketoimia. Jotta varmistetaan asianmukainen tasapaino avoimuuden sekä toimivaltaisille viranomaisille ja yleisölle toimitettavien ilmoitusten määrän välillä, tässä asetuksessa olisi asetettava raja-arvot, jotka alittavista liiketoimista ei tarvitse ilmoittaa.
- (59) Johtotehtävissä toimivien henkilöiden omaan lukuun toteuttamista tai heidän lähipiiriinsä kuuluvan henkilön toteuttamista arvopaperikaupoista ilmoittaminen ei ole pelkästään arvokasta tietoa markkinaosapuolille vaan myös muodostaa toimivaltaisille viranomaisille lisäkeinon valvoa markkinoita. Velvoite ilmoittaa liiketoimista ei vaikuta tässä asetuksessa säädettyihin kieltoihin.
- (60) Liiketoimista ilmoittamisessa olisi noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY ⁽³⁾ vahvistettuja henkilötietojen siirtoa koskevia sääntöjä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 349).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/57/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista (markkinoiden väärinkäyttödirektiivi) (ks. tämän virallisen lehden s. 179).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

- (61) Johtotehtävissä toimivia henkilöitä olisi kiellettävä käymästä kauppaa ennen kuin on ilmoitettu osavuositarkastuksesta tai vuosittainpäätöksestä, jotka asianomainen liikkeeseenlaskija on velvollinen julkistamaan sen kauppapaikan sääntöjen mukaisesti, jolla liikkeeseenlaskijan osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi, tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti, elleivät erityiset ja rajoitetut olosuhteet oikeuta sitä, että liikkeeseenlaskija antaa johtotehtävissä toimivalle henkilölle kaupankäyntiluvan. Tällainen liikkeeseenlaskijan antama lupa ei kuitenkaan vaikuta tässä asetuksessa säädettyihin kieltoihin.
- (62) Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen käytössä olevat tehokkaat keinot ja valtuudet sekä resurssit takaavat valvonnan tehokkuuden. Vastaavasti tässä asetuksessa säädetään erityisesti valvontaa ja tutkintaa koskevista vähimmäisvaltuuksista, jotka jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava kansallisen lainsäädännön nojalla. Näitä valtuuksia olisi käytettävä, kun kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttää, soveltamalla niitä toimivaltaisiin oikeusviranomaisiin. Tämän asetuksen mukaisia valtuuksiaan käyttäessään toimivaltaisten viranomaisten olisi toimittava puolueettomasti ja riippumattomasti ja niiden olisi oltava itsenäisiä päätöksenteossaan.
- (63) Markkinoilla toimivien yritysten ja kaikkien talouden toimijoiden olisi osaltaan edistettävä markkinoiden luotettavuutta. Vaikka markkinoiden väärinkäyttöasioita varten nimetään yksi toimivaltainen viranomainen, tämä ei estä yhteistoimintaa eikä viranomaisen vastuulla tapahtuvaa tehtäviensirtoa viranomaisen ja markkinoilla toimivien yritysten välillä, jotta varmistetaan tämän asetuksen säännösten noudattamisen tehokas valvonta. Jos henkilöt, jotka tuottavat tai levittävät sijoitus-suosituksia tai muuta tietoa, jolla suositellaan tai ehdotetaan yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen sovellettavaa sijoitusstrategiaa, käyvät kauppaa myös omaan lukuunsa kyseisillä rahoitusvälineillä, toimivaltaisten viranomaisten olisi muun muassa voitava vaatia tai pyytää kyseisiltä henkilöiltä tietoja, jotka ovat tarpeen sen määrittämiseksi, ovatko kyseisen henkilön tuottamat tai levittämät suositukset tämän asetuksen mukaisia.
- (64) Jotta voidaan havaita sisäpiirikaupat ja markkinoiden manipulointi, toimivaltaisten viranomaisten on kansallisen lainsäädännön mukaisesti voitava päästä luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden tiloihin takavarikoidakseen asiakirjoja. Kyseisiin tiloihin pääsy on välttämätöntä, jos on olemassa perusteltu epäily, että tutkimuksen kohteena olevaan asiaan liittyviä asiakirjoja ja muuta tietoa on olemassa ja ne voivat olla merkittäviä sisäpiirikaupan tai markkinoiden väärinkäytön osoittamiseksi. Lisäksi kyseisiin tiloihin pääsy on välttämätöntä silloin, kun henkilö, jolle on jo esitetty tietopyyntö, laiminlyö sen noudattamisen kokonaan tai osittain tai kun on perusteltu syy epäillä, että mahdollisesti esitettävää pyyntöä ei noudatettaisi tai tietopyynnön kohteena olevat asiakirjat tai tiedot siirretäisiin pois, niitä muutettaisiin tai ne tuhottaisiin. Jos kansallisen lainsäädännön mukaan tarvitaan kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisten ennakolta antama lupa, tiloihin pääsyn olisi tapahduttava vasta sen jälkeen, kun oikeusviranomaisilta on saatu tämä ennakolta annettava lupa.
- (65) Toimeksiantoja toteuttavien ja toimeksiantojen toteuttamista dokumentoivien sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten tai rahoituslaitosten olemassa olevat puhelu- ja tietoliikennetiedot samoin kuin televiestintäoperaattoreiden olemassa olevat puhelu- ja tietoliikennetiedot ovat ratkaisevan tärkeitä ja toisinaan ainoita todisteita, joiden avulla sisäpiirikaupat ja markkinoiden manipulointi voidaan havaita ja todistaa. Puhelu- ja tietoliikennetiedot voivat paljastaa väärän tai harhaanjohtavan tiedon levittämistä vastaavan henkilön henkilöllisyyden tai todistaa henkilöiden olleen yhteydessä toisiinsa tietynä ajankohtana ja osoittaa kahden tai useamman henkilön välisen yhteyden. Toimivaltaisten viranomaisten olisi siksi voitava vaatia sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai rahoituslaitoksen hallussa olevia tallenteita puhelinkeskusteluista ja sähköisestä viestinnästä sekä tietoliikennetietoja direktiivin 2014/65/EU mukaisesti. Pääsy tietoliikenne- ja puhelutietoihin on välttämätöntä, jotta voidaan hankkia todisteita mahdollisesta sisäpiirikaupasta tai markkinoiden manipuloinnista, saada johtolankoja tutkimuksia varten ja näin havaita markkinoiden väärinkäyttö ja määrätä siitä seuraamuksia. Jotta voidaan varmistaa, että unionissa on tasapuoliset edellytykset päästä televiestintäoperaattorin hallussa oleviin puhelutietoihin ja olemassa oleviin tietoliikennetietoihin tai sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai rahoituslaitoksen hallussa oleviin olemassa oleviin puhelinkeskustelujen tallenteisiin ja tietoliikennetietoihin, toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeus pyytää televiestintäoperaattorin hallussa olevia olemassa olevia puhelu- ja tietoliikennetietoja kansallisen lainsäädännön sallimissa puitteissa sekä sijoituspalveluyrityksen hallussa olevia olemassa olevia puhelinkeskustelujen tallenteita sekä tietoliikennetietoja tapauksissa, joissa voidaan perustellusti epäillä, että tällaiset tarkastuksen tai tutkinnan aiheeseen liittyvät tiedot voivat olla merkittäviä tämän asetuksen vastaisen sisäpiirikaupan tai markkinoiden manipuloinnin todistamiseksi. Pääsy televiestintäoperaattorin hallussa oleviin puhelu- ja tietoliikennetietoihin ei pidä sisällään pääsyä puhelimitse välitetyjen ääniviestien sisältöön.

- (66) Tässä asetuksessa vahvistetaan ne vähimmäisvaltuudet, jotka toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava, mutta näitä valtuuksia olisi käytettävä jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti, mikä takaa perusoikeuksien kunnioittamisen, oikeus yksityisyyteen mukaan luettuna. Käyttääkseen kyseisiä valtuuksia, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi yksityis- ja perhe-elämän, kodin ja viestien kunnioitusta koskevaan oikeuteen, jäsenvaltioilla olisi oltava käytössään asianmukaisia ja tehokkaita suojatoimia, jotka suojaavat mahdolliselta väärinkäytöltä, esimerkiksi tarvittaessa vaatimus siitä, että on hankittava ennakolta kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisten lupa. Jäsenvaltioiden olisi annettava toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus käyttää kyseisiä rajoittavia valtuuksia siinä määrin kuin on tarpeen vakavien tapausten asianmukaiseksi tutkimiseksi, kun ei ole olemassa vastaavia keinoja, joilla samaan lopputulokseen päästäisiin tehokkaasti.
- (67) Koska markkinoiden väärinkäyttöä voi esiintyä valtioiden ja eri markkinoiden rajat ylittävällä tasolla, toimivaltaisten viranomaisten olisi poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja toisten toimivaltaisten viranomaisten, sääntelyviranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa erityisesti tutkintatoiminnan alalla. Jos toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut siitä, että markkinoiden väärinkäyttöä esiintyy tai on esiintynyt toisessa jäsenvaltiossa tai se vaikuttaa toisessa jäsenvaltiossa kaupankäynnin kohteena oleviin rahoitusvälineisiin, sen olisi ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Kun markkinoiden väärinkäytöllä on rajat ylittäviä vaikutuksia, arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi voitava koordinoida tutkintaa, jos jokin asianomaisista toimivaltaisista viranomaisista sitä pyytää.
- (68) Toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava tarvittavat välineet tehokkaaseen markkinoiden väliseen tarjouskirjojen valvontaan. Toimivaltaiset viranomaiset voivat direktiivin 2014/65/EU mukaisesti pyytää ja vastaanottaa toisilta toimivaltaisilta viranomaisilta tarjouskirjaan liittyviä tietoja avustakseen markkinoiden manipuloinnin seurannassa ja havaitsemisessa rajat ylittävällä tasolla.
- (69) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen tehokkaaseen täytäntöönpanoon liittyvä tietojenvaihto ja yhteistyö kolmannen maan viranomaisten kanssa, toimivaltaisten viranomaisten olisi sovittava yhteistyöjärjestelyistä kolmansien maiden vastaavien viranomaisten kanssa. Kyseisten sopimusten perusteella suoritettavassa henkilötietojen siirrossa olisi noudatettava direktiiviä 95/46/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001⁽¹⁾.
- (70) Rahoitusalan moitteettomien vakavaraisuus- ja liiketoimintapuitteiden olisi perustuttava vahvoihin valvonta-, tutkinta- ja seuraamusjärjestelmiin. Tätä varten valvontaviranomaisille olisi annettava riittävä toimivalta, viranomaisten olisi voitava tukeutua kaikkiin rahoitusalan väärinkäytöksiin sovellettaviin tasapuolisiin, tiukkoihin ja ennaltaehkäiseviin seuraamusjärjestelmiin ja seuraamukset olisi pantava tehokkaasti täytäntöön. De Larosièren ryhmä kuitenkin totesi, että mikään näistä edellytyksistä ei tällä hetkellä toteudu. Nykyistä toimivaltaa seuraamusten määrittämiseen ja sen käytännön soveltamista pyrittäessä edistämään eri valvontatoimista johtuvien seuraamusten johdonmukaisuutta on tarkasteltu 8 päivänä joulukuuta 2010 annetussa komission tiedonannossa ”Seuraamusjärjestelmien lujittaminen finanssipalvelujen alalla”.
- (71) Siksi olisi otettava käyttöön hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan yhdenmukainen lähestymistapa jäsenvaltioissa ja lisätään ennaltaehkäisevää vaikutusta. Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava mahdollisuus kieltää pysyvästi toimiminen sijoituspalveluyritysten johtotehtävissä. Tietyissä tapauksissa sovellettavat seuraamukset olisi määritettävä ottaen tarvittaessa huomioon havaittujen taloudellisten etujen mitätöiminen, rikkomisen vakavuus ja kesto, mahdolliset raskauttavat tai lieventävät seikat ja sakon tarpeellinen ennaltaehkäisevä vaikutus. Sakon määrää voitaisiin tarvittaessa alentaa toimivaltaisen viranomaisen kanssa tehdyn yhteistyön perusteella. Erityisesti tietyssä tapauksessa määrättävien hallinnollisten sakkojen todellinen määrä voi olla enintään tässä asetuksessa säädetty enimmäismäärä tai kansallisessa lainsäädännössä säädetty korkeampi määrä erittäin vakavista rikkomisista, kun taas enimmäismäärää huomattavasti alhaisempia sakkoja voidaan määrätä pienemmistä rikkomisista tai jos asia sovitaan. Tällä asetuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden mahdollisuuksia säätää korkeammista hallinnollisista seuraamuksista tai muista hallinnollisista toimenpiteistä.
- (72) Vaikka mikään ei estä jäsenvaltioita antamasta sääntöjä samoista rikkomuksista määrättävistä hallinnollisista ja rikosoikeudellisista seuraamuksista, niitä ei pitäisi vaatia antamaan sääntöjä tämän asetuksen rikkomiseen liittyvistä hallinnollisista seuraamuksista, jos rikkomiseen jo sovelletaan kansallista rikoslainsäädäntöä viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti jäsenvaltiot eivät ole velvollisia määräämään sekä

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

hallinnollisia että rikosoikeudellisia seuraamuksia samasta rikkomisesta, mutta ne voivat tehdä niin, jos niiden kansallinen lainsäädäntö sallii sen. Se, että säilytetään mahdollisuus määrätä tämän asetuksen tai direktiivin 2014/57/EU rikkomisesta rikosoikeudellisia seuraamuksia hallinnollisten seuraamusten sijasta, ei kuitenkaan saisi vähentää toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuksia tehdä tätä asetusta sovellettaessa yhteistyötä ja saada tutustua tietoihin ja vaihtaa tietoja oikea-aikaisesti muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa eikä muullakaan tavoin vaikuttaa näihin mahdollisuuksiin, myöskään sen jälkeen, kun asianomaiset rikkomiset on saatettu toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäviksi syytetoimia varten.

- (73) Jotta voidaan varmistaa, että toimivaltaisten viranomaisten päätöksillä on varoittava vaikutus suureen yleisöön, ne olisi yleensä julkistettava. Päätösten julkistaminen on toimivaltaisille viranomaisille myös tärkeä väline, jolla saatetaan markkinaosapuolten tietoon, millaista käyttäytymistä pidetään tämän asetuksen rikkomisena, ja edistetään hyviä toimintatapoja markkinaosapuolten keskuudessa. Jos julkistaminen aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa asianomaisille henkilöille taikka vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan tutkimuksen, toimivaltaisen viranomaisen olisi julkistettava hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet anonymisti kansallisen lainsäädännön mukaisesti tai lykättävä julkistamista. Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava mahdollisuus jättää seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet julkistamatta, jos anonymiä julkistamista tai julkistamisen lykkäämistä ei pidetä riittävänä sen varmistamiseksi, että rahoitusmarkkinoiden vakaus ei vaarannu. Toimivaltaisia viranomaisia ei myöskään olisi vaadittava julkistamaan vähäisiä katsottuja toimenpiteitä, jos julkistaminen olisi kohtuutonta.
- (74) Ilmiantajat voivat esittää toimivaltaisille viranomaisille uusia tietoja, jotka auttavat viranomaisia sisäpiirikauppoja ja markkinoiden manipulointia koskevien tapausten havaitsemisessa ja seuraamusten määrittämisessä. Ilmiannoista voidaan kuitenkin luopua vastatoimien pelosta tai kannustimien puutteen vuoksi. Tämän asetuksen rikkomisesta ilmoittaminen on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että toimivaltaisen viranomaisen voi havaita markkinoiden väärinkäyttöä koskevat tapaukset ja määrätä niistä seuraamuksia. Ilmiantamista koskevat toimenpiteet ovat välttämättömiä, jotta voidaan helpottaa markkinoiden väärinkäytön havaitsemista ja varmistaa ilmiantajan ja syytetyn henkilön suoja ja oikeuksien kunnioittaminen. Tässä asetuksessa olisi tämän vuoksi varmistettava, että käytössä on asianmukaiset järjestelyt, joilla mahdollistetaan se, että ilmiantajat voivat ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen mahdollisesta rikkomisesta, ja joilla suojataan ilmiantajia vastatoimilta. Jäsenvaltioiden olisi saatava myöntää taloudellisia kannustimia henkilöille, jotka antavat merkityksellisiä tietoja tämän asetuksen mahdollisesta rikkomisesta. Ilmiantajilla pitäisi kuitenkin olla oikeus tällaisiin taloudellisiin kannustimiin vain silloin, kun he esittävät tietoja, joita lainsäädännön nojalla ei ole velvoitettu ilmoittaa, ja kun nämä tiedot johtavat seuraamuksen määrittämiseen tämän asetuksen rikkomisesta. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että niiden soveltamat ilmiantojärjestelmät sisältävät mekanismeja, joilla suojataan syytettyä henkilöä asianmukaisesti, erityisesti tämän oikeutta henkilötietojensa suojaan, ja menettelyjä, joilla varmistetaan syytetyn henkilön puolustautumisoikeus ja oikeus tulla kuulluksi ennen häntä koskevan päätöksen tekemistä sekä oikeus hakea tuomioistuimessa muutosta häntä koskevaan päätökseen.
- (75) Koska jäsenvaltiot ovat hyväksyneet lainsäädäntöä direktiivin 2003/6/EY panemiseksi täytäntöön ja koska tässä asetuksessa tarkoitetut delegoidut säädökset, tekniset sääntelystandardit ja tekniset täytäntöönpanostandardit olisi annettava ennen kuin käyttöön otettavaa kehystä voidaan soveltaa asianmukaisesti, on tarpeen lykätä tämän asetuksen aineellisten säännösten soveltamista riittävän pitkäksi aikaa.
- (76) Jotta tämän asetuksen joustavaa voimaantuloa voidaan helpottaa, sellaisia markkinakäytäntöjä, jotka ovat olleet käytössä ennen tämän asetuksen voimaantuloa ja jotka toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet komission asetuksen (EY) N:o 2273/2003⁽¹⁾ mukaisesti direktiivin 2003/6/EY 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan soveltamiseksi, voidaan soveltaa siihen saakka, kunnes toimivaltaisen viranomaisen on tehnyt tämän asetuksen mukaisesti päätöksen näiden käytäntöjen jatkamisesta, edellyttäen että näistä käytännöistä on ilmoitettu arvopaperimarkkina- viranomaiselle määrätyn ajan kuluessa.
- (77) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', tunnustetut periaatteet. Tätä asetusta olisi näin ollen tulkitettava ja sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti. Erityisesti silloin, kun tässä asetuksessa viitataan lehdistönvapautta ja sananvapautta muissa tiedotusvälineissä koskeviin sääntöihin sekä toimittajan ammattia koskeviin sääntöihin tai käytäntöihin, olisi kiinnitettävä huomiota näihin vapauksiin, sellaisina kuin ne on turvattu unionissa ja jäsenvaltioissa ja sellaisina kuin ne on tunnustettu perusoikeuskirjan 11 artiklassa ja muissa asiaa koskevissa määräyksissä.

⁽¹⁾ Komission asetus (EY) N:o 2273/2003, annettu 22 päivänä joulukuuta 2003, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta takaisinosto-ohjelmille ja rahoitusvälineiden vakauttamiselle myönnettävien poikkeuksien osalta (EUVL L 336, 23.12.2003, s. 33).

- (78) Jotta voidaan lisätä avoimuutta ja tiedottaa paremmin seuraamusjärjestelmien toiminnasta, toimivaltaisten viranomaisten olisi toimitettava vuosittain anonymisoidut ja yhdistetyt tiedot arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Näihin tietoihin olisi sisällyttävä aloitettujen tutkintojen lukumäärä, kesken olevien tutkintojen lukumäärä sekä niiden tutkintojen lukumäärä, jotka on saatu päätökseen kyseisenä ajanjaksona.
- (79) Direktiiviä 95/46/EY ja asetusta (EY) N:o 45/2001 sovelletaan arvopaperimarkkinaviranomaisen tämän asetuksen perusteella harjoittamaan henkilötietojen käsittelyyn, joka tapahtuu toimivaltaisten viranomaisten, erityisesti jäsenvaltioiden nimeämien riippumattomien viranomaisten valvonnassa. Toimivaltaisten viranomaisten tietojenvaihdossa tai tietojensirrossa olisi noudatettava direktiivissä 95/46/EY säädettyjä henkilötietojen siirtoa koskevia sääntöjä. Arvopaperimarkkinaviranomaisen tietojenvaihdossa tai tietojensirrossa olisi noudatettava asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädettyjä henkilötietojen siirtoa koskevia sääntöjä.
- (80) Tämä asetus ja sen mukaisesti hyväksytyt delegoidut säädökset, täytäntöönpanosäädökset, tekniset sääntelystandardit, tekniset täytäntöönpanostandardit ja suuntaviivat eivät rajoita unionin kilpailusääntöjen soveltamista.
- (81) Tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten täsmentämiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä SEUT 290 artiklan mukaisesti seuraavista seikoista: tiettyjen julkisten elinten ja kolmansien maiden keskuspankkien sekä tiettyjen sellaisten kolmansien maiden nimeämien julkisten elinten, jotka ovat tehneet unionin kanssa direktiivin 2003/87/EY 25 artiklassa tarkoitetun yhteyksiä koskevan sopimuksen, jättäminen tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle; tämän asetuksen liitteessä I luetellut manipuloinnin indikaattorit; raja-arvot, joiden perusteella määritetään julkistamisvaatimuksen soveltaminen päästöoikeuksien markkinoilla toimiviin markkinaosapuoliin; olosuhteet, joissa kaupankäynti suljettuna ajanjaksona on sallittua; ja tietyt johtotehtävissä toimivien henkilöiden tai heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden liiketoimintatyytit, jotka johtaisivat ilmoitusvelvollisuuteen. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa asiaa valmistellessaan asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (82) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano niiden menettelyjen osalta, joita sovelletaan tämän asetuksen rikkomisesta ilmoittamiseen, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta voidaan tämentää nämä menettelyt, mukaan lukien ilmoitusten seuranta koskevat järjestelyt ja toimenpiteet työsuojimuksen perusteella työskentelevien henkilöiden suojelemiseksi sekä toimenpiteet henkilötietojen suojelemiseksi. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽¹⁾ mukaisesti.
- (83) Rahoituspalveluja koskevilla teknisillä standardeilla olisi varmistettava yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa koko unionissa. Koska arvopaperimarkkinaviranomaisella on pitkälle menevä erityisasiantuntemusta, olisi tehokasta ja asianmukaista antaa sen tehtäväksi laatia komissiolle toimitettavat luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi ja luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joihin ei liity poliittisia valintoja.
- (84) Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä arvopaperimarkkinaviranomaisen laatimat luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään seuraavat seikat: niiden ilmoitusten sisältö, jotka säänneltyjen markkinoiden, monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ylläpitäjien on tehtävä rahoitusvälineistä, jotka ne ovat ottaneet kaupankäynnin kohteeksi tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi niiden kauppapaikalla on pyydetty; tapa ja ehdot, joiden mukaisesti arvopaperimarkkinaviranomainen kerää, julkaisee ja pitää yllä luetteloa näistä välineistä; edellytykset, jotka takaisinosto-ohjelmien ja vakauttamistoimenpiteiden on täytettävä, mukaan lukien kaupankäynnin ehdot, aikaa ja volyymia koskevat rajoitukset, julkistamis- ja raportointivaatimukset sekä hintoja koskevat ehdot; menettelyjen ja järjestelyjen osalta kauppapaikkojen järjestelmät, joilla pyritään markkinoiden väärinkäytön estämiseen ja havaitsemiseen, sekä järjestelmät ja mallit, joita voidaan käyttää epäilyttäviä toimeksiantoja ja liiketoimia koskeviin havaintoihin ja ilmoituksiin; asianmukaiset järjestelyt, menettelyt ja tietojen kirjaamista koskevat vaatimukset markkinoiden tunnustelua tehtäessä; ja tekniset

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

järjestelyt, joiden mukaisesti eri henkilöryhmät voivat esittää puolueettomasti sijoitusstrategioiden suosittamiseen liittyvät tiedot ja julkistaa erityiset edut tai eturistiriidat. Nämä tekniset sääntelystandardit olisi hyväksyttävä SEUT 290 artiklan mukaisesti delegoituina säädöksinä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 ⁽¹⁾ 10–14 artiklaa noudattaen. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa asiaa valmistellessaan asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla.

- (85) Komissiolle olisi myös siirrettävä toimivalta hyväksyä teknisiä täytäntöönpanostandardeja SEUT 291 artiklan mukaisilla täytäntöönpanosäädöksillä ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 15 artiklaa noudattaen. Arvopaperimarkkina-
viranomaisen tehtäväksi olisi annettava sisäpiiritiedon julkistamista, sisäpiirilukettelojen muotoa ja toimivaltaisten
viranomaisten keskinäisiä sekä viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen välisiä yhteistyö- ja tietojenvaihi-
tomenettelyjä koskevien teknisten täytäntöönpanostandardien luonnosten laatiminen komissiolle.
- (86) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli sisäpiirikauppoina, sisäpiiritiedon
laittamana ilmaisemisena ja markkinoiden manipulointina tapahtuvan markkinoiden väärinkäytön estämistä, vaan
se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa
toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.
Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tar-
peen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (87) Koska direktiivin 2003/6/EY säännökset eivät ole enää asianmukaisia tai riittäviä, kyseinen direktiivi olisi kumot-
tava 3 päivästä heinäkuuta 2016. Tämän asetuksen mukaiset vaatimukset ja kiellot liittyvät läheisesti direktiivin
2014/65/EU vastaaviin säännöksiin, ja niiden olisi sen vuoksi tultava voimaan päivänä, jolloin mainittu direktiivi
tulee voimaan.
- (88) Tämän asetuksen asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi on tarpeen, että jäsenvaltiot toteuttavat kaikki
tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden kansallinen lainsäädäntö on viimeistään 3 päivänä heinä-
kuuta 2016 tämän asetuksen niiden säännösten mukaista, jotka koskevat toimivaltaisia viranomaisia ja niiden
valtuuksia, hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä, asetuksen rikkomisesta ilmoittamista
sekä päätösten julkaisemista.
- (89) Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausunnon 10 päivänä helmikuuta 2012 ⁽²⁾,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan sisäpiirikauppoja, sisäpiiritiedon laitonta ilmaisemista ja markkinoiden manipulointia (mark-
kinoiden väärinkäyttö) koskeva yhteinen sääntelykehys sekä toimenpiteitä markkinoiden väärinkäytön estämiseksi, jotta
voidaan varmistaa unionin rahoitusmarkkinoiden luotettavuus, parantaa sijoittajansuojaa ja lisätä luottamusta näihin
markkinoihin.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin:

- a) rahoitusvälineet, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla tai joiden ottamista kaupankäyn-
nin kohteeksi on pyydetty;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviran-
omaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen
2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

⁽²⁾ EUVL C 177, 20.6.2012, s. 1.

- b) rahoitusvälineet, joilla käydään kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä on pyydetty;
- c) rahoitusvälineet, joilla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;
- d) rahoitusvälineet, jotka eivät kuulu a, b tai c alakohdan piiriin ja joiden hinta tai arvo määräytyy kyseisissä alakohdissa tarkoitetun rahoitusvälineen hinnan tai arvon perusteella tai vaikuttaa siihen, mukaan lukien esimerkiksi luottoriskinvaihtosopimukset ja hinnanerosopimukset.

Tätä asetusta sovelletaan myös toimintaan ja liiketoimiin, myös tarjouksiin, jotka liittyvät asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaiseen päästöoikeuksien tai muiden niihin perustuvien huutokauppatuotteiden huutokauppaan huutokauppapaikassa, jolle on annettu säännellyn markkinan toimilupa, myös silloin, kun huutokauppatuotteet eivät ole rahoitusvälineitä. Vaikuttamatta huutokaupan yhteydessä jätettyjä tarjouksia koskeviin erityissäännöksiin kauppaa koskeviin toimeksiantoihin liittyviä tämän asetuksen mukaisia vaatimuksia ja kieltoja sovelletaan huutokaupan yhteydessä jätettyihin tarjouksiin.

2. Tämän asetuksen 12 ja 15 artiklaa sovelletaan myös:

- a) hyödykkeitä koskeviin spot-sopimuksiin, jotka eivät ole tukkukaupan energiatuotteita, kun niitä koskeva liiketoimi, toimeksianto tai toiminta vaikuttaa, todennäköisesti vaikuttaa tai sen tarkoituksena on vaikuttaa 1 kohdassa tarkoitettun rahoitusvälineen hintaan tai arvoon;
- b) rahoitusvälinetyppeihin, mukaan lukien johdannaisopimukset tai luottoriskin siirtämiseen tarkoitetut johdannaisinstrumentit, kun niitä koskeva liiketoimi, toimeksianto, tarjous tai toiminta vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa hyödykettä koskevan spot-sopimuksen hintaan tai arvoon, kun hinta tai arvo määräytyy kyseisten rahoitusvälineiden hinnan tai arvon perusteella; ja
- c) viitearvoihin liittyvä toimintaan.

3. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin liiketoimiin, toimeksiantoihin tai toimintaan, jotka koskevat mitä tahansa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja rahoitusvälineistä, riippumatta siitä, toteutetaanko kyseinen liiketoimi, toimeksianto tai toiminta kauppapaikalla.

4. Tämän asetuksen mukaisia kieltoja ja vaatimuksia sovelletaan unionissa ja kolmannessa maassa toteutettaviin toimiin ja toteuttamatta jätettyihin toimiin, jotka koskevat 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja välineitä.

3 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'rahoitusvälineellä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa määriteltyä rahoitusvälinettä;
- 2) 'sijoituspalveluyrityksellä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä sijoituspalveluyritystä;
- 3) 'luottolaitoksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 ⁽¹⁾ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä luottolaitosta;
- 4) 'rahoituslaitoksella' asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa määriteltyä rahoituslaitosta;
- 5) 'markkinoiden ylläpitäjällä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdassa määriteltyä markkinoiden ylläpitäjää;
- 6) 'säännellyillä markkinoilla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 21 kohdan 5 alakohdassa määriteltyä säänneltyjä markkinoita;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

- 7) 'monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa määriteltyä monenkeskistä järjestelmää;
- 8) 'organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 23 alakohdassa määriteltyä järjestelmää tai välinettä unionissa;
- 9) 'hyväksytyillä markkinakäytännöillä' tiettyä markkinakäytäntöä, jonka toimivaltainen viranomainen hyväksyy 13 artiklan mukaisesti;
- 10) 'kauppapaikalla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 24 alakohdassa määriteltyä kauppapaikkaa;
- 11) 'pk-yritysten kasvumarkkinoilla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa määriteltyjä pk-yritysten kasvumarkkinoita;
- 12) 'toimivaltaisella viranomaisella' 22 artiklan mukaisesti nimettyä viranomaista, ellei tässä asetuksessa toisin määritetä;
- 13) 'henkilöllä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä;
- 14) 'hyödykkeellä' komission asetuksen (EY) N:o 1287/2006 ⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyä hyödykettä;
- 15) 'hyödykettä koskevalla spot-sopimuksella' spot-markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevan hyödykkeen, joka toimitetaan pian liiketoimen toteuttamisen jälkeen, toimittamista koskevaa sopimusta, sekä hyödykkeen, joka ei ole rahoitusväline, toimittamista koskevaa sopimusta, mukaan lukien kohde-etuus luovuttaen toteuttava termiinisopimus;
- 16) 'spot-markkinoilla' hyödykemarkkinoita, joilla hyödykkeitä myydään käteissuorituksella ja ne toimitetaan pian liiketoimen toteuttamisen jälkeen, sekä muita markkinoita, jotka eivät ole rahoitusmarkkinoita, kuten hyödykkeiden termiini-markkinoita;
- 17) 'takaisinosto-ohjelmalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/30/EU ⁽²⁾ 21–27 artiklan mukaista kaupankäyntiä omilla osakkeilla;
- 18) 'algoritmikaupalla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 39 alakohdassa määriteltyä algoritmikauppaa;
- 19) 'päästöoikeuksilla' direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C jakson 11 kohdassa kuvattuja päästöoikeuksia;
- 20) 'päästöoikeuksien markkinoilla toimivalla markkinaosapuolella' henkilöä, joka ryhtyy päästöoikeuksia, niihin perustuvia huutokauppatuotteita tai niiden johdannaisia koskeviin liiketoimiin, mukaan lukien kauppaa koskevien toimiesiantojen antaminen, ja johon ei sovelleta poikkeusta 17 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla;
- 21) 'liikkeeseenlaskijalla' yksityis- tai julkisoikeuden soveltamisalaan kuuluvaa oikeussubjektia, joka laskee tai aikoo laskea liikkeeseen rahoitusvälineitä, jolloin liikkeeseenlaskija on rahoitusvälineitä edustavien talletustodistusten tapauksessa edustamansa rahoitusvälineen liikkeeseenlaskija;
- 22) 'tukkukaupan energiatuotteilla' asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 4 kohdassa määriteltyjä tukkukaupan energiatuotteita;

⁽¹⁾ Komission asetus (EY) N:o 1287/2006, annettu 10 päivänä elokuuta 2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta tietojen kirjaamista koskevien sijoituspalveluyritysten velvoitteiden, liiketoimista ilmoittamisen, markkinoiden avoimuuden, rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamisen sekä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta (EUVL L 241, 2.9.2006, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/30/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 54 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiöitä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 74).

- 23) 'kansallisella sääntelyviranomaisella' asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyä kansallista sääntelyviranomaista;
- 24) 'hyödykejohdannaisilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 ⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan 30 alakohdassa määriteltyä hyödykejohdannaisia;
- 25) 'johtotehtävissä toimivalla henkilöllä' henkilöä, joka on liikkeeseenlaskijassa, päästöoikeuksien markkinoilla toimivassa markkinaosapuolella tai muussa 19 artiklan 10 kohdassa tarkoitetussa yhteisössä
- a) jäsen kyseisen yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimessä; tai
- b) ylemmän tason johtaja, joka ei ole jäsen a alakohdassa tarkoitetuissa elimissä, jolla on säännöllinen pääsy kyseistä yhteisöä suoraan tai välillisesti koskevaan sisäpiiritietoon ja jolla on valtuudet tehdä johdolle kuuluvia päätöksiä, jotka vaikuttavat kyseisen yhteisön tulevaan kehitykseen ja liiketoimintanäkymiin;
- 26) 'lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä'
- a) puolisoa tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti puolisoa vastaavaa kumppania;
- b) kansallisen lainsäädännön mukaisesti huollettavana olevaa lasta;
- c) sukulaista, joka on asunut samassa taloudessa vähintään vuoden ajan kyseisen liiketoimen toteuttamisajankohtana; tai
- d) oikeushenkilöä, trustia tai henkilöyhtiötä, jonka johtotehtäviä hoitaa johtotehtävissä toimiva henkilö tai a, b tai c alakohdassa tarkoitettu henkilö tai joka on tällaisen henkilön välittömässä tai välillisessä määräysvallassa tai joka on perustettu tällaisen henkilön hyväksi tai jonka taloudelliset edut ovat suuressa määrin samat kuin tällaisen henkilön taloudelliset edut;
- 27) 'tietoliikennetiedoilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY ⁽²⁾ 2 artiklan toisen kohdan b alakohdassa määriteltyä liikennetietoja koskevia tietoja;
- 28) 'henkilöillä, jotka ammattinsa puolesta järjestävät tai toteuttavat liiketoimia' henkilöitä, jotka ammattinsa puolesta osallistuvat rahoitusvälineillä toteutettavia liiketoimia koskevien toimeksiantojen vastaanottoon tai välittämiseen tai näiden liiketoimien toteuttamiseen;
- 29) 'viitearvolla' mitä tahansa julkisesti saatavilla olevaa tai julkistettua hintaa, indeksia tai lukua, joka määritetään määräjoihin tai säännöllisesti soveltamalla jotain kaavaa yhden tai useamman kohde-etuutena olevan omaisuuserän arvoon tai hintaan taikka käyttäen perusteena kyseistä arvoa tai hintaa, mukaan lukien arvioidut hinnat, todelliset tai arvioidut korkokannat tai muut arvot, tai selvityksiä ja jonka perusteella rahoitusvälineestä maksettava määrä tai rahoitusvälineen arvo määritetään;
- 30) 'markkinatakaajalla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 7 alakohdassa määriteltyä markkinatakaajaa;
- 31) 'osakemäärän kasvattamisella' yhtiön arvopapereiden hankintaa, joka ei aiheuta laillista tai lakisääteistä velvoitetta tehdä ilmoitus kyseistä yhtiötä koskevasta ostotarjouksesta;
- 32) 'tiedon ilmaisevalla markkinaosapuolella' henkilöä, joka kuuluu mihin tahansa 11 artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa tai 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun luokkaan ja joka ilmaisee tietoja markkinoiden tunnusluvun yhteydessä;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 84).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

- 33) 'huippunopealla kaupankäynnillä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 40 alakohdassa määriteltyä huippunopeaa kaupankäyntiä;
- 34) 'sijoitusstrategiasuosituksella tai -ehdotuksella' tietoja,
- i) jotka on tuottanut riippumaton analyytikko, sijoituspalveluyritys, luottolaitos tai muu henkilö, jonka pääasiallista liiketoimintaa on sijoitussuositusten laatiminen, tai niiden palveluksessa työsopimuksen perusteella tai muutoin toimiva luonnollinen henkilö ja jotka suoraan tai välillisesti ilmaisevat rahoitusvälinettä tai liikkeeseenlaskijaa koskevan erityisen sijoitusehdotuksen; tai
 - ii) jotka on tuottanut muu kuin i alakohdassa tarkoitettu henkilö ja joissa suoraan ehdotetaan rahoitusvälinettä koskevan tietyn sijoituspäätöksen tekemistä;
- 35) 'sijoitussuosituksella' jakelukanaville tai yleisölle tarkoitettua suoraan tai epäsuorasti sijoitusstrategiasuosituksia tai -ehdotuksia sisältävää tietoa yhdestä tai useammasta rahoitusvälineestä tai liikkeeseenlaskijoista, mukaan luettuina kaikki arviot tällaisten rahoitusvälineiden nykyisestä tai tulevasta arvosta tai hinnasta.
2. Tämän asetuksen 5 artiklassa tarkoitetaan
- a) 'arvopapereilla':
- i) osakkeita ja osakkeita vastaavia muita arvopapereita;
 - ii) joukkovelkakirjoja ja muita arvopaperistettuja velan muotoja; tai
 - iii) arvopaperistettuja velan muotoja, jotka ovat muunnettavissa tai vaihdettavissa osakkeiksi tai osakkeita vastaaviksi muiksi arvopapereiksi.
- b) 'liitännäisvälineillä' seuraavia rahoitusvälineitä, mukaan luettuina ne välineet, joita ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla ei käydä kauppaa kauppapaikassa tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi kauppapaikassa ei ole pyydetty:
- i) arvopapereiden merkitsemiseen, hankkimiseen tai luovuttamiseen oikeuttavat sopimukset tai oikeudet;
 - ii) arvopapereihin liittyvät johdannaisopimukset;
 - iii) jos arvopaperit ovat muunnettavissa tai vaihdettavissa olevia vieraan pääoman ehtoisia välineitä, ne arvopaperit, joihin kyseiset muunnettavissa tai vaihdettavissa olevat vieraan pääoman ehtoiset välineet ovat muunnettavissa tai vaihdettavissa;
 - iv) välineet, jotka arvopapereiden liikkeeseenlaskija tai takaaja on laskenut liikkeeseen tai taannut ja joiden markkinahinta vaikuttaa todennäköisesti merkittävästi arvopapereiden hintaan tai päinvastoin;
 - v) jos arvopaperit ovat osakkeita vastaavia arvopapereita, ne osakkeet, joita kyseiset arvopaperit edustavat, ja muut kyseisiä osakkeita vastaavat arvopaperit;
- c) 'merkittävällä liikkeeseenlaskulla' arvopapereiden listautumisantia tai toissijaista antia, joka eroaa tavanomaisesta kaupankäynnistä sekä tarjottavien arvopapereiden arvon että sovellettavan myyntimenetelmän osalta;
- d) 'vakauttamisella' luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen harjoittamaa arvopapereiden ostamista tai ostotarjousten tekemistä arvopapereista tai liitännäisvälineillä tehtäviä vastaavia liiketoimia, jotka toteutetaan arvopapereiden merkitävän liikkeeseenlaskun yhteydessä ja joiden yksinomaisena tavoitteena on tukea arvopapereiden markkinahintaa etukäteen määritettynä ajanjaksona kyseisiin arvopapereihin kohdistuvien myyntipaineiden vuoksi.

4 artikla

Ilmoitukset ja luettelo rahoitusvälineistä

1. Säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjien sekä monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä tai organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien on tehtävä viipymättä kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoitus rahoitusvälineistä, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi niiden kauppapaikassa on pyydetty, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla on käyty kauppaa ensimmäistä kertaa.

Niiden on tehtävä kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoitus myös silloin, kun rahoitusvälineellä ei enää käydä kauppaa tai sitä ei enää oteta kaupankäynnin kohteeksi, paitsi jos päivämäärä, jona rahoitusvälineellä ei enää käydä kauppaa tai sitä ei enää oteta kaupankäynnin kohteeksi, on tiedossa ja mainitaan ensimmäisen alakohdan mukaisesti tehdyssä ilmoituksessa.

Tässä kohdassa tarkoitetuissa ilmoituksissa on tilanteen mukaan mainittava kyseessä olevien rahoitusvälineiden nimet ja tunnisteet sekä päivämäärä ja kellonaika, jona kaupankäynnin kohteeksi ottamista pyydettiin, väline otettiin kaupankäynnin kohteeksi ja ensimmäinen kauppa tehtiin.

Markkinoiden ylläpitäjien ja sijoituspalveluyritysten on myös toimitettava kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle kolmannessa alakohdassa säädetyt tiedot sellaisten rahoitusvälineiden osalta, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi on pyydetty tai jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi ennen 2 päivää heinäkuuta 2014 ja jotka ovat edelleen kaupankäynnin kohteeksi otettuina tai joilla käydään edelleen kauppaa kyseisenä päivänä.

2. Kauppapaikan toimivaltaisten viranomaisten on viipymättä toimitettava 1 kohdan nojalla saamansa ilmoitukset arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Saatuaan nämä ilmoitukset arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee ne välittömästi verkkosivustollaan luettelon muodossa. Arvopaperimarkkinaviranomainen saattaa tämän luettelon ajan tasalle välittömästi saatuaan kauppapaikan toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen. Luettelo ei rajoita tämän asetuksen soveltamisalaa.

3. Luettelossa on mainittava seuraavat tiedot:

- a) niiden rahoitusvälineiden nimet ja tunnisteet, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi on pyydetty, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa ensimmäistä kertaa säännellyillä markkinoilla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;
- b) päivämäärä ja kellonaika, jona kaupankäynnin kohteeksi ottamista pyydettiin, väline otettiin kaupankäynnin kohteeksi tai ensimmäiset kaupat tehtiin;
- c) täsmälliset tiedot kauppapaikoista, joilla rahoitusvälineiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi pyydettiin, joilla ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi tai joilla niillä on käyty kauppaa ensimmäistä kertaa; ja
- d) päivämäärä ja kellonaika, jona rahoitusvälineillä ei enää käydä kauppaa tai niitä ei enää oteta kaupankäynnin kohteeksi.

4. Tämän artiklan johdonmukaisen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa vahvistetaan

- a) edellä 1 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten sisältö; ja
- b) tapa ja edellytykset, joiden mukaisesti 3 kohdassa tarkoitettu luettelo on koottava ja julkaistava ja sitä on pidettävä yllä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ⁽¹⁾ 10–14 artiklan mukaisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

5. Tämän artiklan yhdenmukaisten soveltamisedellytysten varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandeiksi, joissa vahvistetaan 1 ja 2 kohdan mukaisesti tehtävien ilmoitusten aikataulu, muoto ja malli.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

5 artikla

Takaisinosto-ohjelmia ja vakauttamista koskeva poikkeus

1. Tämän asetuksen 14 ja 15 artiklan mukaisia kieltoja ei sovelleta takaisinosto-ohjelmien mukaiseen kaupankäyntiin omilla osakkeilla, jos

- a) kaikki ohjelmaa koskevat tiedot on julkistettu ennen kaupankäynnin aloittamista;
- b) kaupat ilmoitetaan 3 kohdan mukaisesti kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle osana takaisinosto-ohjelmaa ja sen jälkeen julkistetaan yleisölle;
- c) hintaa ja volyymia koskevia asianmukaisia raja-arvoja noudatetaan; ja
- d) se tapahtuu 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden sekä tässä artiklassa ja 6 kohdassa tarkoitetuissa teknisissä sääntelystandardeissa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

2. Jotta takaisinosto-ohjelmaan voitaisiin soveltaa 1 kohdassa säädettyä poikkeusta, sen yksinomaisena tarkoituksena on oltava:

- a) alentaa liikkeeseenlaskijan omaa pääomaa;
- b) täyttää oman pääoman ehtoiksi rahoitusvälineiksi vaihdettavissa olevista vieraan pääoman ehtoista rahoitusvälineistä johtuvat velvoitteet; tai
- c) täyttää osakeoptio-ohjelmista tai muusta osakkeiden jakamisesta liikkeeseenlaskijan tai osakkuusyhtiön työntekijöille tai hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenille johtuvat velvoitteet.

3. Jotta liikkeeseenlaskija voi hyötyä 1 kohdassa säädetystä poikkeuksesta, sen on ilmoitettava sen kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai jossa niillä käydään kauppaa, kaikki takaisinosto-ohjelmaan liittyvät liiketoimet, mukaan lukien asetuksen (EU) N:o 600/2014 25 artiklan 1 ja 2 kohdassa sekä 26 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa yksilöidyt tiedot.

4. Tämän asetuksen 14 ja 15 artiklan mukaisia kieltoja ei sovelleta arvopapereiden vakauttamiseksi toteutettavaan kaupankäyntiin arvopapereilla tai liitännäisvälineillä, jos

- a) vakauttaminen kestää rajatun ajan;
- b) vakauttamista koskevat merkitykselliset tiedot julkistetaan ja ilmoitetaan kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle 5 kohdan mukaisesti;
- c) hintaa koskevia asianmukaisia raja-arvoja noudatetaan; ja
- d) kyseinen kaupankäynti noudattaa vakauttamiselle asetettuja ehtoja, jotka on vahvistettu 6 kohdassa tarkoitetuissa teknisissä sääntelystandardeissa.

5. Liikkeeseenlaskijoiden, arvopapereiden tarjoajien tai näiden lukuun tai omaan lukuunsa toimivien vakauttamista harjoittavien yhteisöjen on ilmoitettava kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle yksityiskohtaiset tiedot kaikista vakauttamiseen tähtäävistä liiketoimista kyseisten liiketoimien toteuttamispäivää seuraavan seitsemännen kaupankäyntipäivän loppuun mennessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan 1 kohdan soveltamista.

6. Tämän artiklan johdonmukaisen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joilla täsmennetään edellytykset, jotka 1 ja 4 kohdassa tarkoitettujen takaisinosto-ohjelmien ja vakautustoimenpiteiden on täytettävä, mukaan lukien kaupankäynnin ehdot, aikaa ja volyymia koskevat rajoitukset, julkistamis- ja raportointivaatimukset sekä hintoja koskevat ehdot.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

6 artikla

Rahapolitiikkaa, julkisen velan hoitoa ja ilmastotoimia koskeva poikkeus

1. Tätä asetusta ei sovelleta liiketoimiin, toimeksiantoihin eikä toimintaan rahapolitiikan, valuuttakurssipolitiikan tai julkisen velan hoitamista koskevan politiikan toteuttamiseksi, kun näiden liiketoimien, toimeksiantojen tai toiminnan toteuttajana on

- a) jäsenvaltio;
- b) Euroopan keskuspankkijärjestelmän jäsenet;
- c) yhden tai useamman jäsenvaltion ministeriö, virasto tai erillisyyhtiö tai sen puolesta toimiva henkilö;
- d) jos jäsenvaltio on liittovaltio, jokin liittovaltion jäsenistä.

2. Tätä asetusta ei sovelleta liiketoimiin, toimeksiantoihin tai toimintaan julkisen velan hoitamista koskevan politiikan toteuttamiseksi, kun niiden toteuttajana on komissio tai mikä tahansa muu virallisesti nimetty elin tai henkilö, joka toimii sen puolesta.

Tätä asetusta ei sovelleta tällaisiin liiketoimiin, toimeksiantoihin tai toimintaan, joiden toteuttajana on

- a) unioni;
- b) yhden tai useamman jäsenvaltion erillisyyhtiö;
- c) Euroopan investointipankki;
- d) Euroopan rahoitusvakausväline;
- e) Euroopan vakausmekanismi;
- f) kahden tai useamman jäsenvaltion perustama kansainvälinen rahoituslaitos, jonka tehtävänä on kerätä rahoitusta ja antaa rahoitustukea jäsenilleen, joilla on vakavia rahoitusongelmia tai joita sellaiset uhkaavat.

3. Tätä asetusta ei sovelleta jäsenvaltion, komission tai muun virallisesti nimetyn toimielimen taikka niiden puolesta toimivan henkilön toimiin, jotka liittyvät päästöoikeuksiin ja jotka toteutetaan osana unionin ilmastopolitiikkaa direktiivin 2003/87/EY mukaisesti.

4. Tätä asetusta ei sovelleta jäsenvaltion, komission tai muun virallisesti nimetyn elimen taikka niiden puolesta toimivan henkilön toimiin, jotka toteutetaan osana unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa tai osana unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa SEUT:n nojalla hyväksyttyjen säädösten tai tehtyjen kansainvälisten sopimusten mukaisesti.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 35 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla laajennetaan 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus tiettyihin julkisiin elimiin ja kolmansien maiden keskuspankkeihin.

Tätä varten komissio valmistelee ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 kertomuksen, jossa arvioidaan sellaisten julkisten elinten, joiden tehtävänä on julkisen velan hallinnointi tai jotka osallistuvat siihen, sekä kolmansien maiden keskuspankkien kansainvälistä käsittelyä.

Kertomus sisältää vertailevan analyysin siitä, miten näitä elimiä ja keskuspankkeja käsitellään kolmansien maiden oikeusjärjestelmissä, sekä riskinhallintastandardit, joita sovelletaan näiden elinten ja keskuspankkien tekemiin johdannaiskauppoihin kyseisillä lainkäyttöalueilla. Jos kertomuksessa todetaan etenkin vertailuanalyysin valossa, että on tarpeen ottaa käyttöön tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita ja kieltoja koskeva vapautus näiden kolmansien maiden keskuspankkien rahapoliittisten tehtävien osalta, komissio laajentaa 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta koskemaan myös näiden kolmansien maiden keskuspankkeja.

6. Siirretään komissiolle myös valta hyväksyä 35 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla laajennetaan 3 kohdassa tarkoitettu poikkeus tiettyihin kolmansien maiden nimettyihin julkisiin elimiin, jotka ovat tehneet unionin kanssa sopimuksen direktiivin 2003/87/EY 25 artiklan nojalla.

7. Tätä artiklaa ei sovelleta työsopimuksen perusteella tai muuten tässä artiklassa tarkoitettujen yhteisöjen palveluksessa työskenteleviin henkilöihin, kun he toteuttavat liiketoimia tai toimeksiantoja tai osallistuvat toimintaan suoraan tai välillisesti omaan lukuunsa.

2 LUKU

SISÄPIIRITieto, SISÄPIIRIKAUPAT, SISÄPIIRITIEDON LAITON ILMAISEMINEN JA MARKKINOIDEN MANIPULOINTI

7 artikla

Sisäpiiritieto

1. Tässä asetuksessa sisäpiiritiedolla tarkoitetaan seuraaventyypisiä tietoja:
 - a) luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan liikkeenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden hintoihin tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan;
 - b) hyödykejohdannaisten osalta luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tällaiseen johdannaiseen tai liittyy suoraan siihen liittyvään hyödykettä koskevaan spot-sopimukseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten johdannaisten tai niihin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten hintoihin, kun kyseessä on tieto, joka voidaan kohtuudella olettaa julkistettavan tai jonka julkistamista kyseisillä johdannaismarkkinoilla tai spot-markkinoilla edellytetään unionin tai kansallisen tason säännöksissä tai määräyksissä, markkinasäännöissä, sopimuksessa, menettelytavoissa tai käytännöissä;
 - c) päästöoikeuksien tai niihin perustuvien huutokauppatuotteiden osalta luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tällaiseen välineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus tällaisten välineiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintoihin;

d) niiden henkilöiden osalta, joiden tehtävänä on rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttaminen, sillä tarkoitetaan myös asiakkaan antamaa ja asiakkaalle toteutettavana olevaa rahoitusvälineisiin liittyvää toimeksiantoa koskevaa luonteeltaan täsmällistä tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan liikkeeselaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden, niihin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhteisiin tai sellaisiin olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan, edellyttäen että se on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä mainittujen olosuhteiden tai edellä mainitun tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten, kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten tai päästöoikeuksiin perustuvien huutokauppatuotteiden hintoihin. Sellaisissa pitkäkestoisissa menettelyissä, joilla pyritään tai jotka johtavat erityisten olosuhteiden ilmenemiseen tai erityisen tapahtuman toteutumiseen, täsmälliseksi tiedoksi voidaan katsoa kyseiset tulevat olosuhteet tai tuleva tapahtuma ja myös kyseisen menettelyn välivaiheet, jotka liittyvät kyseisten tulevien olosuhteiden ilmenemiseen tai kyseisen tulevan tapahtuman toteutumiseen.

3. Pitkäkestoisen menettelyn välivaihetta on pidettävä sisäpiiritietona, jos se sellaisenaan täyttää tässä artiklassa tarkoitettua sisäpiiritiedon kriteerit.

4. Sovellettaessa 1 kohtaa tiedolla, jolla todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineiden, rahoitusjohdannaisten, niihin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten tai päästöoikeuksiin perustuvien huutokauppatuotteiden hintoihin, jos se julkistettaisiin, tarkoitetaan tietoa, jota järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti käyttäisi yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena.

Niiden päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten osalta, joiden yhteenlasketut päästöt tai arvioitu lämmöntuotto ovat 17 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti vahvistetun alarajan tasolla tai sen alapuolella, katsotaan, että niiden fyysisiä toimia koskevalla tiedolla ei ole huomattavaa vaikutusta päästöoikeuksien, niihin perustuvien huutokauppatuotteiden tai rahoitusjohdannaisten hintoihin.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa ohjeet esimerkinomaisen ohjeellisen luettelon laatimiseksi tiedosta, joka voidaan kohtuudella olettaa julkistettavan tai jonka julkistamista kyseisillä johdannaismarkkinoilla tai spot-markkinoilla edellytetään unionin tai kansallisen tason säännöksissä tai määräyksissä, markkinasäännöissä, sopimuksessa, menettelytaivoissa tai käytännöissä, kuten 1 kohdan b alakohdassa säädetään. Arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa asianmukaisesti huomioon kyseisten markkinoiden erityispiirteet.

8 artikla

Sisäpiirikaupat

1. Tässä asetuksessa sisäpiirikaupoilla tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilöllä on hallussaan sisäpiiritietoa ja hän käyttää kyseistä tietoa hyväkseen hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai kolmannen osapuolen lukuun suoraan tai välillisesti rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy. Sisäpiirikaupoiksi on katsottava myös sisäpiiritiedon käyttäminen peruuttamalla tai muuttamalla toimeksianto, joka koskee sellaista rahoitusvälinettä, johon kyseinen tieto liittyy, kun toimeksianto annettiin ennen kuin asianomaisella henkilöllä oli hallussaan kyseinen sisäpiiritieto. Asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaisesti järjestettyjen päästöoikeuksien tai muiden niihin perustuvien huutokauppatuotteiden huutokaupan osalta sisäpiiritiedon käyttämiseksi katsotaan myös kyseisen tiedon käyttäminen henkilön omaan lukuun tai kolmannen osapuolen lukuun tehdyn tarjouksen jättämiseksi, muuttamiseksi tai peruuttamiseksi.

2. Tässä asetuksessa sisäpiirikauppojen tekemisen suosittelemisella toiselle henkilölle tai toisen henkilön houkuttelulla sisäpiirikauppojen tekemiseen tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilöllä on hallussaan sisäpiiritietoa ja hän

a) suosittelee kyseisen tiedon perusteella, että toinen henkilö hankkii tai luovuttaa rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy, tai houkuttelee kyseistä henkilöä tekemään tällaisen hankinnan tai luovutuksen; tai

b) suosittelee kyseisen tiedon perusteella, että toinen henkilö peruuttaa tai muuttaa toimeksiannon, joka koskee rahoitusvälinettä, johon kyseinen tieto liittyy, tai houkuttelee kyseistä henkilöä tekemään tällaisen peruutuksen tai muutoksen.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu suosittelu tai houkuttelu katsotaan tässä artiklassa tarkoitetuksi sisäpiirikaupaksi, kun suositteleva tai houkutteleva henkilö tietää tai hänen pitäisi tietää suosituksen tai houkuttelun perustuvan sisäpiiritietoon.

4. Tätä artiklaa sovelletaan kaikkiin henkilöihin, joilla on hallussaan sisäpiiritietoa seuraavista syistä:

- a) he ovat liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä;
- b) he omistavat osuuden liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen pääomasta;
- c) heillä on pääsy kyseiseen tietoon osana työn, ammatin tai tehtävien suorittamista; tai
- d) he harjoittavat rikollista toimintaa.

Tätä artiklaa sovelletaan myös kaikkiin henkilöihin, joilla on hallussaan sisäpiiritietoa muissa kuin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa, kun kyseinen henkilö tietää tai hänen pitäisi tietää sen olevan sisäpiiritietoa.

5. Jos henkilö on oikeushenkilö, tämä artikla koskee kansallisen lainsäädännön mukaisesti myös niitä luonnollisia henkilöitä, jotka osallistuvat päätöksen toteuttamiseen kyseinen hankinta, luovutus tai toimeksiannon peruuttaminen taikka muuttaminen asianomaisen oikeushenkilön lukuun.

9 artikla

Lailliset toimintatavat

1. Tämän asetuksen 8 ja 14 artiklaa sovellettaessa pelkästään sen perusteella, että oikeushenkilöllä on tai on ollut hallussaan sisäpiiritietoa, ei ole katsottava, että mainittu henkilö on käyttänyt kyseistä tietoa ja siten tehnyt sisäpiirikauppoja hankinnan tai luovutuksen perusteella, jos kyseinen oikeushenkilö

- a) on ottanut käyttöön ja pannut täytäntöön riittävät ja tehokkaat sisäiset järjestelyt ja menettelyt ja ylläpitänyt niitä sen varmistamiseksi tehokkaasti, ettei luonnollisella henkilöllä, joka teki oikeushenkilön puolesta päätöksen hankkia tai luovuttaa rahoitusväline, johon tieto liittyy, eikä muullakaan luonnollisella henkilöllä, jolla on voinut olla vaikutusvaltaa päätökseen, ole ollut hallussaan sisäpiiritietoa; ja
- b) ei ole kehottanut, suosittelut tai houkuttellut oikeushenkilön puolesta toiminutta luonnollista henkilöä ostamaan tai luovuttamaan rahoitusvälinettä, johon tiedot liittyvät, eikä muulla tavoin vaikuttanut tähän luonnolliseen henkilöön.

2. Tämän asetuksen 8 ja 14 artiklaa sovellettaessa pelkästään sen perusteella, että henkilöllä on sisäpiiritietoa, ei ole katsottava, että mainittu henkilö on käyttänyt kyseistä tietoa ja siten tehnyt sisäpiirikauppoja hankinnan tai luovutuksen perusteella, jos kyseinen henkilö

- a) toimii rahoitusvälineelle, johon tieto liittyy, markkinatakaajana tai henkilönä, jolla on lupa toimia vastapuolena, ja rahoitusvälineiden, joihin tieto liittyy, hankkiminen tai luovuttaminen suoritetaan lainmukaisesti osana kyseisen henkilön tehtävän tavanomaista suorittamista kyseisen rahoitusvälineen markkinatakaajana tai vastapuolena; tai
- b) on saanut luvan suorittaa toimeksiantoja kolmansien osapuolten puolesta, ja toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden hankinta tai luovutus toteutetaan niin, että toimeksianto tehdään lainmukaisesti osana kyseisen henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista.

3. Tämän asetuksen 8 ja 14 artiklaa sovellettaessa pelkästään sen perusteella, että henkilöllä on sisäpiiritietoa, ei ole katsottava, että mainittu henkilö on käyttänyt kyseistä tietoa ja siten tehnyt sisäpiirikauppoja hankinnan tai luovutuksen perusteella, jos kyseinen henkilö toteuttaa liiketoimen hankkiakseen tai luovuttaakseen rahoitusvälineitä ja kyseinen liiketoimi toteutetaan erääntyneen veloitteen täyttämiseksi vilpittömässä mielessä eikä sisäpiirikauppoja koskevan kiellon kiertämiseksi, ja

- a) kyseinen velvoite johtuu toimeksiannosta tai sopimuksesta, joka tehtiin ennen kuin kyseisellä henkilöllä oli hallussaan sisäpiiritietoa; tai
- b) kyseinen liiketoimi toteutetaan sellaisen oikeudellisen veloitteen tai sääntelyveloitteen täyttämiseksi, joka syntyi ennen kuin kyseisellä henkilöllä oli hallussaan sisäpiiritietoa.

4. Tämän asetuksen 8 ja 14 artiklaa sovellettaessa pelkästään sen perusteella, että henkilöllä on sisäpiiritietoa, ei ole katsottava, että mainittu henkilö on käyttänyt kyseistä tietoa ja siten tehnyt sisäpiirikauppoja, jos kyseinen henkilö on saanut tämän sisäpiiritiedon julkisen ostotarjouksen tai sulautumisen yhteydessä ja käyttää kyseistä sisäpiiritietoa ainoastaan kyseisen sulautumisen tai julkisen ostotarjouksen toteuttamiseen, edellyttäen että sillä hetkellä, kun kyseisen yhtiön osakkeenomistajat hyväksyvät sulautumisen tai ostotarjouksen, mahdollinen lisäpiiritieto on julkistettu tai se on muuten lakannut olemasta sisäpiiritietoa.

Tätä kohtaa ei sovelleta osakemäärän kasvattamiseen.

5. Tämän asetuksen 8 ja 14 artiklaa sovellettaessa pelkästään se seikka, että henkilö käyttää omaa tietoaan siitä, että hän on päättänyt hankkia tai luovuttaa rahoitusvälineitä, kyseisten rahoitusvälineiden hankinta- tai luovutus päätöstä tehdessään, ei ole sellaisenaan sisäpiiritiedon käyttöä.

6. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1–5 kohdassa säädetään, 14 artiklassa säädetyn sisäpiirikaupan kiellon rikkomisen voidaan silti katsoa tapahtuneeksi, jos toimivaltainen viranomainen osoittaa, että kyseisiin toimeksiantoihin, liiketoimiin tai toimintaan oli oikeudeton peruste.

10 artikla

Sisäpiiritiedon laiton ilmaiseminen

1. Tässä asetuksessa sisäpiiritiedon laittomalla ilmaisemisella tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilöllä on hallussaan sisäpiiritietoa ja hän ilmaisee kyseisen sisäpiiritiedon toiselle henkilölle, jolle tämä ilmaiseminen tapahdu osana työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista.

Tätä kohtaa sovelletaan luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa tai olosuhteissa.

2. Tätä asetusta sovellettaessa 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun suosittelun tai houkuttelun edelleen ilmaiseminen katsotaan tämän artiklan mukaiseksi sisäpiiritiedon laittomaksi ilmaisemiseksi, jos suosittelun tai houkuttelun ilmaiseva henkilö tietää tai hänen pitäisi tietää sen perustuneen sisäpiiritietoon.

11 artikla

Markkinoiden tunnustelu

1. Markkinoiden tunnustelulla tarkoitetaan ennen liiketoimesta ilmoittamista tapahtuvaa tietojen välittämistä yhdelle tai useammalle mahdolliselle sijoittajalle tarkoituksena kartoittaa mahdollisten sijoittajien kiinnostusta mahdolliseen liiketoimeen ja siihen liittyviä ehtoja kuten kokoa tai hintaa, kun tiedot välittää

- a) liikkeeseenlaskija;
- b) rahoitusvälineen toissijainen tarjoaja, kun liiketoimi eroaa määränsä tai arvonsa vuoksi tavanomaisesta kaupankäynnistä ja siihen sisältyy myyntimenetelmä, joka perustuu mahdollisten sijoittajien kiinnostuksen selvittämiseen etukäteen;

c) päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli; tai

d) kolmas osapuoli, joka toimii a, b tai c alakohdassa tarkoitetun henkilön puolesta tai lukuun.

2. Rajoittamatta 23 artiklan 3 kohdan soveltamista tilanne, jossa henkilö, joka suunnittelee julkisen ostotarjouksen tekemistä yhtiön arvopapereista tai yhtiöön sulautumista, ilmaisee sisäpiiritietoa osapuolille, joilla on oikeus arvopapereihin, katsotaan myös markkinoiden tunnusteluksi edellyttäen, että

a) osapuolet, joilla on oikeus arvopapereihin, tarvitsevat tietoa voidakseen muodostaa kantansa siihen, haluavatko he tarjota arvopapereitaan; ja

b) osapuolten, joilla on oikeus arvopapereihin, halua tarjota arvopapereitaan voidaan kohtuudella pitää välttämättömänä julkisen ostotarjouksen tekemistä tai sulautumista koskevan päätöksen tekemiseksi.

3. Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on ennen markkinoiden tunnustelua tarkasteltava erityisesti, kuuluuko markkinoiden tunnusteluun sisäpiiritiedon ilmaisemista. Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on kirjattava päätelmänsä ja niiden perustelut kirjallisina. Sen on toimitettava tällaiset kirjatut tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle pyynnöstä. Tätä velvoitetta sovelletaan joka kerta, kun tietoa ilmaistaan markkinoiden tunnustelun aikana. Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on saatettava tässä kohdassa tarkoitetut kirjatut tiedot vastaavasti ajan tasalle.

4. Sovellettaessa 10 artiklan 1 kohtaa markkinoiden tunnustelun aikana tapahtunut tietojen ilmaiseminen on katsottava tapahtuneeksi osana henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista, jos tiedon ilmaiseva markkinaosapuoli noudattaa tämän artiklan 3 ja 5 kohtaa.

5. Sovellettaessa 4 kohtaa tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on ennen tiedon ilmaisemista:

a) saatava markkinoiden tunnustelun vastaanottavan henkilön suostumus siihen, että hänelle saa antaa sisäpiiritietoa;

b) ilmoitettava markkinoiden tunnustelun vastaanottavalle henkilölle, että hän ei saa käyttää eikä yrittää käyttää kyseistä tietoa hankkimalla tai luovuttamalla omaan lukuunsa tai kolmannen osapuolen lukuun, suoraan tai välillisesti, rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy;

c) ilmoitettava markkinoiden tunnustelun vastaanottavalle henkilölle, että hän ei saa käyttää eikä yrittää käyttää kyseistä tietoa muuttamalla tai peruuttamalla toimeksiantoa, joka on jo tehty rahoitusvälineestä, johon kyseinen tieto liittyy; ja

d) ilmoitettava markkinoiden tunnustelun vastaanottavalle henkilölle, että hyväksyessään tietojen vastaanottamisen hän on velvollinen säilyttämään tiedot luottamuksellisina.

Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on pidettävä kirjaa kaikesta markkinoiden tunnustelun vastaanottavalle henkilölle annetusta tiedosta, ensimmäisen alakohdan a–d alakohdan mukaisesti annetut tiedot mukaan luettuina, sekä mahdollisten sijoittajien, joille tietoa on ilmaistu, henkilöllisyydestä, myös esimerkiksi mahdollisen sijoittajan puolesta toimivista oikeushenkilöistä ja luonnollisista henkilöistä, sekä kunkin tietojen ilmaisemisen päivämäärästä ja kellonajasta. Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on pyynnöstä toimitettava kirjatut tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle.

6. Jos tieto, joka on ilmaistu markkinoiden tunnustelun aikana, lakkaa olemasta sisäpiiritietoa tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen mukaan, tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on ilmoitettava tästä mahdollisimman pian tiedon vastaanottajalle.

Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on pidettävä kirjaa tämän kohdan mukaisesti annetusta tiedosta, ja sen on pyynnöstä toimitettava kirjatut tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle.

7. Sen estämättä, mitä tässä artiklassa säädetään, markkinoiden tunnustelun vastaanottavan henkilön on itse arvioitava, onko sen hallussa sisäpiiritietoa tai milloin sen hallussa ei enää ole sisäpiiritietoa.

8. Tiedon ilmaisevan markkinaosapuolen on säilytettävä tässä artiklassa tarkoitetut kirjatut tiedot vähintään viisi vuotta.

9. Tämän artiklan johdonmukaisen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, jotta voidaan määrittää asianmukaiset järjestelyt, menettelyt ja tietojen kirjaamista koskevat vaatimukset, joiden avulla henkilöt voivat noudattaa 4, 5, 6 ja 8 kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

10. Tämän artiklan yhdenmukaisten soveltamisedellytysten varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, jotta voidaan määrittää järjestelmät ja ilmoitusmallit, joiden avulla henkilöt voivat noudattaa tämän artiklan 4, 5, 6 ja 8 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia, erityisesti 4–8 kohdassa tarkoitettujen kirjattujen tietojen täsmällinen muoto sekä tekniset keinot 6 kohdassa tarkoitettujen tietojen ilmoittamiseksi asianmukaisesti markkinoiden tunnustelun vastaanottavalle henkilölle.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii markkinoiden tunnustelun vastaanottaville henkilöille suunnattuja ohjeita asetuksen (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan mukaisesti seuraavista seikoista:

- a) tekijät, jotka tällaisten henkilöiden on otettava huomioon, kun tieto ilmaistaan heille osana markkinoiden tunnustelua, jotta he voivat arvioida, onko tieto sisäpiiritietoa;
- b) toimet, joihin tällaisten henkilön on ryhdyttävä tämän asetuksen 8 ja 10 artiklan noudattamiseksi, jos heille on ilmaistu sisäpiiritietoa; ja
- c) tiedot, jotka tällaisten henkilöiden on kirjattava osoittaakseen, että he ovat noudattaneet tämän asetuksen 8 ja 10 artiklaa.

12 artikla

Markkinoiden manipulointi

1. Tässä asetuksessa markkinoiden manipuloinnilla tarkoitetaan seuraavia toimintoja:

- a) liiketoimeen ryhtyminen, kauppaa koskevan toimeksiannon antaminen tai muu toiminta, joka
 - i) antaa tai todennäköisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia signaaleja rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta; tai

- ii) varmistaa tai todennäköisesti varmistaa, että yhden tai useamman rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hinta asettuu epätavalliselle tai keinotekoiselle tasolle,

jollei liiketoimeen ryhtyvä, kauppaa koskevan toimeksiannon antava tai muuhun toimintaan osallistuva henkilö osoita, että tällainen liiketoimi, toimeksianto tai toiminta on toteutettu oikeutetuin perustein ja 13 artiklan mukaista hyväksyttyä markkinakäytäntöä noudattaen;

- b) liiketoimeen ryhtyminen, kauppaa koskevan toimeksiannon antaminen tai muu toiminta tai toimintatapa, joka vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa yhden tai useamman rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hintaan ja jossa käytetään kuvitteellisia keinoja taikka muunlaista vilpillistä menettelyä tai järjestelyä;
- c) tiedon levittäminen tiedotusvälineissä, myös internetissä, tai muulla tavoin, joka antaa tai todennäköisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia signaaleja rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta taikka varmistaa tai todennäköisesti varmistaa yhden tai useamman rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hinnan epätavalliselle tai keinotekoiselle tasolle, mukaan lukien huhujen levittäminen, kun tiedon levittäjä tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, että tieto oli väärä tai harhaanjohtava;
- d) väärien tai harhaanjohtavien tietojen toimittaminen tai väärien tai harhaanjohtavien vastausten antaminen viitearvoon liittyen, kun tiedot toimittanut tai vastaukset antanut henkilö tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, että tiedot olivat vääriä tai harhaanjohtavia, tai muu toiminta, jolla manipuloidaan viitearvon laskentaa.

2. Muun muassa seuraava toiminta katsotaan markkinoiden manipuloinniksi:

- a) yhden henkilön tai useamman yhteistyössä toimivan henkilön toimet määräävän aseman varmistamiseksi rahoitusvälineen, siihen liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten tai päästöoikeuksiin perustuvien huutokauppatuotteiden tarjonnassa tai kysynnässä siten, että ne suoraan tai välillisesti johtavat tai todennäköisesti johtavat osto- tai myyntihintojen määräytymiseen taikka aiheuttavat tai todennäköisesti aiheuttavat muita kohtuuttomia kaupankäyntiehtoja;
- b) markkinoiden avautuessa tai sulkeutuessa tapahtuva rahoitusvälineiden ostaminen tai myyminen, jonka seurauksena johdetaan tai todennäköisesti johdetaan harhaan näkyvien hintojen, avaus- ja päätöshinnat mukaan lukien, perusteella toimivia sijoittajia;
- c) toimeksiintojen tekeminen kauppapaikkaan ja niiden peruuttaminen tai muuttaminen millä tahansa kaupankäyntitavoilla, mukaan lukien sähköiset kaupankäyntitavat kuten algoritmi- ja huippunopeat kaupankäyntistrategiat, mikä vaikuttaa jollakin 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetulla tavalla, siten että
 - i) häiritään tai viivästytetään taikka todennäköisesti häiritään tai viivästytetään kauppapaikan kaupankäyntijärjestelmän toimintaa;
 - ii) tehdään tai todennäköisesti tehdään muille henkilöille vaikeammaksi tunnistaa aidot toimeksiannot kauppapaikan kaupankäyntijärjestelmässä, mukaan lukien niin, että tehdään tarjouksia, jotka johtavat tarjouskirjan ylikuormittumiseen tai epävakauteen; tai
 - iii) luodaan tai todennäköisesti luodaan väärä tai harhaanjohtava signaali rahoitusvälineen tarjonnasta tai kysynnästä tai hinnasta etenkin niin, että annetaan toimeksiannot trendin alulle panemiseksi tai sen voimistamiseksi;
- d) perinteisten tai sähköisten tiedotusvälineiden tilapäinen tai säännöllinen hyödyntäminen antamalla lausuntoja rahoitusvälineestä, siihen liittyvästä hyödykettä koskevasta spot-sopimuksesta tai päästöoikeuksiin perustuvasta huutokauppatuotteesta (tai epäsuorasti sen liikkeeseenlaskijasta) sen jälkeen, kun on tehty tätä rahoitusvälinettä, siihen liittyvää hyödykettä koskevaa spot-sopimusta tai päästöoikeuksiin perustuvaa huutokauppatuotetta koskevia osto- tai myyntisitoumuksia, ja myöhemmin hyötyminen lausuntojen vaikutuksesta kyseisen rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hintaan, ilman että tämä eturistiriita on samanaikaisesti julkistettu asianmukaisesti ja tehokkaasti;

- e) päästöoikeuksien tai niihin liittyvien johdannaisten myyminen tai ostaminen jälkimarkkinoilla ennen asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaisesti järjestettyä huutokauppaa siten, että huutokauppatuotteita koskeva huutokaupan selvityshinta asettuu epänormaalille tai keinotekoiselle tasolle tai huutokaupassa tarjouksia tekeviä johdetaan harhaan.

3. Edellä olevien 1 kohdan a ja b alakohdan soveltamiseksi ja vaikuttamatta 2 kohdassa lueteltuihin toimintatapoihin liitteessä I määritetään esimerkinomaisesti joitakin valetoiimiin tai muiden vilpillisten menettelyjen tai järjestelyjen käyttöön liittyviä indikaattoreita sekä joitakin väärin tai harhaanjohtaviin signaaleihin ja hinnan varmistamiseen liittyviä indikaattoreita.

4. Jos tässä artiklassa tarkoitettu henkilö on oikeushenkilö, tätä artiklaa sovelletaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti myös luonnollisiin henkilöihin, jotka osallistuvat päätökseen toteuttaa toimia kyseisen oikeushenkilön puolesta.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 35 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla tarkennetaan liitteessä I vahvistettuja indikaattoreita niihin liittyvien osatekijöiden selventämiseksi ja rahoitusmarkkinoilla tapahtuneen teknisen kehityksen huomioon ottamiseksi.

13 artikla

Hyväksytyt markkinakäytännöt

1. Jäljempänä 15 artiklassa säädettyä kieltoa ei sovelleta 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin toimiin edellyttäen, että henkilö, joka ryhtyy liiketoimeen, antaa kaupankäyntiä koskevan toimeksiannon tai ryhtyy muuhun toimintaan, osoittaa, että kyseinen liiketoimi, toimeksianto tai toiminta on toteutettu oikeutetuin perustein ja tämän artiklan mukaisesti vahvistetun hyväksytyn markkinakäytännön mukaisesti.

2. Toimivaltainen viranomainen voi vahvistaa hyväksytyn markkinakäytännön ottaen huomioon seuraavat perusteet:

- a) lisääkö markkinakäytäntö merkittävästi markkinoiden läpinäkyvyyttä;
- b) takaako markkinakäytäntö kattavan turvan markkinavojen toiminnalle sekä kysynnän ja tarjonnan moitteettoman vuorovaikutuksen;
- c) onko markkinakäytännöllä myönteinen vaikutus markkinoiden likviditeettiin ja tehokkuuteen;
- d) otetaanko markkinakäytännössä huomioon asianomaisten markkinoiden kaupankäyntimekanismi ja annetaanko markkinaosapuolille mahdollisuus reagoida asianmukaisesti ja ajoissa kyseisen käytännön luomaan uuteen markkinatilanteeseen;
- e) aiheuttaako markkinakäytäntö riskiä kyseessä olevaan rahoitusvälineeseen suoraan tai välillisesti liittyvien, säänneltyjen tai muiden markkinoiden luotettavuudelle unionissa;
- f) toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen kyseessä olevasta markkinakäytännöstä suorittamien tutkimusten tulokset, erityisesti sen osalta, rikkooko kyseessä oleva markkinakäytäntö sääntöjä tai määräyksiä, joiden tarkoituksena on markkinoiden väärinkäytön estäminen, taikka menettelytapasääntöjä riippumatta siitä, koskeeko asia asianomaisia markkinoita vai niihin suoraan tai välillisesti yhteydessä olevia markkinoita unionissa; ja
- g) asianomaisten markkinoiden rakenteelliset piirteet, muun muassa se, ovatko ne säännelty vai ei, kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden ja markkinaosapuolten ominaisuudet sekä se, missä määrin yksityisjohtajat toimivat kyseisillä markkinoilla.

Markkinakäytäntöä, jonka toimivaltainen viranomainen on vahvistanut hyväksytyksi markkinakäytännöksi tietyillä markkinoilla, ei katsota voitavan soveltaa muihin markkinoihin, elleivät näiden muiden markkinoiden toimivaltaiset viranomaiset ole hyväksyneet sitä tämän artiklan nojalla.

3. Ennen markkinakäytännön vahvistamista 2 kohdan mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille aikomuksestaan vahvistaa hyväksytty markkinakäytäntö ja esitettävä yksityiskohtaiset tiedot 2 kohdassa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti suoritetusta arvioinnista. Tällainen ilmoitus on tehtävä vähintään kolme kuukautta ennen kuin hyväksytyn markkinakäytännön on tarkoitus tulla voimaan.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanotosta ilmoituksen tehneelle toimivaltaiselle viranomaiselle lausunnon, jossa arvioidaan, onko hyväksytty markkinakäytäntö 2 kohdan mukainen ja 7 kohdan nojalla hyväksyttyjen teknisten sääntelystandardien mukainen. Arvopaperimarkkinaviranomainen arvioi myös sitä, uhkaisiko hyväksytyn markkinakäytännön vahvistaminen markkinoiden luottamusta unionin rahoitusmarkkinoihin. Lausunto julkaistaan arvopaperimarkkinaviranomaisen verkkosivustolla.

5. Jos toimivaltainen viranomainen vahvistaa hyväksytyn markkinakäytännön vastoin arvopaperimarkkinaviranomaisen 4 kohdan mukaisesti antamaa lausuntoa, sen on julkistettava 24 tunnin kuluessa hyväksytyn markkinakäytännön vahvistamisesta verkkosivustollaan ilmoitus, jossa selvitetään kaikilta osin, miksi näin on toimittu ja miksi hyväksytty markkinakäytäntö ei uhkaa markkinoiden luottamusta.

6. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että toinen toimivaltainen viranomainen on vahvistanut hyväksytyn markkinakäytännön, joka ei täytä 2 kohdassa säädettyjä perusteita, arvopaperimarkkinaviranomainen auttaa asianomaisia viranomaisia pääsemään yhteisymmärrykseen asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklassa säädettyjen valtuuksiensa mukaisesti.

Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät pääse yhteisymmärrykseen, arvopaperimarkkinaviranomainen voi tehdä päätöksen asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

7. Tämän artiklan johdonmukaisen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joilla täsmennetään perusteet, menettely ja vaatimukset, jotka koskevat hyväksytyn markkinakäytännön vahvistamista 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti, sekä sen säilyttämistä, lopettamista tai sen hyväksymistä koskevien ehtojen muuttamista koskevat vaatimukset.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

8. Toimivaltaisten viranomaisten on tarkasteltava vahvistamiaan hyväksytyjä markkinakäytäntöjä säännöllisesti ja vähintään kahden vuoden välein ottaen erityisesti huomioon merkittävät muutokset niihin liittyvissä markkinaolosuhteissa, kuten kaupankäyntisääntöjen tai markkinarakenteiden muutokset, jotta voidaan päättää, olisiko markkinakäytäntö säilytettävä, lopetettava tai olisiko sen hyväksymisen ehtoja muutettava.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa verkkosivustollaan luettelon hyväksytyistä markkinakäytännöistä sekä jäsenvaltioista, joissa niitä sovelletaan.

10. Arvopaperimarkkinaviranomainen seuraa hyväksyttyjen markkinakäytäntöjen soveltamista ja antaa komissiolle vuosittain selvityksen siitä, kuinka niitä sovelletaan asianomaisilla markkinoilla.

11. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava ennen 2 päivää heinäkuuta 2014 vahvistamistaan hyväksytyistä markkinakäytännöistä arvopaperimarkkinaviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa 7 kohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien voimaantulosta.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja hyväksyttyjä markkinakäytäntöjä sovelletaan edelleen asianomaisessa jäsenvaltiossa, kunnes toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen tämän käytännön jatkamisesta 4 kohdassa tarkoitetun arvopaperimarkkinaviranomaisen lausunnon perusteella.

14 artikla

Sisäpiirikauppoja ja sisäpiiritiedon laitonta ilmaisemista koskeva kielto

Henkilö ei saa

- a) tehdä tai yrittää tehdä sisäpiirikauppoja;
- b) suositella, että toinen henkilö tekee sisäpiirikauppoja, tai houkutella toista henkilöä tekemään sisäpiirikauppoja; tai
- c) ilmaista sisäpiiritietoa laittomasti.

15 artikla

Markkinoiden manipulointia koskeva kielto

Henkilö ei saa manipuloida tai yrittää manipuloida markkinoita.

16 artikla

Markkinoiden väärinkäytön estäminen ja havaitseminen

1. Markkinoiden ylläpitäjien ja sijoituspalveluyritysten, jotka toimivat kauppapaikan ylläpitäjinä, on otettava käyttöön direktiivin 2014/65/EU 31 ja 54 artiklan mukaisesti tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt, joilla pyritään estämään ja havaitsemaan sisäpiirikauppa, markkinoiden manipulointi sekä sisäpiirikaupan ja markkinoiden manipuloinnin yritykset, sekä ylläpidettävä näitä järjestelyitä, järjestelmiä ja menettelyitä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun henkilön on ilmoitettava kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä sellaisista toimeksiannoista ja liiketoimista, myös niiden peruuttamisesta tai muuttamisesta, joissa voi olla kyse sisäpiirikaupoista, markkinoiden manipuloinnista tai yrityksestä harjoittaa sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita.

2. Kaikkien henkilöiden, jotka ammatinsa puolesta järjestävät tai toteuttavat liiketoimia, on otettava käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi ja ylläpidettävä näitä järjestelyitä, järjestelmiä ja menettelyitä. Jos kyseisellä henkilöllä on perusteltu syy epäillä, että rahoitusvälinettä koskevassa toimeksiannossa tai liiketoimessa, riippumatta siitä, annetaanko tai toteutetaanko se kauppapaikalla tai sen ulkopuolella, voisi olla kyse sisäpiirikaupasta, markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä harjoittaa sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita, henkilön on ilmoitettava asiasta 3 kohdassa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä.

3. Henkilöihin, jotka ammatinsa puolesta järjestävät tai toteuttavat liiketoimia, sovelletaan ilmoittamisen osalta sen jäsenvaltion sääntöjä, jossa kyseiset henkilöt on rekisteröity tai jossa niillä on pääkonttori, tai jos kyse on sivuliikkeestä, sen jäsenvaltion sääntöjä, jossa sivuliike sijaitsee, sanotun kuitenkin rajoittamatta 22 artiklan soveltamista. Ilmoitus on osoitettava tämän jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten, joille ilmoitetaan epäilyttävistä toimeksiannoista ja liiketoimista, on toimitettava nämä tiedot välittömästi kyseessä olevien kauppapaikkojen toimivaltaisille viranomaisille.

5. Tämän artiklan johdonmukaisen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään

- a) asianmukaiset järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla henkilöt voivat noudattaa 1 ja 2 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia; ja
- b) ilmoitusmallit, joita henkilöiden on käytettävä noudattaakseen 1 ja 2 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

3 LUKU

JULKISTAMISVAATIMUKSET

17 artikla

Sisäpiiritiedon julkistaminen

1. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava yleisölle mahdollisimman pian sisäpiiritiedosta, joka koskee suoraan kyseistä liikkeeseenlaskijaa.

Liikkeeseenlaskijan on varmistettava, että sisäpiiritieto julkistetaan siten, että yleisöllä on nopea pääsy kyseiseen tietoon ja että tietoa voidaan arvioida perusteellisesti, asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti yleisön keskuudessa ja soveltuvin osin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY⁽¹⁾ 21 artiklassa tarkoitetussa virallisesti nimetyssä järjestelmässä. Liikkeeseenlaskija ei saa yhdistää sisäpiiritiedon julkistamista toimintansa markkinointiin. Liikkeeseenlaskijan on julkaistava ja säilytettävä verkkosivustollaan vähintään viiden vuoden ajan kaikki sisäpiiritiedot, jotka sen on julkistettava.

Tätä artiklaa sovelletaan liikkeeseenlaskijoihin, jotka ovat pyytäneet rahoitusvälineidensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla jäsenvaltiossa tai hyväksyneet sen, tai jos on kyse välineistä, joilla käydään kauppaa ainoastaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, liikkeeseenlaskijoihin, jotka ovat hyväksyneet kaupankäynnin rahoitusvälineillään monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai ovat pyytäneet rahoitusvälineidensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä jäsenvaltiossa.

2. Päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen on julkistettava tehokkaalla tavalla ja oikea-aikaisesti sisäpiiritieto, joka koskee sen hallussa olevia päästöoikeuksia, jotka liittyvät sen liiketoimintaan, mukaan lukien direktiivin 2003/87/EY liitteessä I luetellut ilmailualan toiminnot tai mainitun direktiivin 3 artiklan e alakohdassa tarkoitetut laitokset, jotka ovat kyseisen markkinaosapuolen tai sen emoyrityksen tai siihen sidossuhteessa olevan yrityksen omistuksessa tai määräysvallassa tai joiden toiminnallisista asioista markkinaosapuoli tai sen emoyritys tai siihen sidossuhteessa oleva yritys vastaa kokonaan tai osittain. Laitosten osalta julkistettavia tietoja ovat laitosten kapasiteetin ja käyttöasteen kannalta merkitykselliset tiedot, mukaan lukien tiedot laitosten suunnitellusta tai ennakoiduttomasta olemisesta poissa käytöstä.

Ensimmäistä alakohdtaa ei sovelleta päästöoikeuksien markkinoilla toimivaan markkinaosapuoleen, jos sen omistuksessa, määräysvallassa tai vastuulla olevien laitosten tai ilmailutoimintojen päätöt eivät edellisenä vuonna ylittäneet hiilidioksidiekvivalentin alarajaa ja, jos ne harjoittavat polttotoimintoja, niiden lämmöntuotto ei ylittänyt alarajaa.

Siirretään komissiolle valta antaa 35 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan hiilidioksidiekvivalentin alaraja ja lämmöntuoton alaraja tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamiseksi.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 35 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään toimivaltainen viranomainen tämän artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuille ilmoituksille.

4. Liikkeeseenlaskija tai päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli voi omalla vastuullaan lykätä sisäpiiritiedon julkistamista yleisölle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) välitön julkistaminen todennäköisesti vaarantaisi liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen oikeudet edut;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).

- b) julkistamisen lykkääminen ei todennäköisesti johtaisi yleisöä harhaan;
- c) liikkeeseenlaskija tai päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli pystyy takaamaan kyseisen tiedon säilymisen luottamuksellisena.

Vaiheittain tapahtuvassa pitkäkestoisessa menettelyssä, jossa pyritään tai joka johtaa tietyn olosuhteen ilmenemiseen tai tietyn tapahtuman toteutumiseen, liikkeeseenlaskija tai päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli voi omalla vastuullaan lykätä tähän menettelyyn liittyvän sisäpiiritiedon julkistamista, jollei ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdasta muuta johdu.

Kun liikkeeseenlaskija tai päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli on lykännyt sisäpiiritiedon julkistamista tämän kohdan nojalla, sen on ilmoitettava 3 kohdan nojalla määritetylle toimivaltaiselle viranomaiselle tiedon julkistamisen lykkäämisestä ja selvítettävä välittömästi tiedon julkistamisen jälkeen kirjallisesti, miten tässä kohdassa säädetyt ehdot on täytetty. Jäsenvaltiot voivat vaihtoehtoisesti säätää, että kyseinen selvitys on toimitettava ainoastaan 3 kohdan nojalla määritetyn toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

5. Rahoitusjärjestelmän vakauden säilyttämiseksi liikkeeseenlaskija, joka on luottolaitos tai rahoituslaitos, voi omalla vastuullaan lykätä sisäpiiritiedon julkistamista, mukaan lukien tieto, joka liittyy tilapäiseen maksuvalmiusongelmaan ja erityisesti tarpeeseen saada tilapäistä maksuvalmiusapua keskuspankilta tai hätärahoittajalta, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) sisäpiiritiedon julkistaminen saattaisi vaarantaa liikkeeseenlaskijan ja rahoitusjärjestelmän rahoitusvakauden;
- b) on yleisen edun mukaista lykätä tiedon julkistamista;
- c) tiedon säilyminen luottamuksellisena voidaan taata; ja
- d) edellä olevan 3 kohdan nojalla määritetty toimivaltainen viranomainen on antanut hyväksyntänsä lykkäämiseen sillä perusteella, että a, b ja c alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät.

6. Sovellettaessa 5 kohdan a–d alakohtaa liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava 3 kohdan nojalla määritetylle toimivaltaiselle viranomaiselle aikomuksestaan lykätä sisäpiiritiedon julkistamista ja osoitettava, että 5 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät. Edellä olevan 3 kohdan nojalla määritetyn toimivaltaisen viranomaisen on kuultava tilanteen mukaan kansallista keskuspankkia tai makrotason vakaudesta vastaavaa viranomaista, jos sellainen on perustettu, tai vaihtoehtoisesti seuraavia viranomaisia:

- a) jos liikkeeseenlaskija on luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU⁽¹⁾ 133 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyä viranomaista;
- b) muissa kuin a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa liikkeeseenlaskijan valvonnasta vastaavaa muuta kansallista viranomaista.

Edellä olevan 3 kohdan nojalla määritetyn toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että sisäpiiritiedon julkistamista ei lykätä pitempään kuin yleinen etu edellyttää. Edellä olevan 3 kohdan nojalla määritetyn toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava vähintään kerran viikossa, täytyvätkö 5 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistetut edellytykset edelleen.

Jos 3 kohdan nojalla määritetty toimivaltainen viranomainen ei anna hyväksyntäänsä sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäykseen, liikkeeseenlaskijan on julkistettava sisäpiiritieto välittömästi.

Tätä kohtaa sovelletaan tapauksiin, joissa liikkeeseenlaskija ei päätä lykätä sisäpiiritiedon julkistamista 4 kohdan mukaisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

Tässä kohdassa oleva viittaus 3 kohdan nojalla määritettyyn toimivaltaiseen viranomaiseen ei estä toimivaltaista viranomaista hoitamasta tehtäviään 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla tavoilla.

7. Jos sisäpiiritiedon julkistamista on lykätty 4 tai 5 kohdan mukaisesti eikä tämän sisäpiiritiedon luottamuksellisuutta enää pystytä takaamaan, liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen on julkistettava tämä sisäpiiritieto yleisölle mahdollisimman pian.

Tämä kohta koskee myös tilanteita, joissa jokin huhu liittyy selvästi sisäpiiritietoon, jonka julkistamista on lykätty 4 tai 5 kohdan mukaisesti, kun kyseinen huhu on riittävän täsmällinen osoittamaan, että kyseisen tiedon luottamuksellisuutta ei enää pystytä takaamaan.

8. Kun liikkeeseenlaskija tai päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli tai niiden puolesta tai lukuun toimiva henkilö ilmaisee sisäpiiritietoa kolmannelle osapuolelle osana työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sen on julkistettava kyseinen tieto kokonaan ja tehokkaasti; julkistamisen on tapahduttava samanaikaisesti, jos ilmaiseminen on tarkoituksellista, ja viipymättä, jos ilmaiseminen on tahatonta. Tätä kohtaa ei sovelleta, jos tiedon saavaa henkilöä koskee salassapitovelvollisuus, riippumatta siitä, perustuuko tämä velvollisuus lakiin, sääntöihin, yhtiöjärjestykseen vai sopimukseen.

9. Sisäpiiritieto, joka liittyy liikkeeseenlaskijoihin, joiden rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinoilla, voidaan julkaista kauppapaikan verkkosivustolla liikkeeseenlaskijan verkkosivuston sijasta, jos kauppapaikka päättää tarjota tämän mahdollisuuden liikkeeseenlaskijoille kyseisillä markkinoilla.

10. Tämän artiklan yhdenmukaisten soveltamisedellytysten varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandeiksi, joissa määritetään

a) tekniset keinot 1, 2, 8 ja 9 kohdassa tarkoitettua sisäpiiritiedon asianmukaista julkistamista varten; ja

b) tekniset keinot 4 ja 5 kohdassa tarkoitettua sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa ohjeet esimerkinomaisen ohjeellisen luettelon laatimiseksi liikkeeseenlaskijoiden 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista oikeutetuista eduista ja tilanteista, joissa sisäpiiritiedon julkistamisen lykkääminen todennäköisesti johtaa yleisöä harhaan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla.

18 artikla

Sisäpiiriluetelot

1. Liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on

a) laadittava luettelo kaikista henkilöistä, joilla on pääsy sisäpiiritietoon ja jotka työskentelevät niille työsopimuksen perusteella tai muuten suorittavat tehtäviä, joiden kautta niillä on pääsy sisäpiiritietoon, kuten neuvonantajista, kirjanpitäjistä tai luottoluokituslaitoksista, jäljempänä 'sisäpiiriluettelo';

b) saatettava sisäpiiriluettelo viipymättä ajan tasalle 4 kohdan mukaisesti; ja

c) toimitettava sisäpiiriluettelo toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman pian sen pyynnöstä.

2. Liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet varmistaakseen, että kaikki sisäpiiriluetelossa olevat henkilöt hyväksyvät kirjallisesti tähän liittyvät oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät velvoitteet sekä ovat tietoisia sisäpiirikauppoihin ja sisäpiiritiedon laittomaan ilmaisemiseen sovellettavista seuraamuksista.

Jos liikkeeseenlaskijan puolesta tai lukuun toimiva toinen henkilö ottaa tehtäväkseen sisäpiiriluetelon laatimisen ja ajan tasalle saattamisen, liikkeeseenlaskija on kaikilta osin vastuussa tämän artiklan noudattamisesta. Liikkeeseenlaskijalla on aina oikeus tutustua sisäpiirilueteloon.

3. Sisäpiiriluetelossa on oltava ainakin

- a) kaikkien niiden henkilöiden henkilöllisyys, joilla on pääsy sisäpiiritietoon;
- b) syy siihen, että kyseinen henkilö on sisällytetty sisäpiirilueteloon;
- c) päivämäärä ja kellonaika, joka kyseinen henkilö on saanut pääsyn sisäpiiritietoon; ja
- d) päivämäärä, jolloin sisäpiiriluetelo laadittiin.

4. Liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on saatettava sisäpiiriluetelo ajan tasalle viipymättä ja mainittava ajan tasalle saattamisen päivämäärä seuraavissa tilanteissa:

- a) jos tapahtuu muutos syyssä, jonka vuoksi jo luettelossa oleva henkilö sisällytetään sisäpiirilueteloon;
- b) jos uusi henkilö saa pääsyn sisäpiiritietoon ja hänet on tämän vuoksi lisättävä sisäpiirilueteloon; ja
- c) jos henkilöllä ei ole enää pääsyä sisäpiiritietoon.

Kaikkien ajan tasalle saattamisen yhteydessä on mainittava päivämäärä ja kellonaika, jolloin ajan tasalle saattamisen aiheuttanut muutos tapahtui.

5. Liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on säilytettävä sisäpiiriluetelo vähintään viiden vuoden ajan sen jälkeen, kun luettelo on laadittu tai se on saatettu ajan tasalle.

6. Liikkeeseenlaskijoiden, joiden rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinoilla, ei tarvitse laatia sisäpiirilueteloa, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) liikkeeseenlaskija toteuttaa kaikki kohtuulliset toimet varmistaakseen, että kaikki henkilöt, joilla on pääsy sisäpiiritietoon, tunnustavat tähän liittyvät oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät velvoitteet sekä ovat tietoisia sisäpiirikauppoihin ja sisäpiiritiedon laittomaan ilmaisemiseen sovellettavista seuraamuksista; ja
- b) liikkeeseenlaskija pystyy toimittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle pyynnöstä sisäpiiriluetelon.

7. Tätä artiklaa sovelletaan liikkeeseenlaskijoihin, jotka ovat pyytäneet rahoitusvälineidensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla jäsenvaltiossa tai hyväksyneet sen, tai jos on kyse välineestä, jolla käydään kauppaa ainoastaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, liikkeeseenlaskijoihin, jotka ovat hyväksyneet kaupankäynnin rahoitusvälineillään monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai ovat pyytäneet rahoitusvälineidensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä jäsenvaltiossa.

8. Tämän artiklan 1–5 kohtaa sovelletaan myös

- a) päästöoikeuksien markkinoilla toimiviin markkinaosapuoliin sellaisen sisäpiiritiedon osalta, joka koskee päästöoikeuksia ja liittyy kyseisen päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen fyysisiin toimiin;

- b) kaikkiin asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaisesti järjestettyjen päästöoikeuksien tai muiden niihin perustuvien huutokauppatuotteiden huutokauppoihin liittyviin huutokauppapaikkoihin, huutokaupanpitäjiin ja huutokauppatarkkailijoihin.

9. Tämän artiklan yhdenmukaisten soveltamisedellytysten varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joilla määritetään tässä artiklassa tarkoitettujen sisäpiiriluetteloiden tarkka muoto ja tapa saattaa nämä luettelot ajan tasalle.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetusten (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

19 artikla

Johtohenkilöiden liiketoimet

1. Johtotehtävissä toimivien henkilöiden sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivalle markkinaosapuolelle ja 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle

- a) liikkeeseenlaskijoiden osalta kaikki heidän omaan lukuunsa tehdyt kyseisen liikkeeseenlaskijan osakkeisiin tai vieraan pääoman ehtoihin välineisiin tai niihin liittyviin johdannaisiin tai muihin rahoitusvälineisiin liittyvät liiketoimet;
- b) päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten osalta kaikki heidän omaan lukuunsa tehdyt päästöoikeuksiin, niihin perustuviin huutokauppatuotteisiin tai niihin liittyviin johdannaisiin liittyvät liiketoimet.

Kyseiset ilmoitukset on tehtävä viipymättä ja viimeistään kolme työpäivää liiketoimen toteuttamisen jälkeen.

Ensimmäistä alakohtaa aletaan soveltaa, kun liiketoimien kokonaismäärä on saavuttanut 8 kohdassa tai, tilanteen mukaan, 9 kohdassa vahvistetun raja-arvon kalenterivuoden aikana.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa ja rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta säätää muista kuin tässä artiklassa tarkoitetuista ilmoitusvelvollisuuksista 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille kaikista omaan lukuunsa toteuttamistaan liiketoimista.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden on noudatettava sen jäsenvaltion ilmoittamista koskevia sääntöjä, jossa liikkeeseenlaskija tai päästöoikeuksien markkinoilla toimiva markkinaosapuoli on rekisteröity. Ilmoitukset on tehtävä kolmen työpäivän kuluessa liiketoimen toteuttamispäivästä kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos liikkeeseenlaskija ei ole rekisteröity jäsenvaltiossa, ilmoitus on tehtävä direktiivin 2004/109/EY 2 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisen kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai, jos sellaista ei ole, kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle.

3. Liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen on varmistettava, että 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot julkistetaan viipymättä ja viimeistään kolmen työpäivän kuluessa liiketoimesta siten, että tietoon voidaan tutustua nopeasti ja syrjimättömästi 17 artiklan 10 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien mukaisesti.

Liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen on käytettävä sellaista tiedotusvälinettä, jonka voidaan kohtuudella luottaa levittävän tietoja tehokkaasti yleisölle kaikkialla unionissa, ja tapauksen mukaan sen on käytettävä direktiivin 2004/109/EY 21 artiklassa tarkoitettua virallisesti nimettyä järjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kansallisessa lainsäädännössä voidaan säätää, että toimivaltainen viranomainen voi julkistaa tiedot itse.

4. Tätä artiklaa sovelletaan liikkeeseenlaskijoihin, jotka

- a) ovat pyytäneet rahoitusvälineidensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla tai hyväksyneet sen; tai
- b) jos on kyse välineestä, jolla käydään kauppaa ainoastaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, liikkeeseenlaskijoihin, jotka ovat hyväksyneet kaupankäynnin rahoitusvälineillään monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai ovat pyytäneet rahoitusvälineidensä ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

5. Liikkeeseenlaskijoiden tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten on ilmoitettava johtotehtävissä toimiville henkilöille kirjallisesti heille tästä artiklasta johtuvista velvoitteista. Liikkeeseenlaskijoiden ja päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten on laadittava luettelo kaikista johtotehtävissä toimivista henkilöistä sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvista henkilöistä.

Johtotehtävissä toimivien henkilöiden on ilmoitettava lähipiiriinsä kuuluville henkilöille kirjallisesti tästä artiklasta heille johtuvista velvoitteista ja säilytettävä jäljennös tästä ilmoituksesta.

6. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa liiketoimia koskevassa ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- a) henkilön nimi;
- b) ilmoituksen syy;
- c) asianomaisen liikkeeseenlaskijan tai päästöoikeuksien markkinoilla toimivan markkinaosapuolen nimi;
- d) rahoitusvälineen kuvaus ja tunnistus;
- e) liiketoimen tai liiketoimien luonne (esimerkiksi hankinta tai luovutus), josta käy ilmi, liittyykö liiketoimi osakeoptio-ohjelmien toteuttamiseen tai 7 kohdassa säädettyihin esimerkkeihin;
- f) liiketoimen tai liiketoimien päivämäärä ja paikka; ja
- g) liiketoimen tai liiketoimien hinta ja volyymi. Jos kyseessä on panttaus, jonka ehdoissa määrätään, että sen arvo voi muuttua, tämä olisi julkistettava yhdessä sen arvon kanssa sinä päivänä, jona panttaus tehdään.

7. Sovellettaessa 1 kohtaa ilmoitettaviin liiketoimiin on sisällyttävä myös seuraavat:

- a) rahoitusvälineiden panttaus tai lainaus 1 kohdassa tarkoitetun johtotehtävissä toimivan henkilön tai tämän lähipiiriin kuuluvan henkilön toimesta tai puolesta;
- b) ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävän tai toteuttavan henkilön tai toisen henkilön 1 kohdassa tarkoitetun johtotehtävissä toimivan henkilön tai tämän henkilön lähipiiriin kuuluvan henkilön puolesta toteuttamat liiketoimet myös silloin, kun käytetään harkintavaltaa;
- c) liiketoimet, jotka toteutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY⁽¹⁾ mukaisesti määritellyn henkivakuutuksen yhteydessä, kun
 - i) vakuutuksenottaja on 1 kohdassa tarkoitettu johtotehtävissä toimiva henkilö tai tämän lähipiiriin kuuluva henkilö;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutus-toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

ii) vakuutuksenottaja on vastuussa sijoituksen riskistä; ja

iii) vakuutuksenottajalla on valtuudet tai harkintavalta tehdä sijoituspäätöksiä tietyistä välineistä kyseisessä henkivakuutuksessa tai toteuttaa liiketoimia, jotka koskevat kyseisen henkivakuutuksen tietyjä välineitä.

Edellä olevaa a alakohtaa sovellettaessa rahoitusvälineiden panttauksesta tai vastaavasta vakuustarkoituksiin tehtävästä talletuksesta, jonka yhteydessä rahoitusvälineitä talletetaan omaisuudensäilytystilille, ei tarvitse ilmoittaa, jos tai niin kauan kuin kyseinen panttaus tai muu vastaava vakuustarkoituksiin tehtävä talletus ei ole tarkoitettu tietyn luottojärjestelyn takaamiseen.

Sikäli kuin vakuutus sopimuksen vakuutuksenottaja on velvollinen ilmoittamaan liiketoimista tämän kohdan mukaisesti, ilmoitusvelvollisuus ei kuulu vakuutusyhtiölle.

8. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan kaikkiin myöhempiin liiketoimiin, kun 5 000 euron kokonaismäärä on saavutettu kalenterivuoden aikana. Tämä 5 000 euron raja-arvo lasketaan laskemalla yhteen nettouttamatta kaikki 1 kohdassa tarkoitettut liiketoimet.

9. Toimivaltainen viranomais voi päättää nostaa 8 kohdassa tarkoitettun raja-arvon 20 000 euroon, ja sen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle päätöksensä ja sen perustelut, jotka liittyvät erityisesti markkinaolosuhteisiin, jotta korkeampi raja-arvo voidaan hyväksyä ennen sen soveltamista. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee verkkosivustollaan luettelon tämän artiklan mukaisesti sovellettavista raja-arvoista sekä toimivaltaisten viranomaisten toimittamat kyseisten raja-arvojen perustelut.

10. Tätä artiklaa sovelletaan myös liiketoimiin, joita toteuttavat henkilöt, jotka toimivat johtotehtävissä asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaisesti järjestettyihin huutokauppoihin osallistuvien huutokauppapaikkojen, huutokaupanpitäjien ja huutokauppatarkkailijoiden palveluksessa, sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt, sikäli kuin heidän liiketoimensa liittyvät päästöoikeuksiin, niiden johdannaisiin tai niihin perustuviin huutokauppatuotteisiin. Näiden henkilöiden on ilmoitettava liiketoimensa tilanteen mukaan huutokauppapaikalle, huutokaupanpitäjälle ja huutokauppatarkkailijalle sekä sille toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa tilanteen mukaan huutokauppapaikka, huutokaupanpitäjä tai huutokauppatarkkailija on rekisteröity. Huutokauppapaikkojen, huutokaupanpitäjien, huutokauppatarkkailijoiden tai toimivaltaisen viranomaisen on julkistettava näin ilmoitetut tiedot 3 kohdan mukaisesti.

11. Rajoittamatta 14 ja 15 artiklan soveltamista henkilö, joka toimii johtotehtävissä liikkeeseenlaskijan palveluksessa, ei saa toteuttaa omaan lukuunsa tai kolmannen osapuolen lukuun, suoraan tai välillisesti, liiketoimia, jotka liittyvät liikkeeseenlaskijan osakkeisiin tai vieraan pääoman ehtoihin välineisiin tai niihin liittyviin johdannaisiin tai muihin rahoitusvälineisiin, 30 kalenteripäivän pituisen suljetun ajanjakson aikana ennen sen osavuositarkastuksen tai vuositilinpäätöksen julkaisemista, jonka liikkeeseenlaskija on velvollinen julkistamaan

a) sen kauppapaikan sääntöjen mukaisesti, jolla liikkeeseenlaskijan osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi; tai

b) kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

12. Rajoittamatta 14 ja 15 artiklan soveltamista liikkeeseenlaskija voi sallia, että henkilö, joka toimii johtotehtävissä sen palveluksessa, saa käydä kauppaa omaan lukuunsa tai kolmannen osapuolen lukuun 11 kohdassa tarkoitettun suljetun ajanjakson aikana joko

a) tapauskohtaisesti siksi, että poikkeukselliset olosuhteet, kuten vakavat rahoitusvaikeudet, edellyttävät osakkeiden myyntiä välittömästi; tai

b) johtuen kyseisen kaupankäynnin ominaispiirteistä, kun on kyse liiketoimista, jotka tehdään osana työntekijöiden omistus- tai säästöjärjestelmää taikka johtoaseman edellytyksenä olevien osakkeiden tai osakkeensaantioikeuksien hankintaa tai näihin liittyen, tai liiketoimista, joissa edunsaajan osuus kyseisessä arvopaperissa ei muutu.

13. Siirretään komissiolle valta antaa 35 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään olosuhteet, joissa liikkeeseenlaskija voi sallia kaupankäynnin suljetun ajanjakson aikana 12 kohdassa tarkoitettulla tavalla, mukaan lukien olosuhteet, jotka katsottaisiin poikkeukselliseksi, sekä ne liiketoimityypit, jotka oikeuttaisivat kaupankäyntilupa.

14. Siirretään komissiolle valta antaa 35 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täsmennetään ne liiketoimityypit, jotka johtaisivat 1 kohdassa tarkoitettuun velvollisuuteen.

15. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii 1 kohdan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandeiksi, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisen ja julkistamisen muotoa ja mallia.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

20 artikla

Sijoitussuosituksien ja tilastot

1. Henkilöiden, jotka tuottavat tai levittävät sijoitussuosituksia tai muuta tietoa, jolla suositellaan tai ehdotetaan investointistrategiaa, on pyrittävä kohtuudella varmistamaan, että tieto esitetään puolueettomasti, ja ilmoitettava niitä rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy, koskevat etunsa ja eturistiriidat.

2. Julkisten laitosten, jotka levittävät sellaisia tilastoja tai ennusteita, joilla voi olla huomattava vaikutus rahoitusmarkkinoihin, on levitettävä niitä puolueettomasti ja avoimesti.

3. Tämän artiklan johdonmukaisen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joilla määritetään tekniset järjestelyt, joiden mukaisesti 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöryhmät voivat esittää puolueettomasti sijoitussuosituksia tai muuta sijoitusstrategioiden suosittelemiseen tai ehdottamiseen liittyviä tietoja ja ilmaista erityiset edut tai eturistiriidat.

ESMA toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

Edellä 3 kohdassa tarkoitetuissa teknisissä sääntelystandardeissa vahvistettuja teknisiä järjestelyjä ei sovelleta toimittajiin, joihin sovelletaan jäsenvaltiossa vastaavaa asianmukaista sääntelyä, vastaava asianmukainen itsesääntely mukaan luettuna, edellyttäen, että sääntelyn vaikutukset ovat samat kuin kyseisillä teknisillä järjestelyillä. Jäsenvaltion on ilmoitettava vastaavan asianmukaisen sääntelyn teksti komissiolle.

21 artikla

Tietojen ilmaiseminen tai levittäminen tiedotusvälineissä

Sovellettaessa 10 artiklaa, 12 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja 20 artiklaa, jos tietoja ilmaistaan tai levitetään ja jos suosituksia annetaan tai levitetään journalistisiin tarkoituksiin tai tiedotusvälineissä tapahtuvan muunlaisen ilmaisun tarkoituksiin, tällaista tiedon ilmaisemista tai levittämistä arvioitaessa on otettava huomioon lehdistönvapaus ja ilmaisunvapaus muissa tiedotusvälineissä koskevat säännöt samoin kuin toimittajan ammattia koskevat säännöt, paitsi jos

a) kyseiset henkilöt tai heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt saavat suoraan tai välillisesti hyötyä tai voittoa kyseisten tietojen ilmaisemisesta tai levittämisestä; tai

- b) kyseisten tietojen ilmaisemisella tai levittämällä pyritään johtamaan markkinoita harhaan rahoitusvälineiden tarjonnan, kysynnän tai hinnan suhteen.

4 LUKU

ARVOPAPERIMARKKINAVIRANOMAINEN JA TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

22 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

Rajoittamatta oikeusviranomaisten toimivaltaa kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi toimivaltainen hallintoviranomainen tämän asetuksen soveltamista varten. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tämä komissiolle, arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden muille toimivaltaisille viranomaisille. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan sen alueella kaikkiin sen alueella toteutettuihin toimiin ja niihin ulkomailla toteutettuihin toimiin, jotka liittyvät välineisiin, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla, joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi tällaisilla markkinoilla on pyydetty, jotka on huutokaupattu huutokauppapaikassa tai joilla käydään kauppaa sen alueella toimivassa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä on pyydetty.

23 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten valtuudet

1. Toimivaltaisten viranomaisten on hoidettava tehtävänsä ja käytettävä valtuuksiaan jollakin seuraavista tavoista:
 - a) suoraan;
 - b) yhdessä muiden viranomaisten kanssa tai markkinoilla toimivien yritysten kanssa;
 - c) omalla vastuullaan siirtämällä valtuudet tällaisille viranomaisille tai markkinoilla toimiville yrityksille;
 - d) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.
2. Voidakseen hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä toimivaltaisilla viranomaisilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti oltava vähintään seuraavat valvonta- ja tutkintavaltuudet:
 - a) saada tutustua mihin tahansa asiakirjaan ja tietoon sen muodosta riippumatta ja saada tai ottaa jäljennös siitä;
 - b) vaatia tai pyytää tietoja kaikilta henkilöiltä, myös niiltä, jotka osallistuvat toimeksiantojen lähettämiseen tai asianomaisten liiketoimien toteuttamiseen, sekä heidän päämiehiltään, ja tarvittaessa kutsua tällainen henkilö kuultavaksi tietojen saamiseksi;
 - c) hyödykejohdannaisten osalta pyytää vakiomuotoisia tietoja niihin liittyvillä spot-markkinoilla toimivilta markkinaosapuolilta, saada raportteja liiketoimista ja päästä suoraan kaupankävijöiden järjestelmiin;
 - d) suorittaa paikalla tehtäviä tarkastuksia ja tutkimuksia muissa kuin luonnollisten henkilöiden yksityisasunnoissa;
 - e) ellei toisesta alakohdasta muuta johdu, päästä luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden tiloihin asiakirjojen ja missä tahansa muodossa olevien tietojen takavarikoimiseksi, jos voidaan perustellusti epäillä, että tarkastuksen tai tutkinnan aiheeseen liittyvillä asiakirjoilla tai tiedoilla voi olla merkitystä todistettaessa sisäpiirikauppoja tai markkinoiden manipulointia, joilla rikotaan tätä asetusta;
 - f) saattaa asioita rikostutkinnan kohteeksi;
 - g) pyytää sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten tai rahoituslaitosten hallussa olevia tallenteita puhelinkeskusteluista tai sähköisestä viestinnästä tai tietoliikennetietoja;

- h) vaatia kansallisen lainsäädännön sallimissa puitteissa televiestintäoperaattorin hallussa olevia tietoliikennetietoja, jos voidaan perustellusti epäillä 14 artiklan a tai b alakohdan tai 15 artiklan rikkomista ja jos näillä tiedoilla saattaa olla merkitystä tutkittaessa tällaista rikkomista;
- i) vaatia omaisuuden jäädyttämistä tai takavarikoimista taikka molempia;
- j) keskeyttää kaupankäynti kyseisillä rahoitusvälineillä;
- k) vaatia sellaisen käytännön tilapäistä lopettamista, jonka toimivaltainen viranomainen katsoo olevan ristiriidassa tämän asetuksen kanssa;
- l) asettaa väliaikainen ammattitoimintakielto; ja
- m) toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yleisölle on tiedotettu asianmukaisesti, muun muassa oikeaisemalla ilmaistua väärä tai harhaanjohtava tieto esimerkiksi vaatimalla liikkeeseenlaskijaa tai toista henkilöä, joka on julkaissut tai levittänyt vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, julkaisemaan oikaisu.

Jos kansallisen lainsäädännön mukaisesti ensimmäisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettua luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden tiloihin pääsyä varten tarvitaan kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisten ennakolta antama lupa, kyseisessä alakohdassa tarkoitettuja valtuuksia saadaan käyttää vasta sen jälkeen, kun tällainen ennakkolupa on saatu.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että on toteutettu asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tehtäviensä hoitamisen edellyttämät valvonta- ja tutkintavaltuudet.

Tämä asetus ei rajoita niiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten soveltamista, jotka koskevat julkisia ostotarjouksia, sulautumistoimia ja muita liiketoimia, joilla on vaikutusta sellaisten yritysten omistukseen tai määräysvaltaan, joiden sääntelystä vastaavat valvontaviranomaiset, jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet direktiivin 2004/25/EY 4 artiklan mukaisesti ja jotka asettavat vaatimuksia tämän asetuksen vaatimusten lisäksi.

4. Henkilön, joka saattaa toimivaltaisen viranomaisen saataville tietoja tämän asetuksen mukaisesti, ei katsota rikkovan mitään tietojen ilmaisemista koskevaa rajoitusta, joka on asetettu sopimuksella taikka lailla, asetuksella tai hallinnollisella määräyksellä, eikä ilmoituksen tekemää henkilöä aseteta minkäänlaiseen vastuuvollisuuteen ilmoituksen osalta.

24 artikla

Yhteistyö arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa

1. Toimivaltainen viranomainen on tätä asetusta soveltaessaan tehtävä yhteistyötä arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa asetuksen (EU) N:o 1095/2010 mukaisesti.
2. Toimivaltainen viranomainen on asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 artiklan mukaisesti toimitettava viipymättä arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikki tiedot, joita se tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi.
3. Tämän artiklan yhdenmukaisten soveltamisedellytysten varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritetään menettelyt ja lomakkeet 2 kohdassa tarkoitettua tietojenvaihtoa varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

25 artikla

Yhteistyövelvollisuus

1. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä keskenään ja arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa, kun se on välttämätöntä tämän asetuksen soveltamiseksi, ellei sovelleta jotakin 2 kohdassa säädetystä poikkeuksista. Toimivaltaisten viranomaisten on avustettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia ja arvopaperimarkkinaviranomaisia. Niiden on erityisesti vaihdettava tietoja ilman aiheutonta viivästystä ja tehtävä yhteistyötä tutkinta-, valvonta- ja täytäntöönpanotoimissa.

Ensimmäisessä alakohdassa säädettyä yhteistyö- ja avunantovelvollisuutta sovelletaan myös suhteessa komissioon, kun tietojenvaihto liittyy hyödykkeisiin, jotka ovat SEUT:n liitteessä I lueteltuja maataloustuotteita.

Toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen on tehtävä yhteistyötä asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ja erityisesti sen 35 artiklan mukaisesti.

Jos jäsenvaltiot ovat päättäneet 30 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määrätä kyseisessä artiklassa tarkoitettuja rikosoikeudellisia seuraamuksia tämän asetuksen säännösten rikkomisesta, niiden on varmistettava, että on otettu käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä, jotta toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tarvittavat valtuudet olla yhteydessä oikeusviranomaisiin oikeudenkäyttöalueellaan saadakseen yksityiskohtaisia tietoja rikosoikeudellisista tutkimuksista ja menettelyistä, jotka on käynnistetty tämän asetuksen mahdollisista rikkomisista, ja niiden on toimitettava tiedot muille toimivaltaisille viranomaisille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle täyttääkseen velvollisuutensa tehdä yhteistyötä keskenään ja arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa tätä asetusta sovellettaessa.

2. Toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä toimittamasta pyydettyjä tietoja tai tekemästä yhteistyötä tutkinnassa ainoastaan seuraavissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, eli jos:

- a) asiaankuuluvien tietojen toimittaminen voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion turvallisuuteen ja erityisesti terrorismin ja muiden vakavien rikosten torjuntaan;
- b) pyynnön noudattaminen vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti sen omaan tutkintaan, täytäntöönpanon valvontaan tai tapauksen mukaan rikostutkimukseen;
- c) samoja toimia ja samoja henkilöitä koskeva oikeudellinen menettely on jo pantu vireille pyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaisessa; tai
- d) pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa on jo annettu näitä henkilöitä ja näitä tekoja koskeva lainvoimainen tuomio.

3. Toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen on tehtävä yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 713/2009⁽¹⁾ perustetun energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) ja jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa, jotta voidaan varmistaa sääntöjen koordinoitu täytäntöönpano, kun liiketoimet, kauppaa koskevat toimeksiannot tai muut toimet tai toimintatavat liittyvät yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen, johon sovelletaan tätä asetusta, ja myös yhteen tai useampaan tukkukaupan energiatuotteeseen, johon sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1227/2011 3, 4 ja 5 artiklaa. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan määritelmien erityispiirteet sekä asetuksen (EU) N:o 1227/2011 3, 4 ja 5 artiklan säännökset, kun ne soveltavat tämän asetuksen 7, 8 ja 12 artiklaa tukkukaupan energiatuotteisiin liittyviin rahoitusvälineisiin.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä välittömästi toimitettava 1 kohdassa tarkoitettua tarkoitusta varten tarvittavat tiedot.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 713/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1).

5. Jos toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut siitä, että tämän asetuksen säännösten vastaisia tekoja harjoitetaan tai on harjoitettu toisen jäsenvaltion alueella tai että teot vaikuttavat toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalla kauppapaikalla kaupankäynnin kohteena oleviin rahoitusvälineisiin, sen on ilmoitettava tästä mahdollisimman selkeällä tavalla kyseisen toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja tukkukaupan energiatuotteiden osalta energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle. Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan ja arvopaperimarkkinaviranomaista ja tukkukaupan energiatuotteiden osalta energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastoa aiheellisista toimista ja ilmoitettava toisilleen merkittävistä välivaiheista. Niiden on koordinoitava toimintansa, jotta vältetään mahdolliset kaksinkertaiset ja päällekkäiset toimet sovellettaessa hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä tällaisissa rajat ylittävissä tapauksissa 30 ja 31 artiklan mukaisesti, ja avustettava toisiaan päätöstensä täytäntöönpanossa.

6. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta apua paikalla tehtäviä tarkastuksia tai tutkimuksia varten.

Pyynnön esittävä toimivaltainen viranomainen voi ilmoittaa arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikista ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista pyynnöistä. Jos on kyse rajat ylittävästä tutkimuksesta tai tarkastuksesta, arvopaperimarkkinaviranomainen koordinoi tutkimuksen tai tarkastuksen, jos jokin toimivaltaisista viranomaisista sitä pyytää.

Kun toimivaltainen viranomainen saa toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta pyynnön, joka koskee paikalla suoritettavan tarkastuksen tai tutkimuksen tekemistä, se voi toimia jollakin seuraavista tavoista:

- a) se voi tehdä paikalla suoritettavan tarkastuksen tai tutkimuksen itse;
- b) se voi antaa pyynnön esittäneen toimivaltaisen viranomaisen osallistua paikalla suoritettavaan tarkastukseen tai tutkimukseen;
- c) se voi antaa pyynnön esittäneen toimivaltaisen viranomaisen tehdä paikalla suoritettavan tarkastuksen tai tutkimuksen itse;
- d) se voi nimetä tarkastajat tai asiantuntijat tekemään paikalla suoritettavan tarkastuksen tai tutkimuksen;
- e) se voi antaa valvontatoimiin liittyviä erityistehtäviä myös toisille toimivaltaisille viranomaisille.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös tehdä yhteistyötä toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa helpottaakseen taloudellisten seuraamusten perimistä.

7. Rajoittamatta SEUT 258 artiklan soveltamista toimivaltainen viranomainen, jonka 1, 3, 4 ja 5 kohdan mukaista tieto- tai avunantopyyntöä ei ole täytetty kohtuullisessa ajassa tai jonka tieto- tai avunantopyyntö on hylätty, voi saattaa kyseisen pyynnön hylkäyksen tai sen täyttämisen laiminlyönnin kohtuullisessa ajassa arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi.

Tällaisissa tilanteissa arvopaperimarkkinaviranomainen voi toimia asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta arvopaperimarkkinaviranomaisen mahdollisuutta toimia asetuksen (EU) N:o 1095/2010 17 artiklan mukaisesti.

8. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja spot-markkinoista vastaavien kansallisten ja kolmansien maiden sääntelyviranomaisten kanssa, jos niillä on perusteltu syy epäillä, että tämän asetuksen vastaiseksi sisäpiirikaupaksi, sisäpiiritiedon laittomaksi ilmaisemiseksi tai markkinoiden manipuloinniksi luokiteltavia tekoja harjoitetaan tai on harjoitettu. Tällaisen yhteistyön ansiosta saadaan koottu yleiskuva kyseisistä rahoitus- ja spot-markkinoista ja voidaan havaita eri markkinoilla ja eri maissa harjoitettu markkinoiden väärinkäyttö ja määrätä siitä seuraamuksia.

Päästöoikeuksien osalta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun yhteistyön ja tietojenvaihdon takaavat myös seuraavat tahot:

- a) huutokauppatarkkailija asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukaisesti järjestettyjen päästöoikeuksien tai muiden niihin perustuvien huutokauppatuotteiden huutokauppojen osalta; ja

- b) toimivaltaiset viranomaiset, rekisterien valvojat, mukaan lukien keskusvalvoja, ja muut julkiset elimet, joiden tehtävänä on valvoa direktiivin 2003/87/EY noudattamista.

Arvopaperimarkkinaviranomaisen tehtävänä on helpottaa ja koordinoita yhteistyötä ja tietojenvaihtoa toisten jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten ja sääntelyviranomaisten välillä. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyösopimuksia spot-markkinoista vastaavien kolmansien maiden sääntelyviranomaisten kanssa 26 artiklan mukaisesti aina kun mahdollista.

9. Tämän artiklan yhdenmukaisten soveltamisedellytysten varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandeiksi, joissa määritetään menettelyt ja lomakkeet tässä artiklassa tarkoitettua tietojenvaihtoa ja avunantoa varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

26 artikla

Yhteistyö kolmansien maiden kanssa

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa sovittava kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa yhteistyöjärjestelyistä, jotka koskevat tietojenvaihtoa kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa ja tästä asetuksesta johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanoa kolmansissa maissa. Näiden yhteistyöjärjestelyjen on varmistettava vähintään tehokas tietojenvaihto, jonka ansiosta toimivaltaiset viranomaiset pystyvät hoitamaan tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tällaisten järjestelyjen tekoa koskevista suunnitelmistaan.

2. Arvopaperimarkkinaviranomainen edistää ja koordinoi mahdollisuuksien mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja kolmansien maiden valvontaviranomaisten välisten yhteistyöjärjestelyjen kehittämistä.

Tämän artiklan johdonmukaisen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joihin sisältyy yhteistyöjärjestelyjä koskeva malliasiakirja, jota jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on mahdollisuuksien mukaan käytettävä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä toisessa alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen edistää ja koordinoi mahdollisuuksien mukaan myös toimivaltaisten viranomaisten välistä, kolmansien maiden valvontaviranomaisilta saatujen tietojen vaihtoa, jolla voi olla merkitystä 30 ja 31 artiklan mukaisten toimenpiteiden toteutuksessa.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia tietojenvaihtoa koskevista yhteistyöjärjestelyistä kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa vain, jos luovutettavien tietojen salassapito taataan vähintään 27 artiklassa säädetyllä tavalla. Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava näiden toimivaltaisten viranomaisten tehtävien suorittamista.

27 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Tämän asetuksen nojalla saatuja, vaihdettuja tai siirrettyjä luottamuksellisia tietoja koskee 2 ja 3 kohdassa säädetty salassapitovelvollisuus.
2. Kaikki toimivaltaisten viranomaisten välillä tämän asetuksen mukaisesti vaihdetut tiedot, jotka koskevat liiketoiminta- tai toimintaolosuhteita ja muita taloudellisia tai henkilökohtaisia asioita, on katsottava luottamuksellisiksi, ja niihin on sovellettava salassapitovelvollisuutta koskevia vaatimuksia, paitsi jos toimivaltainen viranomainen ilmoittaa tietoja toimittaessaan, että tällaiset tiedot saa ilmaista, tai jos niiden ilmaiseminen on tarpeen oikeudellisia menettelyjä varten.
3. Salassapitovelvollisuutta sovelletaan kaikkiin henkilöihin, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet toimivaltaisen viranomaisen tai sellaisten muiden viranomaisten tai markkinoilla toimivien yritysten palveluksessa, joille toimivaltainen viranomainen on siirtänyt valtuuksiaan, myös toimivaltaisen viranomaisen palkkaamiin tilintarkastajiin ja asiantuntijoihin. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa ilmaista toiselle henkilölle eikä viranomaiselle, ellei unionin tai kansallisessa oikeudessa toisin säädetä.

28 artikla

Tietosuoja

Toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava tässä asetuksessa vahvistetut tehtävänsä, jotka koskevat henkilötietojen käsittelyä tämän asetuksen puitteissa, direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen soveltaa asetuksen (EY) N:o 45/2001 säännöksiä henkilötietojen käsittelyyn, jota se suorittaa tämän asetuksen puitteissa.

Henkilötietoja säilytetään enintään viiden vuoden ajan.

29 artikla

Henkilötietojen luovuttaminen kolmansille maille

1. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi siirtää henkilötietoja kolmanteen maahan, jos direktiivin 95/46/EY vaatimukset täyttyvät, ja ainoastaan tapauskohtaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että siirto on tarpeen tämän asetuksen soveltamiseksi ja että kyseinen kolmas maa ei siirrä tietoja toiselle kolmannelle maalle, jolle sille ole annettu nimenomaista kirjallista lupaa ja jollei se noudata jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen määrittämiä ehtoja.
2. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen saa luovuttaa toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta saamansa henkilötiedot kolmannen maan valvontaviranomaiselle ainoastaan, jos se on saanut nimenomaisen suostumuksen tiedot toimittaneelta toimivaltaiselta viranomaiselta, ja tietyissä tapauksissa ainoastaan sellaisia tarkoituksia varten, jotka kyseinen toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt.
3. Yhteistyösopimuksessa määrättyssä henkilötietojen vaihdossa on noudatettava direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä.

5 LUKU

HALLINNOLLISET TOIMENPITEET JA SEURAAMUKSET

30 artikla

Hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet

1. Rajoittamatta rikosoikeudellisia seuraamuksia ja rajoittamatta 23 artiklan mukaisia toimivaltaisten viranomaisten valvontavaltuuksia jäsenvaltioiden on säädettävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet toteuttaa asianmukaisia hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä ainakin seuraavien rikkomisten osalta:
 - a) tämän asetuksen 14 ja 15 artiklan, 16 artiklan 1 ja 2 kohdan, 17 artiklan 1, 2, 4, 5 ja 8 kohdan, 18 artiklan 1–6 kohdan, 19 artiklan 1, 2, 3, 5, 6, 7 ja 11 kohdan sekä 20 artiklan 1 kohdan rikkominen; ja

- b) kieltäytyminen yhteistyöstä 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa tutkimuksessa, tarkastuksessa tai pyynnössä taikka kieltäytyminen suostumasta niihin.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että ne eivät vahvista ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja hallinnollisia seuraamuksia koskevia sääntöjä, jos kyseisen alakohdan a tai b alakohdassa tarkoitettuihin rikkomisiin jo sovelletaan niiden kansallisen lainsäädännön nojalla rikosoikeudellisia seuraamuksia viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016. Jos jäsenvaltiot päättävät toimia näin, niiden on annettava asianomaiset rikoslainsäädäntönsä osat yksityiskohtaisesti tiedoksi komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Jäsenvaltioiden on annettava ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetut säännöt yksityiskohtaisesti tiedoksi komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016. Niiden on viipymättä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle myöhemmistä muutoksista näihin sääntöihin.

2. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen rikkomisten osalta varmistettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet vähintään seuraavien hallinnollisten seuraamusten määräämiseen ja seuraavien hallinnollisten toimenpiteiden toteuttamiseen:

- a) määräys, jossa rikkomisesta vastuussa olevaa henkilöä vaaditaan lopettamaan rikkomisen ja olemaan toistamatta sitä;
- b) rikkomisen johdosta saatujen voittojen tai vältettyjen tappioiden luovuttaminen siltä osin kuin ne voidaan määrittää;
- c) julkinen varoitus, josta käy ilmi rikkomisesta vastuussa oleva henkilö ja rikkomisen luonne;
- d) sijoituspalveluyrityksen toimiluvan peruuttaminen tai keskeyttäminen;
- e) väliaikainen kielto, jolla kielletään sijoituspalveluyrityksen palveluksessa johtotehtävissä toimivaa henkilöä tai muuta vastuussa olevana pidettyä luonnollista henkilöä toimimasta johtotehtävissä sijoituspalveluyrityksissä;
- f) jos 14 tai 15 artiklan rikkomisen toistuu, pysyvä kielto, jolla kielletään sijoituspalveluyrityksen palveluksessa johtotehtävissä toimivaa henkilöä tai muuta rikkomisesta vastuussa olevana pidettyä luonnollista henkilöä toimimasta johtotehtävissä sijoituspalveluyrityksissä;
- g) väliaikainen kielto, jolla kielletään sijoituspalveluyrityksen palveluksessa johtotehtävissä toimivaa henkilöä tai muuta rikkomisesta vastuussa olevana pidettyä luonnollista henkilöä käymästä kauppaa omaan lukuunsa;
- h) hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset, jotka ovat vähintään kolme kertaa suuremmat kuin rikkomisen johdosta saadut voitot tai vältetyt tappiot, jos ne voidaan määrittää;
- i) kun on kyse luonnollisesta henkilöstä, hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset, jotka ovat vähintään:
 - i) 14 ja 15 artiklan rikkomisista 5 000 000 euroa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014;
 - ii) 16 ja 17 artiklan rikkomisista 1 000 000 euroa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014; ja
 - iii) 18, 19 ja 20 artiklan rikkomisista 500 000 euroa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014; ja

j) kun on kyse oikeushenkilöstä, hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset, jotka ovat vähintään:

- i) 14 ja 15 artiklan rikkomisista 15 000 000 euroa tai 15 prosenttia oikeushenkilön vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisimmän tilinpäätöksen mukaisesti taikka niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014;
- ii) 16 ja 17 artiklan rikkomisista 2 500 000 euroa tai 2 prosenttia sen vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisimmän tilinpäätöksen mukaisesti taikka niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014; ja
- iii) 18, 19 ja 20 artiklan rikkomisista 1 000 000 euroa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014.

Tässä kohdassa olevat viittaukset toimivaltaiseen viranomaiseen eivät estä toimivaltaista viranomaista hoitamasta tehtäviään 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla tavoilla.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan j alakohdan i ja ii alakohtaa, jos oikeushenkilö on emoyritys tai tytäryhtiö, jonka on direktiivin 2013/34/EU ⁽¹⁾ nojalla laadittava konsernitilinpäätös, merkityksellinen vuotuinen kokonaisliikevaihto on johtavan emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan konsernitilinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto tai vastaava tulotyyppi asianomaisten tilinpäätösdirektiivien – neuvoston direktiivi 86/635/ETY ⁽²⁾ pankkien osalta ja neuvoston direktiivi 91/674/ETY ⁽³⁾ vakuutusyhtiöiden osalta – mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että toimivaltaisilla viranomaisilla on 2 kohdassa tarkoitettujen valtuuksien lisäksi muita valtuuksia, ja ne voivat säätää suuremmista seuraamuksista kuin tuossa kohdassa säädetään.

31 artikla

Valvontavaltuuksien käyttö ja seuraamusten määrääminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun määritetään hallinnollisten seuraamusten muotoa ja tasoa, toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon kaikki merkitykselliset seikat, mukaan lukien tapauksen mukaan

- a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
- b) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön vastuun aste;
- c) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön varallisuus, jonka osoittavat esimerkiksi oikeushenkilön kokonaisliikevaihto tai luonnollisen henkilön vuosiansiot;
- d) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön saamien voittojen tai välttämien tappioiden suuruus, jos ne ovat määritettävissä;
- e) se, missä määrin rikkomisesta vastuussa oleva henkilö on tehnyt yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta tarpeeseen varmistaa, että kyseinen henkilö joutuu luopumaan saamistaan voitoista tai välttämistään tappioista;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 86/635/ETY, annettu 8 päivänä joulukuuta 1986, pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä (EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1).

⁽³⁾ Neuvoston direktiivi 91/674/ETY, annettu 19 päivänä joulukuuta 1991, vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä (EYVL L 374, 31.12.1991, s. 7).

- f) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön aikaisemmat rikkomiset; ja
- g) toimenpiteet, jotka rikkomisesta vastuussa oleva henkilö on toteuttanut estääkseen rikkomisen toistumisen.

2. Käyttäessään valtuuksiaan määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä 30 artiklan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä tiivistä yhteistyötä sen varmistamiseksi, että niiden valvonta- ja tutkinta-valtuuksien käyttö sekä niiden määräämät hallinnolliset seuraamukset ja toteuttamat muut hallinnolliset toimenpiteet ovat tehokkaita ja asianmukaisia tämän asetuksen mukaisesti. Niiden on koordinoitava toimintansa 25 artiklan mukaisesti, jotta vältetään kaksinkertaiset ja päällekkäiset toimet niiden käyttäessä valvonta- ja tutkintavaltuuksiaan sekä määrätessä hallinnollisia seuraamuksia rajat ylittävissä tapauksissa.

32 artikla

Rikkomisesta ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaita järjestelmät, joilla mahdollistetaan ilmoittaminen toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen tosiasiallisesta tai mahdollisesta rikkomisesta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelmiin on sisällyttävä vähintään
 - a) erityismenettelyt rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten, mukaan lukien turvallisten viestintäkanavien luominen kyseisiä ilmoituksia varten;
 - b) asianmukainen suojeleminen ainakin kustotoimilta, syrjinnältä tai muuntymisesta epäoikeudenmukaiselta kohtelulta sellaisille työsopimuksen perusteella työskenteleville henkilöille työssään, jotka ilmoittavat rikkomisista tai joita syytetään rikkomisista; ja
 - c) rikkomisesta ilmoittavan henkilön ja sen luonnollisen henkilön, jonka väitetään tehneen rikkomisen, henkilötietojen suojeleminen menettelyn kaikissa vaiheissa, mukaan lukien suojeleminen heidän henkilöllisyytensä salassa pitämiseksi, sanotun kuitenkin vaikuttamatta tietojen ilmaisemiseen, jota kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan tutkinnan tai sitä seuraavien oikeudellisten menettelyjen yhteydessä.
3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että työnantajilla, jotka harjoittavat toimintaa, jota säännellään rahoituspalveluita koskevalla sääntelyllä, on käytössään asianmukaiset sisäiset menettelyt työntekijöitään varten, jotta nämä voivat ilmoittaa tämän asetuksen rikkomisesta.
4. Jäsenvaltiot voivat säätää, että henkilöille, jotka antavat merkityksellisiä tietoja tämän asetuksen mahdollisesta rikkomisesta, myönnetään taloudellisia kannustimia kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos kyseisillä henkilöillä ei ole jo ennestään muita oikeudellisia tai sopimukseen perustuvia velvollisuuksia ilmoittaa tällaiset tiedot, ja edellyttäen, että tiedot ovat uusia ja ne johtavat hallinnollisen tai rikosoikeudellisen seuraamuksen määräämiseen tai muun hallinnollisen toimenpiteen toteuttamiseen tämän asetuksen rikkomisen johdosta.
5. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joilla täsmennetään 1 kohdassa tarkoitetut menettelyt, mukaan lukien ilmoittamista ja ilmoitusten seurantaan koskevat järjestelyt, sekä toimenpiteet työsopimuksen perusteella työskentelevien henkilöiden suojelemiseksi ja toimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

33 artikla

Tietojenvaihto arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa

1. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain yhdistetyt tiedot kaikista 30, 31 ja 32 artiklan mukaisista toimivaltaisten viranomaisten määräämistä hallinnollisista seuraamuksista ja muista hallinnollisista toimenpiteistä. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee nämä tiedot vuosikertomuksessa. Toimivaltaisten viranomaisten on myös toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain anonymisoidut ja yhdistetyt tiedot kaikista mainittujen artiklojen mukaisesti toteutetuista hallinnollisista tutkimuksista.

2. Jos jäsenvaltiot ovat 30 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määränneet rikosoikeudellisia seuraamuksia kyseisessä artiklassa tarkoitettujen rikkomisten johdosta, niiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain anonymisoidut ja yhdistetyt tiedot kaikista rikosoikeudellisista tutkimuksista ja rikosoikeudellisista seuraamuksista, jotka oikeusviranomaiset ovat määränneet 30, 31 ja 32 artiklan mukaisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat tiedot vuosikertomuksessa.

3. Jos toimivaltainen viranomainen on julkistanut yleisölle hallinnollisia tai rikosoikeudellisia seuraamuksia tai muita hallinnollisia toimenpiteitä, sen on samanaikaisesti ilmoitettava niistä arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

4. Jos julkistettu hallinnollinen tai rikosoikeudellinen seuraamus tai muu hallinnollinen toimenpide koskee direktiivin 2014/65/EU mukaisesti toimiluvan saanutta sijoituspalveluyritystä, arvopaperimarkkinaviranomainen lisää maininnan tästä julkistetusta seuraamuksesta tai toimenpiteestä mainitun direktiivin 5 artiklan 3 kohdalla perustettuun sijoituspalveluyritysten rekisteriin.

5. Tämän artiklan yhdenmukaisten soveltamisedellytysten varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandeiksi, joissa määritetään menettelyt ja lomakkeet tässä artiklassa tarkoitettua tietojenvaihtoa varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

34 artikla

Päätösten julkaiseminen

1. Ellei kolmannelle alakohdasta muuta johdu, toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava tämän asetuksen rikkomisesta määrättyä hallinnollista seuraamusta tai muuta hallinnollista toimenpidettä koskeva päätös verkkosivustollaan välittömästi sen jälkeen, kun päätöksestä on ilmoitettu henkilölle, jota päätös koskee. Tällaisessa julkaisemisessa on ilmoitettava vähintäänkin tiedot rikkomisen tyypistä ja luonteesta sekä sen henkilön nimi, jota päätös koskee.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta päätöksiin sellaisten toimenpiteiden määrittämisestä, joilla on tutkinnallinen luonne.

Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että sen oikeushenkilön henkilöllisyyden, jota päätös koskee, tai luonnollisen henkilön henkilötietojen julkaiseminen olisi näiden tietojen julkaisemisen oikeasuhteisuudesta tehdyn tapauskohtaisen arvioinnin perusteella kohtuutonta, tai jos tällainen julkaiseminen vaarantaisi meneillään olevan tutkinnan tai rahoitusmarkkinoiden vakauden, sen on noudatettava jotain seuraavista vaihtoehdoista:

- a) lykättävä päätöksen julkaisemista, kunnes perustetta lykkäämiseen ei enää ole;
- b) julkaistava päätös anonymisti kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos asianomaiset henkilötiedot voidaan tehokkaasti suojata tällaisella julkaisemisella;
- c) pidättydyttävä päätöksen julkaisemisesta, jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että julkaiseminen a tai b alakohdan mukaisesti on riittämätöntä sen varmistamiseksi, että
 - i) rahoitusmarkkinoiden vakaus ei vaarannu; tai
 - ii) kyseisten päätösten julkaiseminen on oikeassa suhteessa vähäisiksi katsottaviin toimenpiteisiin.

Jos toimivaltainen viranomainen päättää julkaista päätöksen kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun mukaisesti anonyymisti, se voi lykätä asiaankuuluvien tietojen julkaisemista kohtuullisen pituisen ajan, jos on ennakoitavissa, että anonyymin julkaisemisen perusteet lakkaavat olemasta tuon ajan kuluessa.

2. Jos päätökseen haetaan muutosta kansallisissa oikeusviranomaisissa, hallinnollisissa viranomaisissa tai muissa viranomaisissa, toimivaltaisten viranomaisten on lisäksi viipymättä julkaistava verkkosivustollaan tällaiset tiedot ja kaikki tällaisen muutoksenhaun lopputulokseen liittyvät myöhemmät tiedot. Lisäksi on julkaistava kaikki päätökset, joilla kumotaan muutoksenhaun kohteena oleva päätös.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti julkaistut päätökset pysyvät saatavilla niiden verkkosivustolla vähintään viiden vuoden ajan niiden julkaisemisen jälkeen. Julkaisemiseen sisältyvät henkilötiedot säilytetään toimivaltaisen viranomaisen verkkosivustolla niin kauan kuin on sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti tarpeellista.

6 LUKU

DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET JA TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖKSET

35 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 2 päivästä heinäkuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 6 artiklan 5 ja 6 kohdassa, 12 artiklan 5 kohdassa, 17 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa ja 3 kohdassa sekä 19 artiklan 13 ja 14 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 6 artiklan 5 ja 6 kohdassa, 12 artiklan 5 kohdassa, 17 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa ja 3 kohdassa sekä 19 artiklan 13 ja 14 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevien 6 artiklan 5 ja 6 kohdan, 12 artiklan 5 kohdan, 17 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan ja 3 kohdan tai 19 artiklan 13 ja 14 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kolmella kuukaudella.

36 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komission päätöksellä 2001/528/EY ⁽¹⁾ perustettu Euroopan arvopaperikomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

⁽¹⁾ Komission päätös 2001/528/EY, tehty 6 päivänä kesäkuuta 2001, Euroopan arvopaperikomitean perustamisesta (EYVL L 191, 13.7.2001, s. 45).

7 LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

37 artikla

Direktiivin 2003/6/EY ja sen täytäntöönpanosäädösten kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2003/6/EY, komission direktiivit 2004/72/EY ⁽¹⁾, 2003/125/EY ⁽²⁾ ja 2003/124/EY ⁽³⁾ sekä komission asetus (EY) N:o 2273/2003 ⁽⁴⁾ 3 päivästä heinäkuuta 2016. Viittauksia direktiiviin 2003/6/EY pidetään viittauksina tähän asetukseen tämän asetuksen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

38 artikla

Kertomus

Komissio antaa viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2019 Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän asetuksen soveltamista koskevan kertomuksen, johon liitetään tarvittaessa sen muuttamista koskeva lainsäädäntöehdotus. Tässä kertomuksessa arvioidaan muun muassa seuraavia seikkoja:

- a) onko aiheellista ottaa käyttöön yhteiset säännöt siitä, onko kaikkien jäsenvaltioiden säädettävä sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista määrättävistä hallinnollisista seuraamuksista;
- b) onko sisäpiiritiedon määritelmä riittävä kattamaan kaikki merkitykselliset tiedot, joiden perusteella toimivaltaiset viranomaiset voivat torjua tehokkaasti markkinoiden väärinkäyttöä;
- c) ovatko edellytykset, joilla kaupankäynti on kielletty 19 artiklan 11 kohdan mukaisesti, asianmukaiset sen selvittämiseksi, olisiko kieltoa sovellettava myös joissakin muissa olosuhteissa;
- d) mahdollisuus luoda unionin tason kehys eri markkinat kattavalle tarjouskirjojen valvonnalle markkinoiden väärinkäytön osalta, mukaan lukien tällaista kehystä koskevat suositukset; ja
- e) viitearvoja koskevien säännösten soveltamisala.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan a alakohtaa arvopaperimarkkinaviranomainen tekee kartoituksen hallinnollisten seuraamusten soveltamisesta ja, jos jäsenvaltiot ovat päättäneet 30 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määrätä siinä tarkoitettuja rikosoikeudellisia seuraamuksia tämän asetuksen rikkomisesta, kyseisten rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamisesta jäsenvaltioissa. Kartoituksessa otetaan huomioon myös 33 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti toimitetut tiedot.

39 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

⁽¹⁾ Komission direktiivi 2004/72/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta hyväksytyjen markkinakäytäntöjen, hyödykejohdannaisia koskevan sisäpiiritiedon määrittämisen, sisäpiirilukemien laatimisen, johtohenkilöiden arvopaperikaupoista ilmoittamisen ja epäilyttävistä arvopaperikaupoista ilmoittamisen osalta (EUVL L 162, 30.4.2004, s. 70).

⁽²⁾ Komission direktiivi 2003/125/EY, annettu 22 päivänä joulukuuta 2003, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta sijoitussuosituksen asianmukaisen esittämisen ja eturistiriitoja koskevien tietojen julkistamisen osalta (EUVL L 339, 24.12.2003, s. 73).

⁽³⁾ Komission direktiivi 2003/124/EY, annettu 22 päivänä joulukuuta 2003, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta sisäpiiritiedon määrittämisen ja julkistamisen sekä markkinoiden manipuloinnin määrittämisen osalta (EUVL L 339, 24.12.2003, s. 70).

⁽⁴⁾ Komission asetus (EY) N:o 2273/2003, annettu 22 päivänä joulukuuta 2003, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta takaisinosto-ohjelmille ja rahoitusvälineiden vakauttamiselle myönnettävien poikkeuksien osalta (EUVL L 336, 23.12.2003, s. 33).

2. Sitä sovelletaan 3 päivästä heinäkuuta 2016 lukuun ottamatta 4 artiklan 4 ja 5 kohtaa, 5 artiklan 6 kohtaa, 6 artiklan 5 ja 6 kohtaa, 7 artiklan 5 kohtaa, 11 artiklan 9, 10 ja 11 kohtaa, 12 artiklan 5 kohtaa, 13 artiklan 7 ja 11 kohtaa, 16 artiklan 5 kohtaa, 17 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa, 17 artiklan 3, 10 ja 11 kohtaa, 18 artiklan 9 kohtaa, 19 artiklan 13, 14 ja 15 kohtaa, 20 artiklan 3 kohtaa, 24 artiklan 3 kohtaa, 25 artiklan 9 kohtaa, 26 artiklan 2 kohdan toista, kolmatta ja neljättä alakohtaa, 32 artiklan 5 kohtaa ja 33 artiklan 5 kohtaa, joita sovelletaan 2 päivästä heinäkuuta 2014.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 22, 23 ja 30 artiklan, 31 artiklan 1 kohdan sekä 32 ja 34 artiklan noudattamiseksi viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2016.

4. Tässä asetuksessa olevia viittauksia direktiiviin 2014/65/EU ja asetukseen (EU) N:o 600/2014 pidetään ennen 3 päivää heinäkuuta 2017 viittauksina direktiiviin 2004/39/EY direktiivin 2014/65/EU liitteessä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti siltä osin kuin tämä vastaavuustaulukko sisältää direktiiviin 2004/39/EY viittaavia säännöksiä.

Jos tämän asetuksen säännöksissä viitataan organisoituihin kaupankäyntijärjestelmiin, pk-yritysten kasvumarkkinoihin, päästöoikeuksiin tai niihin perustuviin huutokauppatuotteisiin, näitä säännöksiä ei sovelleta organisoituihin kaupankäyntijärjestelmiin, pk-yritysten kasvumarkkinoihin, päästöoikeuksiin tai niihin perustuviin huutokauppatuotteisiin ennen 3 päivää heinäkuuta 2017.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 16 päivänä huhtikuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. KOURKOULAS

LIITE I

A. Vääriin tai harhaanjohtaviin signaaleihin sekä hintojen varmistamiseen liittyvät markkinoiden manipuloinnin indikaattorit

Sovellettaessa tämän asetuksen 12 artiklan 1 kohdan a alakohtaa seuraavat esimerkinomaiset indikaattorit, joita ei kuitenkaan sinänsä tarvitse katsoa markkinoiden manipuloinniksi, on otettava huomioon markkinaosapuolten ja toimivaltaisten viranomaisten tutkiessa liiketoimia tai kauppaa koskevia toimeksiantoja, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta kyseisen artiklan 2 kohdassa lueteltuihin toimintatapoihin:

- a) se, missä määrin kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteutetut liiketoimet muodostavat merkittävän osuuden kyseessä olevalla rahoitusvälineellä, siihen liittyvällä hyödykellä koskevalla spot-sopimuksella tai päästöoikeuksiin perustuvalla huutokauppatuotteella toteutettujen liiketoimien päivittäisestä volyymista etenkin silloin, kun tämänkaltaiset toimet aiheuttavat merkittävän muutoksen niiden hinnoissa;
- b) se, missä määrin rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen osalta merkittävän myynti- tai ostoposition omaavien henkilöiden antamat kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteuttamat liiketoimet aiheuttavat merkittävän muutoksen kyseisen rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen hintaan;
- c) se, eivätkö toteutetut liiketoimet johda rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen lopullisen omistajan muuttumiseen;
- d) se, missä määrin kauppaa koskeviin toimeksiantoihin, toteutettuihin liiketoimiin tai peruutettuihin toimeksiantoihin liittyy positoiden muuttumista käänteisiksi lyhyellä aikavälillä, missä määrin kyseiset toimeksiannot tai liiketoimet muodostavat merkittävän osuuden kyseisellä rahoitusvälineellä, siihen liittyvällä hyödykellä koskevalla spot-sopimuksella tai päästöoikeuksiin perustuvalla huutokauppatuotteella toteutettujen liiketoimien päivittäisestä volyymista ja missä määrin ne voitaisiin yhdistää rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen merkittäviin hinnanmuutoksiin;
- e) se, missä määrin kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteutetut liiketoimet keskittyvät pörssipäivän aikana tietylle lyhyelle ajanjaksolle ja johtavat hinnanmuutokseen, joka jatkossa muuttuu käänteiseksi;
- f) se, missä määrin kauppaa koskevat toimeksiannot muuttavat rahoitusvälineen, siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tai päästöoikeuksiin perustuvan huutokauppatuotteen parhaasta osto- tai myyntitarjouksesta annettuja tietoja tai yleisemmällä tasolla markkinaosapuolten käytössä olevan tarjousskirjan tietoja sekä missä määrin niitä peruutetaan ennen toteuttamista; ja
- g) se, missä määrin kauppaa koskevia toimeksiantoja annetaan tai liiketoimia toteutetaan viitehintojen, tilityshintojen tai arvostusten laskenta-ajankohtana tai lähellä tätä ajankohtaa ja missä määrin ne aiheuttavat edellä mainittuihin hintoihin tai arvostuksiin vaikuttavia hinnanmuutoksia.

B. Valetointen tai muiden vilpillisten menettelyjen tai järjestelyjen käyttöön liittyvät markkinoiden manipuloinnin indikaattorit

Sovellettaessa tämän asetuksen 12 artiklan 1 kohdan b alakohtaa seuraavat esimerkinomaiset indikaattorit, joita ei kuitenkaan sinänsä tarvitse katsoa markkinoiden manipuloinniksi, on otettava huomioon markkinaosapuolten ja toimivaltaisten viranomaisten tutkiessa liiketoimia tai kauppaa koskevia toimeksiantoja, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta kyseisen artiklan 2 kohdassa lueteltuihin toimintatapoihin:

- a) se, ovatko kauppaa koskevia toimeksiantoja antaneet tai liiketoimia toteuttaneet henkilöt tai kyseisiin henkilöihin yhteydessä olevat henkilöt levittäneet etu- tai jälkikäteen vääriä tai harhaanjohtavia tietoja; ja
 - b) se, ovatko kauppaa koskevia toimeksiantoja antaneet tai liiketoimia toteuttaneet henkilöt tai kyseisiin henkilöihin yhteydessä olevat henkilöt tuottaneet tai levittäneet etu- tai jälkikäteen sijoittamista koskevia suosituksia, jotka ovat virheellisiä tai puolueellisia tai joihin on selkeästi vaikuttanut merkittävä etu.
-

LIITE II

Vastaavuustaulukko

Tämä aset	Direktiivi 2003/6/EY
1 artikla	
2 artikla	
2 artiklan 1 kohdan a alakohta	9 artiklan ensimmäinen kohta
2 artiklan 1 kohdan b alakohta	
2 artiklan 1 kohdan c alakohta	
2 artiklan 1 kohdan d alakohta	9 artiklan toinen kohta
2 artiklan 3 kohta	9 artiklan ensimmäinen kohta
2 artiklan 4 kohta	10 artiklan a alakohta
3 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	1 artiklan 3 kohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 4 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 5 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 6 alakohta	1 artiklan 4 kohta
3 artiklan 1 kohdan 7 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 8 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 9 alakohta	1 artiklan 5 kohta
3 artiklan 1 kohdan 10 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 11 alakohta	
3 artiklan 1 kohdan 12 alakohta	1 artiklan 7 kohta
3 artiklan 1 kohdan 13 alakohta	1 artiklan 6 kohta
3 artiklan 1 kohdan 14–35 alakohta	
4 artikla	
5 artikla	8 artikla
6 artiklan 1 kohta	7 artikla
6 artiklan 2 kohta	
6 artiklan 3 kohta	
6 artiklan 4 kohta	
6 artiklan 5 kohta	
6 artiklan 6 kohta	
6 artiklan 7 kohta	

Tämä asetus	Direktiivi 2003/6/EY
7 artiklan 1 kohdan a alakohta	1 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
7 artiklan 1 kohdan b alakohta	1 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
7 artiklan 1 kohdan c alakohta	
7 artiklan 1 kohdan d alakohta	1 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta
7 artiklan 2 kohta	
7 artiklan 3 kohta	
7 artiklan 4 kohta	
7 artiklan 5 kohta	
8 artiklan 1 kohta	2 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
8 artiklan 2 kohta	
8 artiklan 2 kohdan a alakohta	3 artiklan b alakohta
8 artiklan 2 kohdan b alakohta	
8 artiklan 3 kohta	
8 artiklan 4 kohdan a alakohta	2 artiklan 1 kohdan a alakohta
8 artiklan 4 kohdan b alakohta	2 artiklan 1 kohdan b alakohta
8 artiklan 4 kohdan c alakohta	2 artiklan 1 kohdan c alakohta
8 artiklan 4 kohdan d alakohta	2 artiklan 1 kohdan d alakohta
8 artiklan 4 kohdan toinen alakohta	4 artikla
8 artiklan 5 kohta	2 artiklan 2 kohta
9 artiklan 1 kohta	
9 artiklan 2 kohta	
9 artiklan 3 kohdan a alakohta	2 artiklan 3 kohta
9 artiklan 3 kohdan b alakohta	2 artiklan 3 kohta
9 artiklan 4 kohta	
9 artiklan 5 kohta	
9 artiklan 6 kohta	
10 artiklan 1 kohta	3 artiklan a alakohta
10 artiklan 2 kohta	
11 artikla	
12 artiklan 1 kohta	
12 artiklan 1 kohdan a alakohta	1 artiklan 2 kohdan a alakohta
12 artiklan 1 kohdan b alakohta	1 artiklan 2 kohdan b alakohta
12 artiklan 1 kohdan c alakohta	1 artiklan 2 kohdan c alakohta

Tämä asetus	Direktiivi 2003/6/EY
12 artiklan 1 kohdan d alakohta	
12 artiklan 2 kohdan a alakohta	1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen luettel- makohta
12 artiklan 2 kohdan b alakohta	1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toinen luettel- makohta
12 artiklan 2 kohdan c alakohta	
12 artiklan 2 kohdan d alakohta	1 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan kolmas luettel- makohta
12 artiklan 2 kohdan e alakohta	
12 artiklan 3 kohta	
12 artiklan 4 kohta	
12 artiklan 5 kohta	1 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
13 artiklan 1 kohta	1 artiklan 2 kohdan a alakohdan toinen alakohta
13 artiklan 1 kohta	
13 artiklan 2 kohta	
13 artiklan 3 kohta	
13 artiklan 4 kohta	
13 artiklan 5 kohta	
13 artiklan 6 kohta	
13 artiklan 7 kohta	
13 artiklan 8 kohta	
13 artiklan 9 kohta	
13 artiklan 10 kohta	
13 artiklan 11 kohta	
14 artiklan a alakohta	2 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
14 artiklan b alakohta	3 artiklan b alakohta
14 artiklan c alakohta	3 artiklan a alakohta
15 artikla	5 artikla
16 artiklan 1 kohta	6 artiklan 6 kohta
16 artiklan 2 kohta	6 artiklan 9 kohta
16 artiklan 3 kohta	
16 artiklan 4 kohta	
16 artiklan 5 kohta	6 artiklan 10 kohdan seitsemäs luettel- makohta
17 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta
17 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta	9 artiklan kolmas kohta
17 artiklan 2 kohta	

Tämä asetus	Direktiivi 2003/6/EY
17 artiklan 3 kohta	
17 artiklan 4 kohta	6 artiklan 2 kohta
17 artiklan 5 kohta	
17 artiklan 6 kohta	
17 artiklan 7 kohta	
17 artiklan 8 kohta	6 artiklan 3 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
17 artiklan 9 kohta	
17 artiklan 10 kohta	6 artiklan 10 kohdan ensimmäinen ja toinen luettelukohta
17 artiklan 11 kohta	
18 artiklan 1 kohta	6 artiklan 3 kohdan kolmas alakohta
18 artiklan 2 kohta	
18 artiklan 3 kohta	
18 artiklan 4 kohta	
18 artiklan 5 kohta	
18 artiklan 6 kohta	
18 artiklan 7 kohta	9 artiklan kolmas kohta
18 artiklan 8 kohta	
18 artiklan 9 kohta	6 artiklan 10 kohdan neljäs luettelukohta
19 artiklan 1 kohta	6 artiklan 4 kohta
19 artiklan 1 kohdan a alakohta	6 artiklan 4 kohta
19 artiklan 1 kohdan b alakohta	
19 artiklan 2 kohta	
19 artiklan 3 kohta	
19 artiklan 4 kohdan a alakohta	
19 artiklan 4 kohdan b alakohta	
19 artiklan 5–13 kohta	
19 artiklan 14 kohta	6 artiklan 10 kohdan viides luettelukohta
19 artiklan 15 kohta	6 artiklan 10 kohdan viides luettelukohta
20 artiklan 1 kohta	6 artiklan 5 kohta
20 artiklan 2 kohta	6 artiklan 8 kohta
20 artiklan 3 kohta	6 artiklan 10 kohdan kuudes luettelukohta ja 6 artiklan 11 kohta
21 artikla	1 artiklan 2 kohdan c alakohdan toinen virke
22 artikla	11 artiklan ensimmäinen kohta ja 10 artikla
23 artiklan 1 kohta	12 artiklan 1 kohta

Tämä asetus	Direktiivi 2003/6/EY
23 artiklan 1 kohdan a alakohta	12 artiklan 1 kohdan a alakohta
23 artiklan 1 kohdan b alakohta	12 artiklan 1 kohdan b alakohta
23 artiklan 1 kohdan c alakohta	12 artiklan 1 kohdan c alakohta
23 artiklan 1 kohdan d alakohta	12 artiklan 1 kohdan d alakohta
23 artiklan 2 kohdan a alakohta	12 artiklan 2 kohdan a alakohta
23 artiklan 2 kohdan b alakohta	12 artiklan 2 kohdan b alakohta
23 artiklan 2 kohdan c alakohta	
23 artiklan 2 kohdan d alakohta	12 artiklan 2 kohdan c alakohta
23 artiklan 2 kohdan e alakohta	
23 artiklan 2 kohdan f alakohta	
23 artiklan 2 kohdan g alakohta	12 artiklan 2 kohdan d alakohta
23 artiklan 2 kohdan h alakohta	12 artiklan 2 kohdan d alakohta
23 artiklan 2 kohdan i alakohta	12 artiklan 2 kohdan g alakohta
23 artiklan 2 kohdan j alakohta	12 artiklan 2 kohdan f alakohta
23 artiklan 2 kohdan k alakohta	12 artiklan 2 kohdan e alakohta
23 artiklan 2 kohdan l alakohta	12 artiklan 2 kohdan h alakohta
23 artiklan 2 kohdan m alakohta	6 artiklan 7 kohta
23 artiklan 3 kohta	
23 artiklan 4 kohta	
24 artiklan 1 kohta	15 a artiklan 1 kohta
24 artiklan 2 kohta	15 a artiklan 2 kohta
24 artiklan 3 kohta	
25 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	16 artiklan 1 kohta
25 artiklan 2 kohta	16 artiklan 2 kohta ja 16 artiklan 4 kohdan neljäs alakohta
25 artiklan 2 kohdan a alakohta	16 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen luettelma-kohta ja 16 artiklan 4 kohdan neljäs alakohta
25 artiklan 2 kohdan b alakohta	
25 artiklan 2 kohdan c alakohta	16 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toinen luettelma-kohta ja 16 artiklan 4 kohdan neljäs alakohta
25 artiklan 2 kohdan d alakohta	16 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan kolmas luettelma-kohta ja 16 artiklan 4 kohdan neljäs alakohta
25 artiklan 3 kohta	
25 artiklan 4 kohta	16 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke
25 artiklan 5 kohta	16 artiklan 3 kohta
25 artiklan 6 kohta	16 artiklan 4 kohta

Tämä asetus	Direktiivi 2003/6/EY
25 artiklan 7 kohta	16 artiklan 2 kohdan neljäs alakohta ja 16 artiklan 4 kohdan neljäs alakohta
25 artiklan 8 kohta	
25 artiklan 9 kohta	16 artiklan 5 kohta
26 artikla	
27 artiklan 1 kohta	
27 artiklan 2 kohta	
27 artiklan 3 kohta	13 artikla
28 artikla	
29 artikla	
30 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	14 artiklan 1 kohta
30 artiklan 1 kohdan a alakohta	
30 artiklan 1 kohdan b alakohta	14 artiklan 3 kohta
30 artiklan 2 kohta	
30 artiklan 3 kohta	
31 artikla	
32 artikla	
33 artiklan 1 kohta	14 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta
33 artiklan 2 kohta	
33 artiklan 3 kohta	14 artiklan 5 kohdan toinen alakohta
33 artiklan 4 kohta	14 artiklan 5 kohdan kolmas alakohta
33 artiklan 5 kohta	
34 artiklan 1 kohta	14 artiklan 4 kohta
34 artiklan 2 kohta	
34 artiklan 3 kohta	
35 artikla	
36 artiklan 1 kohta	17 artiklan 1 kohta
36 artiklan 2 kohta	
37 artikla	20 artikla
38 artikla	
39 artikla	21 artikla
Liite	